

VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPLAN VOLYS HEULE

DORO
by studibo

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

Wijzigingshistorie Versie 1.1

De wijzigingen ten opzichte van vorige versie zijn:

Par.	Soort wijziging	Omschrijving wijziging	Reden van de wijziging
All	Update	Logo DORO & koptekst	Nieuw logo DORO
1.	Update	Start werf aangepast, Inplantingsplannen en noordplan toegevoegd, CIAW werkplaatsnummer afbeelding toegevoegd, Aanvullen gegevens betrokken partijen, Aanvullen/aanpassen afspraken werfplan, toevoegen werfinrichtingsplan en 'extra aandacht voor', Aanvullen afspraken ivm noodplan, ...	Update
3.2	Update	Aanvullen/aanpassen aan te leveren documentatie	Update
3.3	Update	Aanpassen afspraken rond de High-risk safety check	Update
6.6	Aanpassing	Afvoer afval conform Vlarem	Fout
6.11	Update	Toevoegen veiligheidshandschoenen en oogbescherming en aanpassing werkkledij in beschermende kledij	Update
7	Update	Toevoegen extra maatregelen	Update
8	Toevoeging	Toevoegen Vergunning werken aan elektrische installatie	Toevoeging
10	Toevoeging	Extra hoofdstuk ivm aanlevering PID	Toevoeging
App 11	Aanpassing	Aanpassen incidentdefinities	Aanpassing
App 12	Toevoeging	Toevoegen nieuwe appendix ivm specifieke verplichtingen arbeids-, sociale zekerheids- en fiscale wetgeving	Toevoeging

Onderstaande tabel geeft een overzicht van direct aangrenzende documenten:

Bovenliggend/onderliggend	Document nummer	Document titel
Bovenliggend	PROV-001	Procedure Werken met Derden – Volys
Bovenliggend		Volys Heule – Brandweerplan
Bovenliggend	375548	Eerste advies Elias + plan Elias
Bovenliggend		Communicatie Infrabel

	Document opgemaakt op: 04/03/2025	Revisie datum: 03/04/2026	
	Auteur: Delputte Carl	Reviewer: Delputte Carl	
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		
		Versie: V1.1	

INHOUDSOPGAVE

1	ALGEMENE INLICHTINGEN	6
1.1	BESCHRIJVING VAN HET TE REALISEREN BOUWWERK	6
1.2	LIJST MET NAMEN EN ADRESSEN VAN DE TUSSENKOMENDE PARTIJEN	10
1.3	ALGEMEEN WERFPLAN	12
1.4	ENKELE NUTTIGE TELEFOONNUMMERS	17
1.5	WAT TE DOEN BIJ ONGEVALLen, INCIDENTEN EN ONVEILIGE SITUATIES.....	18
1.6	ALARMEN EN EVACUATIE	19
2	VEILIGHEIDSCOÖRDINATIE	24
2.1	DE VEILIGHEIDSCOÖRDINATOR UITVOERING:	24
2.2	COÖRDINATIE-TOOLS TIJDENS DE VERWEZELIJING VAN HET BOUWWERK	24
3	TAKEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN	26
3.1	DE OPDRACHTGEVER.....	26
3.2	DE BOUWDIRECTIE UITVOERING EN DE AANNEMERS	27
3.3	DE AANNEMER-LEIDINGGEVENDE VAN DE AANNEMER	29
3.4	SANCTIE- EN BELONINGSBELEID	31
4	BASISVEILIGHEIDSOPLEIDING	34
5	VOORAFGAANDE KENNISGEVING	36
6	ORGANISATIE VAN DE VEILIGHEID EN GEZONDHEID.....	37
6.1	HET SPECIFIEK VEILIGHEIDS- GEZONDHEIDSPAN VAN DE AANNEMER.....	37
6.2	WEDERZIJDSE INFORMATIEOVERDRACHT	37
6.3	VERPLICHTING VEILIGHEIDSVOORSCHRIFTEN NA TE LEVEN	40
6.4	BELANGRIJKE OP TE NEMEN ONTWERP-TOPICS DOOR DE BOUWDIRECTIE ONTWERP EN UITVOERING.....	40
6.5	BOUWWERF IS TEN ALLEN TIJDE AFGESLOTEN.....	41
6.6	NIET LIMITATIEVE LIJST VAN DE PREVENTIEREGELS EN –MAATREGELen BEDOELD ALS VEILIGE BASIS VOOR DE OPSTART VAN HET PROJECT	41
6.7	V&G –COMMUNICATIE/ OVERLEGSTRUCTUREN.....	43
6.8	OBSERVATIE EN INSPECTIE DOOR AANNEMER	44
6.9	TOEZICHT EN CONTROLE DOOR OPDRACHTGEVER	44
6.10	V&G-DOSSIER.....	44
6.11	MINIMUM TE DRAGEN PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELEN	45
6.12	HYGIENE REGELS PRODUCTIE ZONE VOLYS.....	46
7	RISICOANALYSE	49
7.1	RISICO'S VOOR BRAND.....	49
7.2	ELEKTRISCHE RISICO'S.....	50
7.3	RISICO'S BIJ WERKZAAMHEDEN OP HOOGTE.....	54
7.4	RISICO'S BIJ WERKEN MET HEFWERKTUIGEN.....	66

	Document opgemaakt op: 04/03/2025	Revisie datum: 03/04/2026	
	Auteur: Delputte Carl	Reviewer: Delputte Carl	
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		
		Versie: V1.1	

7.5	WERKTERREINAFBAKENING EN SIGNALERING	67
7.6	GRAAFWERKEN	68
7.7	RISICO'S BETREFFENDE AFVALVERWIJDERING EN MILIEUVOORSCHRIFTEN	69
7.8	RISICO'S BIJ GEBRUIK VAN GEVAARLIJKE STOFFEN EN PREPARATEN.....	70
7.9	RISICO'S BIJ WERKEN MET MEERDERE KRANEN	71
7.10	RISICO'S BIJ FUNDERINGSWERKEN.....	73
7.11	RISICO'S BIJ OMGAAN MET PREFAB ELEMENTEN	74
7.12	RISICO'S BIJ HET ROOIE VAAN BOMEN EN STRUIKEN	75
7.13	RISICO'S BESLOTEN RUIMTE	76
8	VERGUNNING-SYSTEEM	78
8.1	ALGEMEEN.....	78
8.2	VUURVERGUNNING.....	79
8.3	VERGUNNING WERKEN OP HOOGTE	80
8.4	VERGUNNING HIJSWERKEN	81
8.5	VERGUNNING BETREDEN BESLOTEN RUIMTE.....	81
8.6	VERGUNNING WERKEN AAN ELEKTRISCHE INSTALLATIE.....	82
9	SPECIFIEKE PREVENTIEMAATREGELEN MACHINECONSTRUCTEURS	84
9.1	DE MONTAGEHANDLEIDING (2006/42/EG)	84
9.2	BEHANDELEN VAN LASTEN	84
9.3	LOCKOUT-TAGOUT.....	86
9.4	UITVOEREN VAN TESTEN MET BEWEGENDE ONDERDELEN	87
9.5	UITVOEREN VAN DRUKTESTEN	87
9.6	RADIOGRAFISCH ONDERZOEK	88
9.7	WERKKLEDIJ	88
9.8	HET GEBRUIK VAN ELEKTRISCHE KASTEN	89
9.9	FAT en SAT	89
9.10	EG CONFORMITEITSATTEST	90
10	POSTINTERVENTIEDOSSIER	91
APPENDIX 1.	ONTVANGSTVERKLARING WERFREGLEMENT	92
APPENDIX 2.	MINIMUMVOORSCHRIFTEN VEILIGHEID EN GEZONDHEID VOOR TMB	93
APPENDIX 3.	CAO HUMANISERING VAN DE ARBEID.....	103
APPENDIX 4.	VOORKOMEN VAN INKALVING:	109
APPENDIX 5.	DEFINITIEVE AFSPRAKEN BIJ HET GEBRUIK VAN KRANEN.....	112
APPENDIX 6.	VEILIGHEIDSVORSCHRIFTEN VOOR BEZOEKERS VAN DE WERF	119
APPENDIX 7.	ELEKTRISCHE KABELS OP DE BOUWWERF	120
APPENDIX 8.	WERFVERLICHTING.....	121
APPENDIX 9.	POLYURETHAAN (PUR).....	123
APPENDIX 10.	RI&E UITVOERINGSFASE PROJECT	125
APPENDIX 11.	AANGIFTEFORMULIER	126

	Document opgemaakt op: 04/03/2025	Revisie datum: 03/04/2026	
	Auteur: Delputte Carl	Reviewer: Delputte Carl	
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPLAN VOLYS HEULE	Versie: V1.1	

APPENDIX 12. SPECIFIEKE VERPLICHTINGEN ARBEIDS-, SOCIALE ZEKERHEIDS- EN FISCALE
WETGEVING 129

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

1 ALGEMENE INLICHTINGEN

1.1 BESCHRIJVING VAN HET TE REALISEREN BOUWWERK

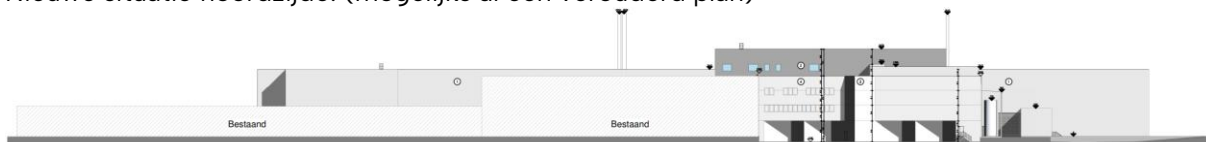
KORTE BESCHRIJVING VAN HET PROJECT

Op de site van VOLYS Heule omvat het project het volgende: het slopen van de bestaande treinhall en een deel van de bestaande magazijnen '1, 2, 3 en 4' en het bouwen van een nieuw productiehuis met logistieke as, een waterzuiveringsinstallatie en beperkte aanpassingen van de omgevingsaanleg. Daarnaast wordt magazijn 9 aangepast naar een utiliteitsgebouw. Dit project omvat het uitvoeren van sloopwerkzaamheden, het verplaatsen van bestaande installaties, en het monteren en bekabelen van nieuwe installaties. De werkzaamheden worden gestart in februari 2026 en zullen naar verwachting een periode van 18 maanden duren.

Inplantingsplan bestaande situatie:

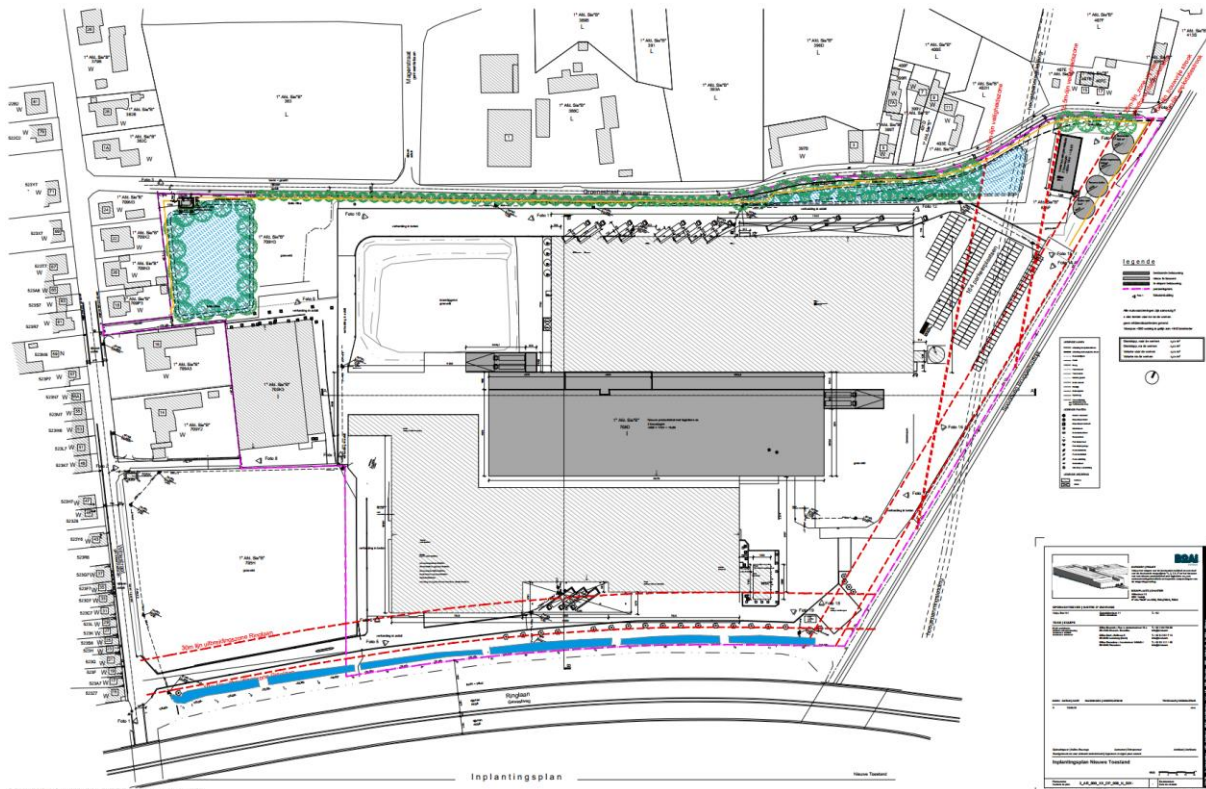

Nieuwe situatie noordzijde: (mogelijks al een verouderd plan)

Inplantingsplan nieuwe situatie: (mogelijks al een verouderd plan)

	Document opgemaakt op: 04/03/2025	Revisie datum: 03/04/2026	
	Auteur: Delputte Carl	Reviewer: Delputte Carl	
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE	Versie: V1.1	

TOEPASSELIJKE BOUWWERKEN TMB, VAN HET ONTWERP TOT DE VERWEZENLIJING

De werken omvatten kort samengevat volgende TMB werkzaamheden:

- ☒ Grond- en graafwerken
- ☒ Funderings- en verstevigingswerken
- ☐ Waterbouwkundige werken
- ☐ Wegenwerken
- ☒ Plaatsing van nutsleidingen, inzonderheid, riolen, gasleidingen, elektriciteitskabels, en tussenkomsten op deze leidingen, voorafgegaan door andere in deze paragraaf bedoelde werken
- ☒ Bouwwerken
- ☒ montage en demontage van, inzonderheid, geprefabriceerde elementen, liggers en kolommen
- ☒ Inrichtings- of uitrustingswerken
- ☒ Verbouwingswerken of vernieuwbouw
- ☐ Herstellingswerken
- ☒ Ontmantelingswerken
- ☒ Sloopwerken
- ☒ Instandhoudingswerken
- ☒ Onderhoud-, schilder, en reinigingswerken
- ☐ Saneringswerken
- ☒ Afwerkingswerkzaamheden behorende bij één of meer bovengenoemde werken

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

STARTDATUM

De opstart van de werken is voorzien voor februari 2026.

DUUR VAN DE WERKEN

De voorlopige tijdspanne is geraamd op **18** maanden (inschatting).

AANTAL WERKNEMERS

Vermoedelijk maximaal aantal werknemers op de bouwplaats: **120** medewerkers op piekmomenten. Exact aantal op te geven door aannemers.

Op deze werf is Checkinatwork verplicht. Iedere aannemer is verplicht al zijn medewerkers in te checken. De hoofdaannemer zorgt voor de aangifte van de werken en bezorgt de aangifte en CIAW aan de bouwdirectie, de veiligheidscoördinator en tevens aan haar onderaannemers.

1Y1-02XY55J-E1-Z
wittestraat 10
8501 Heule

OPDRACHTGEVER		AANGEVER
0405.558.582 Volys Star Oudstrijderslaan 11 8860 Lendeledede België		0428.936.572 ALHEEMBOUW Roelarestraat(ONK) 205 8840 Staden België
AARD VAN DE WERKEN Bouw	BEGINDATUM 02/02/2026	CONTACTPERSOON De Weirdt Tom
BESTEMMING VAN DE WERKEN Bouwwerk voor industrie	EINDDATUM 30/04/2027	051221586
BOUWDIRECTIE BELAST MET HET ONTWERP /		VEILIGHEIDS- EN GEZONDHEIDSCOÖRDINATOR TIJDENS DE UITWERKINGFASE VAN HET ONTWERP VAN HET BOUWWERK /
BOUWDIRECTIE BELAST MET DE CONTROLE OP DE UITVOERING /		VEILIGHEIDS- EN GEZONDHEIDSCOÖRDINATOR TIJDENS DE VERWEZELIJKING VAN HET BOUWWERK /

Moet op een voor het personeel en andere belanghebbenden gemakkelijk toegankelijke plek op de bouwplaats ter beschikking worden gesteld vanaf de aanvang tot het einde van de werken.
Tevens moeten in uitvoering van de reglementering inzake veiligheid en welzijn alle nuttige preventiegegevens beschikbaar zijn.
Daarvoor kan gebruik gemaakt worden van het invulformulier te bekomen bij uw beroepsvereniging of op de website van Constructiv.

Rijkdienst voor Sociale
Zekerheid
Victor Hortaplein, 11
1060 Brussel

FOD Werkgelegenheid
Arbeid en Sociaal Overleg
Ernest Blerotstraat, 1
1070 Brussel

Constructiv
Koningstraat, 132/1
1000 Brussel

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

Aan de hoofdaannemer om te zorgen dat al zijn medewerkers (zowel eigen als medewerkers van (onder)onderaannemers) in overeenstemming zijn met de Belgische wetgeving. Zoals (indien van toepassing) limosameldingen, AI-documenten, arbeidskaarten en/of arbeidsvergunningen en verblijfsvergunningen voor niet EU-onderdanen, Dit dient de hoofdaannemer actief te controleren en op vraag van de bouwheer, veiligheidscoördinator en/of bevoegde overheidsinstantie direct te kunnen aanleveren.

KRITIEKE FASES

Risicovolle werkzaamheden die gekend zijn bij opmaak van het V&G-plan:

- ☒ Slopingswerken
- ☒ Grond- en graafwerkzaamheden
- ☒ Werken op een hoogte van 1,2m of hoger
- ☒ Hijswerkzaamheden
- ☒ Vuurgevaarlijke werkzaamheden
- ☒ Betreden besloten ruimte
- ☒ Werken aan elektrische installaties
- ☒ Werken in de nabijheid van hoogspanning
- ☒ (De-) Montage van zware geprefabriceerde elementen
- ☐ Het werken in de onmiddellijke nabijheid van materialen zoals drijfzand of slib
- ☒ Blootstelling aan biologische of chemische agentia
- ☐ Blootstelling aan ioniserende straling
- ☒ Werken in de nabijheid hoge drukleidingen (v.a. 15bar)
- ☐ Werkzaamheden met risico op verdrinking
- ☐ Werkzaamheden ondergronds of in een tunnel
- ☐ Werkzaamheden met duikersuitrusting
- ☐ Werkzaamheden onder overdruk
- ☐ Werkzaamheden met springstoffen

Wanneer 1 of meerdere van de hierboven vermelde risico's aanwezig zijn, dienen er extra inspanningen geleverd te worden door alle partijen, dit naar collectieve preventiemaatregelen, maar ook naar organisatie als logistiek, om de betrokken medewerkers te beschermen tegen deze risico's. De kritieke fasen dienen steeds door de bouwdirectie/aannemer voorgelegd en besproken te worden op de veiligheidscoördinatiemeeting. Telkens in begin van deze kritieke fase zal de veiligheidscoördinator uitgenodigd worden voor aanwezigheid door de bouwdirectie uitvoering.

Volgende kritieke fasen zijn gekend bij opmaak van het V&G plan:

- Opstartvergadering met bouwheer en bouwdirectie
- Kick-off meeting(s) met aannemer(s) omtrent werfinrichting, plan van aanpak, werkmethode en opstart werken
- Periodieke veiligheidsmeetings voor de opvolging van de planning o.a. ifv vermijden van interactie, bespreken van vastgestelde inbreuken, bespreken van bovenstaande kritische/risicovolle werkzaamheden, ...
- Andere kritieke fasen kunnen tijdens de verwezenlijkingsfase toegevoegd worden.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

1.2 LIJST MET NAMEN EN ADRESSEN VAN DE TUSSENKOMENDE PARTIJEN

BOUWHEER

& Parfinost

Vertegenwoordigd door:

Dhr. Pieters Andy

+32 479 97 21 34 / 051 33 50 20

andy.pieters@volys.be

BOUWDIRECTIE BELAST MET HET ONTWERP EN BOUWTECHNISCHE CONTROLE

- Architectenbureau (incl. stabiliteit & technieken sociale ruimtes):

Dhr. Nolf Xavier

+32 477 75 33 58

+32 51 21 11 05

xavier.nolf@b2ai.com

- Studiebureau ontwerp buitenomgeving:

Dhr. Sinnaeve Bob

+32 50 65 56 77

info@studiebureaujonckheere.be

- Studiebureau ontwerp technieken binnenafwerking en plafonds:

+32 9 26 95 100

info@uticon.com

- Studiebureau ontwerp technieken brandveiligheid:

Dhr. Rodriguez Andrés

+32 51 26 20 20

andres.rodriguez@swecobelgium.be

	Document opgemaakt op: 04/03/2025	Revisie datum: 03/04/2026	
	Auteur: Delputte Carl	Reviewer: Delputte Carl	
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE	Versie: V1.1	

- Studiebureau technieken installaties/machinepark:

???

BOUWDIRECTIE BELAST MET DE UITVOERING (OVERZICHT HOOFDAANNEMERS):

Partner	Contact	Bevoegdheid	mail / telefoon
VOLYS	Andy Pieters	Bouwheer	andy.pieters@volys.be +32 479 97 21 34
DEMA GROUP	Koen Baert	Werfcoördinator voor Volys	koen.baert@demagroup.be +32 497 70 94 34
ALHEEMBOUW Hoofdaannemer bouw	Egon Braem	Directeur Industrie	egon.braem@alheembouw.be +32 478 22 94 39
		Projectleider	tom.deweirdt@alheembouw.be +32 468 10 78 43
		Werfleider	emiel.byttiebier@alheembouw.be +32 470 70 25 49
		Preventieadviseur	miguel.deceuninck@alheembouw.be +32 472 12 07 28
		Preventieadviseur	sofie.cleenwerck@alheembouw.be +32 475 75 14 83
ALTEBRA Hoofdaannemer sprinkler	Stijn Govaert	Projectleider	stijn.govaert@altebra.be +32 489 74 87 59
CERATEC Hoofdaannemer elektriciteit	Kurt Vandendriessche	Projectleider	kurt.vandendriessche@ceratec.eu
VUYLSTEKE IVAN Hoofdaannemer omgevingswerken	???		
ARCO Hoofdaannemer	???		
CALLENS Hoofdaannemer	???		

Bouwdirectie uitvoering verder aan te vullen zodra gekend. Aan de bouwheer en de bouwdirectie belast met de uitvoering om de veiligheidscoördinator altijd tijdig op de hoogte te stellen van nieuwe hoofd-/nevenaannemers.

COÖRDINATIE VEILIGHEID ONTWERP EN UITVOERING: DORO TEAM

DORO bv

Brugsesteenweg 289, 8520 Kuurne

<http://www.doro-safety.com>

- Carl Delputte (PA niveau 1 + veico niveau A)
als *veiligheidscoördinator*
+32 472 83 56 34
carl.delputte@doro-safety.com
- Tom Leleu (PA niveau 1 + veico niveau A)
+32 479 176 584
tom.leleu@doro-safety.com
- Bert Decoene (PA niveau 1 + veico niveau A)
als *adjunct-coördinator*
+32 467 00 06 61
bert.decoene@doro-safety.com

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

1.3 ALGEMEEN WERFPLAN

LIGGING WERF

Wittestraat 10, 8501 Heule

- De werf wordt volledig afgezet (inclusief nodige werfsignalisatie) met heras-hekkens die aan elkaar vastgemaakt worden en in de aanpalende magazijnen/gebouwen zullen de nodige (stof)wanden (bv. isolatiepanelen van beneden tot boven) geplaatst worden. Aan de hand van deze volledige afbakening van de werf wordt interactie maximaal voorkomen met de activiteiten op de bestaande site. Tijdens de verbouwing zal in de werfzone geen productieactiviteit plaatsvinden. Dit alles dient voorzien te worden door de hoofdaannemer bouw.
- Bij de bouwactiviteiten verspreid op de site, denk hierbij aan de waterzuiveringsinstallatie en beperkte aanpassingen van de omgevingsaanleg, dient opnieuw maximaal de zone afgezet te worden (inclusief nodige werfsignalisatie) met heras-hekken of overige afbakeningstechnieken goedgekeurd door de bouwheer en de veiligheidscoördinator. Dit alles dient voorzien te worden door de hoofdaannemer bouw en omgevingsaanleg.
- De interactie die maximaal moet voorkomen worden met de activiteiten op de bestaande site houdt in:
 - Op het ene deel van de site zijn activiteiten van VOLYS aanwezig, met medewerkers en derden van VOLYS.
 - Een ander deel van de site is verhuurd aan een derde partij OneFlor, met medewerkers en derden van OneFlor.
- Nooduitgangen bestaand gebouw dienen steeds vrij en toegankelijk te zijn of omgeleid te worden.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

- Door de vele woningen in de omgeving, is het van groot belang dat er tussen 22u en 7u geen geluidshinder op de werf is. Het is op geen enkel moment van de dag (en nacht) toegelaten dat vrachtwagens/voertuigen zich stationeren op de openbare weg. Alle vrachtwagens/voertuigen dienen zich te stationeren op de site van Volys en leggen altijd maximaal de motor af van hun voertuig.

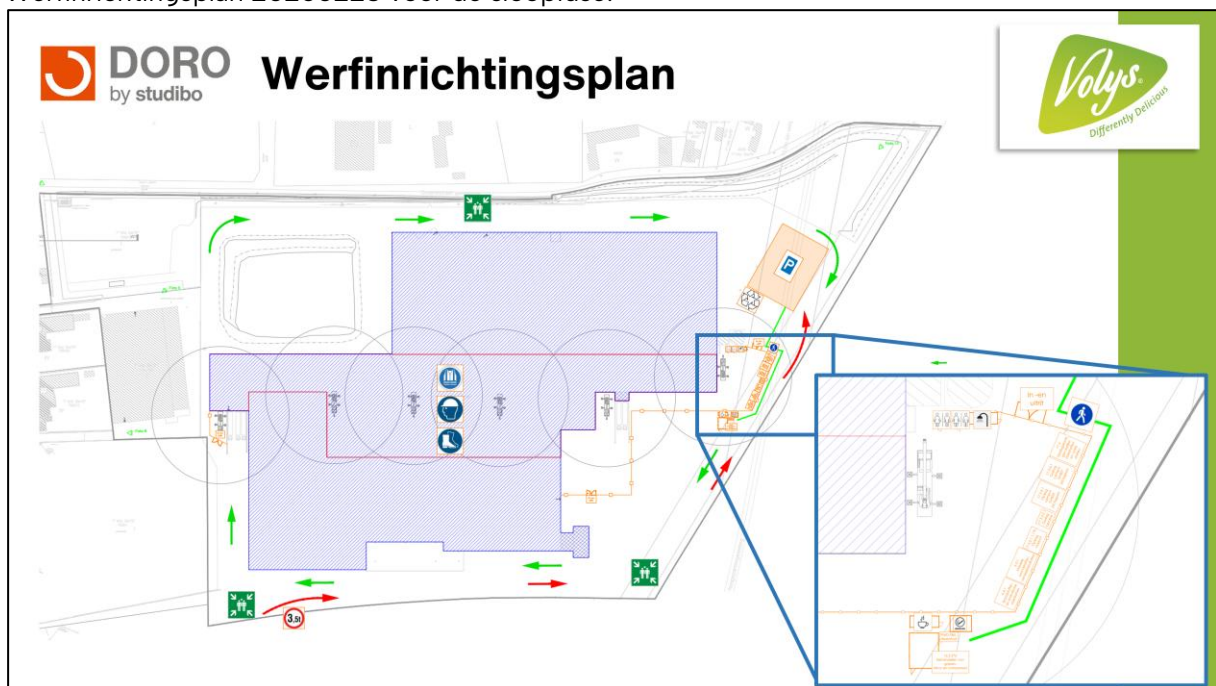
VERKEERSSPECIFICATIES :

Werfinrichtingsplan up toe date te houden door de hoofdaannemer bouw en aan te leveren om hier te plaatsen.

Volgende zaken dienen onderdeel te zijn van het werfinrichtingsplan:

- Werfafsluiting
- Wandelpaden met onderscheid harde en zachte afbakening, kruispunten, zebrapaden, ...
- Richting werfverkeer + snelheidsbeperking (19km/u)
- Werfdorp met speciale aanduiding voor toilet, refter, rookzone(s), dagelijkse registratie,
- Verzamelplaats(en) en overige belangrijke zaken ifv het noodplan (bv. locatie AED-toestel, ...)
- Stockage zone(s)
- Afvalcontainers met specifieke benoeming soort afval
- ...

Werfinrichtingsplan 20260223 voor de sloopfase:

Na de sloopfase is een herinrichting van de werf voorzien en zal een nieuw werfinrichtingsplan opgemaakt worden.

- Werfvoertuigen dienen op de voorziene werfparking worden geparkeerd.
- Er wordt een afgeschermd wandelpad aangelegd door hoofdaannemer tot aan het werfdorp.
- Iedereen op de werf dient high-visibility kledij **MET DE NAAM VAN DE FIRMA ZICHTBAAR** te dragen.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPPLAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

- Als voertuigen achterwaarts rijden op de werf moet een tweede persoon (begeleider/spotter) controleren of de situatie achter het voertuig veilig is, dit wil zeggen nagaan of er geen voetgangers aanwezig zijn achter of in de directe omgeving van het in beweging zijnde voertuig en/of er geen gevaarlijke leidingen of materialen (zoals chemicaliën) aanwezig zijn.
- Leveranciers moet zich telkens aanmelden bij de ontvangende aannemer, het registerboek invullen en mogen enkel onder begeleiding de bouwsite betreden.
- Voetgangers die zich verplaatsen over de werf worden gescheiden van rollend materieel. Het zijn enkel de uitvoerders van de werken die buiten deze veiligheidsperimeter en in functie van het uit te voeren werk aanwezig mogen zijn op voldoende veilige afstand van het rollend materieel.
- Betreed nooit een gevarezone van een (industriële) voertuig: BOLOF (Body Out of Line Of Fire).
- Indien je toch een (industriële) voertuig kruist, ga ervan uit dat de chauffeur je niet gezien heeft. Maak oogcontact: 'ZIE JE MIJ, ZIE IK JOU'.
- Bij het besturen van een voertuig met last (bijvoorbeeld een heftruck, verreiker, ...) dient er steeds een tweede persoon (begeleider/spotter) bij het voertuig te voet mee te stappen als extra veiligheidswacht.
- Enkel medewerkers in het bezit van een geldig bevoegdheidsattest en medisch controle attest mogen rollend materieel bedienen.
- Alle aannemers dienen een sleutelplan te hebben die ervoor zorgt dat onbevoegden geen rollend materieel kunnen bedienen. Voertuigen mogen niet onbewaakt achter gelaten worden met het sleutel op het contact.
- Bij het kruisen van de werf is grote aandacht vereist.
- Alle rollend materieel en andere voertuigen moeten in het bezit zijn van een geldig keuringsbewijs.
- Alle voertuigen moeten uitgerust zijn met de noodzakelijke verlichting en achteruit-rij-signalen.
- Het is ten strengste verboden om mee te rijden met heftrucks, aanhangwagens en laadbakken.
- De hoofdaannemer voorziet de werfverlichting buiten de gebouwen en in de wandelpaden binnen naar de verschillende lokalen, dus ook in trappenhallen, om voldoende doorgangsverlichting te verzekeren.
- Er geldt een maximale snelheid op de werf van **15km/u**
- De aannemer staat in voor het rein en moddervrij houden van de openbare weg en bedrijfsverharding en moet indien nodig met een kuismachine de bestrating opkuisen. Daarnaast zal deze hoofdaannemer tevens de nodige signalisatieborden plaatsen (werfuitrit).
- Ligging ondergrondse nutsleidingen: aanwezig en as build dient bij hoofdaannemer(s) terug te vinden te zijn.
- Om de veiligheid van onze contractoren te waarborgen dient nagegaan te worden door de aannemer of extra maatregelen genomen dienen te worden (bv. aanleg extra zebrapad, overige belijning, harde afbakening wandelpaden, ...) tussen het werfdorp en de bouwsite ifv overige activiteiten op de site (VOLYS, Oneflor, ...). Let op: er is ander verkeer dan werkverkeer op de site. Wees hier alert op. Steek het zebrapad alleen over als het veilig is en wanneer de bestuurder duidelijk aangeeft dat je kunt oversteken. Het zebrapad dient dan ook duidelijk aangekondigd te worden aan de hand van verkeersborden.
- Op de werf moet men zich strikt aan de veiligheidsregels houden of het sanctiebeleid zal worden toegepast.
- De contractor is verplicht de nodige voorzorgsmaatregelen te treffen om eigen goederen tegen diefstal te beveiligen. De inhoud van de wagens en alle toebehoren van iedere contractor kan bij het verlaten van het bedrijfsterrein steeds door een bewakingsagent gecontroleerd worden

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPPLAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

- De aannemers (in eerste instantie de hoofdaannemer die instaat voor de inrichtingswerken van de werf) passen de algemene preventiebeginselen toe ook voor wat betreft het werfinrichtingsplan (zie artikel 50 van het KB TMB):
 - het in goede orde en met voldoende bescherming van de gezondheid in stand houden van de bouwplaats;
 - de keuze van de plaatsing van de werkplekken rekening houdend met de toegangsmogelijkheden tot de werkplekken, en de vaststelling van verplaatsings- of verkeerswegen of -zones;
 - de voorwaarden van intern transport en interne behandeling van de materialen en het materieel;
 - het onderhoud, de controle vóór inbedrijfstelling en de periodieke controle van de installaties en toestellen, ten einde gebreken te voorkomen die de veiligheid en gezondheid van werknemers in gevaar kunnen brengen;
 - de afbakening en inrichting van zones voor definitieve en tussenopslag van verschillende materialen, in het bijzonder wanneer het gaat om gevaarlijke materialen of stoffen;
 - de voorwaarden voor de verwijdering van gevaarlijke materialen;
 - de opslag en de verwijdering of afvoer van afval en puin;
 - de aanpassing van de daadwerkelijke duur van de verschillende soorten werken of werkfasen, afhankelijk van de evolutie van de bouwplaats;
 - de samenwerking tussen de aannemers;
 - de wederzijdse inwerkingen met exploitatie- of andere activiteiten ter plaatse op, of in de nabijheid van, de bouwplaats.

AANMELDINGSPROCEDURE

De aannemer voorziet een registerboek (mag ook digitaal uitgewerkt worden):

- Iedereen die de werf betreedt dient zich te registreren. Zowel inschrijven als uitschrijven.
- Tijdens de werkzaamheden is er steeds permanentie op de werf door de hoofdaannemer.. Werfleiding controleert dagelijks dat iedereen veilig de werf verlaten heeft.
- Indien personen alleen aan het werk zijn, dienen de nodige maatregelen genomen te worden volgens het ARAB art.54 ter. Gevaarlijk werk (werken op hoogte, elektriciteit, ...) mag nooit alleen uitgevoerd worden.
- Leveranciers melden zich aan bij de werfleiding en mogen enkel onder begeleiding de werf betreden, voorzien van de voorgeschreven basis-PBM's. Registerboek en veiligheidsonthaal zijn niet van toepassing voor hen, aangezien ze altijd onder begeleiding zijn van de werfleiding.
- Bij evacuatie dient men steeds het registerboek te raadplegen om na te gaan of iedereen zich in veiligheid heeft gebracht.

EXTRA AANACHT VOOR:

- **Method Statement:** Veico wijst op het belang van method statements opgemaakt door de aannemer ter voorbereiding van de uit te voeren werkzaamheden. Dit om:
 - Te vermijden dat werken op 'goed geluk' worden uitgevoerd, m.a.w.:
 - Incidenten (arbeidsongevallen, EHBO's, near misses, SOS'n, ...) te voorkomen.
 - Werken, inclusief de deeltaken, risico's en maatregelen, dienen goed voorbereid te worden.
 - Om de duidelijke afspraken over de uit te voeren werkzaamheden correct over te dragen en te borgen met de betrokken medewerkers.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPPLAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

- **Vergunning:** Bepaalde hoog–risicoactiviteiten kunnen enkel uitgevoerd worden met een geldige vergunning. Aan de aannemer om deze vergunning(en) voor te bereiden, over te dragen en te borgen met de betrokken medewerkers. Volgende vergunningen zijn van toepassing op de werf:
 - Vuurvergunning
 - Vergunning werken op hoogte
 - Vergunning betreden besloten ruimte
 - Hijsvergunning
 - Vergunning werken aan elektrische installatie
- **Werfbakening:** Werf dient steeds volledig afgebakend te zijn en toegang(en) tot de werf steeds terug sluiten. Dit, samen met de nodige werfsignalisatie (verboden voor onbevoegden, verplichte basis–PBM’s, ...), is noodzakelijk om onbevoegden maximaal te weren van de werf.
- **Gebruik altijd het juiste (type) arbeidsmiddel:** Bij keuze arbeidsmiddelen, altijd rekening houden met de arbeidsomstandigheden en de specifieke kenmerken van het uit te voeren werk.
- **Vuurgevaarlijke werken:** Bij vuurgevaarlijke werken is een geldige vuurvergunning van toepassing. Hierbij dienen steeds preventieve (brandbaar materiaal verwijderen, las- en slijpdekens, ...) en schadebeperkende (blusmiddelen, brandwacht, bestendige bewaker, ...) maatregelen genomen te worden.
- **Werken op hoogte:** Preventiehiërarchie toepassen, m.a.w. altijd voorkeur geven aan collectieve valbeveiliging. Enkel wanneer collectieve valbeveiliging niet mogelijk is, kan, mits goede werkvoorbereiding (rekening houden met de valfactor, vrije valruimte, pendule-effect, ...), opgeleid personeel en toezicht, persoonlijke valbeveiliging gebruikt worden.
Ladders zijn niet toegelaten op de werf. Steeds gebruik maken van veiligere tools zoals bv. hoogwerker, (mobiele) steiger, platformladders met de nodige leuningen en deurtje, ...
- **Betreden van daken:**
 - Verboden het dak te betreden van zone 5 (zowel a, b, c, d en e).
 - Daken in overige zones → op voorhand method statement op te maken waarin rekening gehouden wordt met:
 - De toegang tot het dak: altijd een veilige toegang voorzien zoals bv. (tijdelijke) trappentoren.
 - De stabiliteit/draagkracht van het dak, zowel ten opzichte van (aantal) personen als materialen.
 - Het mogelijke valgevaar door bv. dakrand/–opstand onvoldoende hoog, openingen in het dak, onvoldoende draagkracht van het dak, niet–doorvalveilige lichtstraten/–koepels, ...: zie puntje ‘Werken op hoogte’ hoger in het verslag.
- **Bij gebruik van hoogwerker/schaarlift/...:**
 - Enkel opgeleid personeel mag een hoogwerker besturen.
 - Iedereen in hoogwerker dient zich altijd correct persoonlijk te beveiligen tegen vallen, m.a.w. correct het valharnas dragen, werkplekbeperking/restraint aanlijnen, vastmaken aan voorziene ankerpunt.
 - Nooit op de leuningen staan.
 - Nooit de hoogwerker op hoogte verlaten.
 - Wanneer knelgevaar, dient het toestel voorzien te zijn van antiknelbeveiliging.
 - Nooit materialen heffen op de leuningen van een hoogwerker.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

- ...
- **Hijswerken:** Pas steeds de code van goede praktijk toe bij hijswerken:
 - Het is verboden onder of in de buurt van de hijslast te komen (BOLOF).
 - Begeleid de last nooit met de handen, gebruik begeleidingstools.
 - Voorzie altijd een hijsplan.
 - Ga altijd de stabiliteit van de ondergrond na en indien nodig neem maatregelen (bv. o.a. stempelplaten).
 - Baken de hijszone af en bewaak deze tijdens de hijs.
 - Enkel gebruik maken van gekeurd hijsmateriaal.
 - Voorzie altijd opgeleide medewerkers, zowel voor het besturen van de hijsmachine als het hanteren van hijsmateriaal als het aanslaan van lasten.
- ...
- **Begeleider/spotter** voorzien wanneer industrieel voertuig manoeuvreert.
- **ROPS (Rollover Protective Structure/System):** bij kantelgevaar van een (industrieel) voertuig is ROPS in combinatie met veiligheidsgordel altijd verplicht.
- **Orde en netheid (inclusief kabelmanagement)** is van groot belang om de kans op slip-trip-fall incidenten te vermijden, voor een goede 'look & feel' en om efficiënt te werken.
- **Betreden van besloten ruimte:** Indien een besloten ruimte dient betreden te worden, moeten de risico's en de te nemen maatregelen steeds op voorhand doorgesproken worden op een veiligheidsmeeting.
- **EHBO:** Iedere aannemer voorziet minstens één nijverheidshelper/EHBO-hulpverlener per schijf van 20 werknemers.
- **Uitzendkrachten, jobstudenten en stagairs** zijn niet toegelaten op de werf. Enkel voor administratieve zaken is een stagiair onder begeleiding toegelaten, gelieve melding te maken op voorhand bij bouwheer en veico.

1.4 ENKELE NUTTIGE TELEFOONNUMMERS

WIE	TELEFOONNR
 constructiv	02 209 65 65
	112
	112
 Brandwondencentrum	070 245 245
 Universitair Ziekenhuis Gent	112
TOEZICHT WELZIJN OP HET WERK – WEST-VLAANDEREN	02 233 42 40
Bij gas-geur of gasgevaar	0800 65065

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

Indien mogelijk draai gaskraan dicht. Eerst naar een plaats gaan waar je geen gas meer ruikt voor je belt.	
Preventieadviseur VOLYS: Decramer Stijn Van Burm Sofie	+32 473 91 37 57 +32 495 36 49 13 051 33 50 20
Veiligheidscoördinatoren Carl Delputte Tom Leleu	+32 472 83 56 34 +32 479 17 65 84

1.5 WAT TE DOEN BIJ ONGEVALLen, INCIDENTEN EN ONVEILIGE SITUATIES

Op de werf site worden volgende definities gehanteerd:

- ☐ **LTI (Lost Time Injury):** Een (arbeids)ongeval met letsel, leidend tot één of meer dan één werkdag verzuim/werkverlet, de dag van het ongeval niet inbegrepen. Tevens dient te worden bepaald of melding moet worden gedaan bij lokaal bevoegd gezag of soortgelijke toezichthouder.
- ☐ **RWC (Restricted Workday Case):** Een (arbeids)ongeval met letsel, niet leidend tot één of meer dan één werkdag verzuim/werkverlet, de dag van het ongeval niet inbegrepen, waarna getroffen(e) tijdelijk aangepast werk verricht.
- ☐ **MTC (Medical Treatment Case):** Een (arbeids)ongeval met letsel, waarbij een medische verzorging noodzakelijk is, niet leidend tot één of meer dan één werkdag verzuim/werkverlet, de dag van het ongeval niet inbegrepen.
- ☐ **FAC (First Aid Case):** Een (arbeids)ongeval met letsel, waarbij een EHBO-verzorging noodzakelijk is, niet leidend tot één of meer dan één werkdag verzuim/werkverlet, de dag van het ongeval niet inbegrepen.
- ☐ **Near Miss:** Ongewenste gebeurtenis die onder andere omstandigheden had kunnen leiden tot lichamelijk letsel.
- ☐ **SOS-melding:** Melding van een ernstige onveilige situatie of handeling.

MELDINGSPLICHT

Elk incident, elke onveilige situatie, elke verwonding en elke inwerking van een product dient onmiddellijk gemeld te worden aan de uitvoerder van de aannemer die op zijn beurt de veiligheidscoördinator en projectmanager bouwheer informeert.

Voor ieder arbeidsongeval moet binnen de 24 uur een eerste **aangifteformulier (zie APPENDIX 11)** ingevuld worden afgeleverd aan de veiligheidscoördinator en de aannemer-leidinggevende van de hoofdaannemer. De verder opmaak van de nodige documenten en de tijdspanne ervan dient te worden afgeleverd zoals beschreven in APPENDIX 11.

Indien er sprake is van een dodelijk arbeidsongeval of van een ernstig arbeidsongeval met als gevolg een ziekenhuisopname en/of blijvend letsel dient direct gemeld te worden bij de projectmanager bouwheer, preventieadviseur bouwheer en de veiligheidscoördinator. Afhankelijk van de ernst van het ernstig arbeidsongeval dient direct of binnen een bepaalde tijd een melding gemaakt te worden richting Toezicht Welzijn op het Werk.

Na het melden van één van bovenstaande incidenten zal, waar noodzakelijk, een incidentenonderzoek moeten worden uitgevoerd en gerapporteerd volgens de geldende bouwheer-procedure. Het onderzoeksteam wordt samengesteld door bouwheer.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPPLAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

EHBO-PLICHT

Elke verwonding en elke inwerking van een product dient verzorgd te worden door de EHBO-dienst in het EHBO-lokaal. Het lokaal dient voorzien te worden door de hoofdaannemer bouw. Centraal aanspreekpunt voor EHBO-hulpverleners : EHBO-lokaal

Elke aannemer zorgt afhankelijk van de risico's voor voldoende opgeleide EHBO-hulpverleners op de werf. Er dient minstens 1 EHBO-hulpverlener te worden ingezet door iedere aannemer per schijf van 20 werknemers. Iedere aannemer voorziet tevens de wettelijke voorzieningen inzake brandblussers en EHBO-materiaal.

Bij een arbeidsongeval moet de preventieadviseur bouwheer en de veiligheidscoördinator gewaarschuwd worden.

Begeef u nooit in een gevarezone zonder de aangepaste persoonlijke beschermingsmiddelen. Laat eventuele reddingswerken bij voorkeur over aan de professionele ploegen van de interventiedienst.

1.6 ALARMEN EN EVACUATIE

Verwittig in noodsituaties steeds werf-en projectleiding, die op zijn beurt andere personen gaat contacteren.

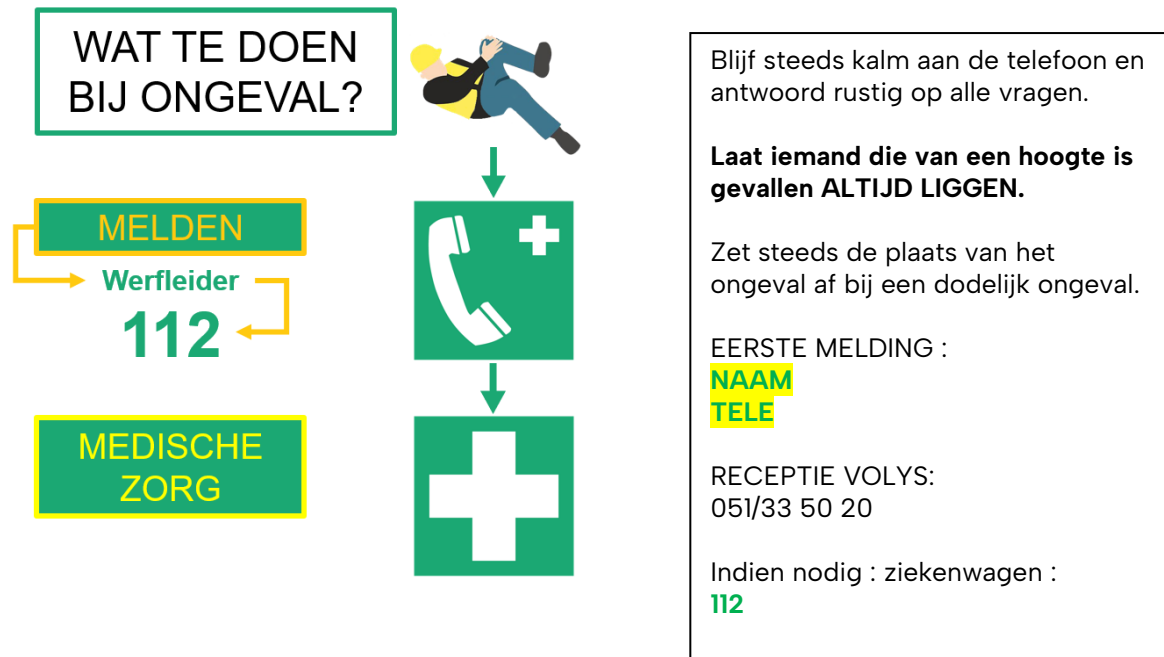
Handel doordacht, zonder paniek en volg de raadgevingen van de aannemer-leidinggevende s, EHBO-hulpverleners en de brandweer stipt op.

Aan de eerste hoofdaannemer om een noodplan op te maken en ter goedkeuring voorleggen aan de bouwheer en veiligheidscoördinator. Dit noodplan dient steeds up to date te zijn aan de

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

verschillende bouwfasen. Ieder kwartaal dient de hoofdaannemer een noodoefening te organiseren, met als doel te controleren of het noodplan werkt en waar nodig bijgestuurd kan worden.

Volgende afspraken werden gemaakt in de veiligheidsmeetings :

- Interventie-coördinatoren:
 - Tom DW en Koen B
- Bij noodsituaties op de werf, dient men de interventie-coördinator te verwittigen. Deze persoon maakt een inschatting en indien nodig verwittigt hij de hulpdiensten. Bij alle incidenten wordt gevraagd ook de bouwheer (Andy P en Koen B) en veico (Carl D) op de hoogte te brengen.
- Indien de noodsituatie invloed heeft op de aanpalende bedrijven, dient de interventie-coördinator deze te verwittigen (zodanig zij op hun beurt hun intern noodplan kunnen activeren):
 - VOLYS: Receptie Volys
 - ONE FLOR: Elias L (Warehouse manager)
- Indien een noodsituatie bij de aanpalende bedrijven invloed heeft op de werf, dient men de interventie-coördinatoren te verwittigen, zowel Tom DW als Koen B.
- Indien de interventie-coördinator de werf wilt evacueren, dient men deze te verwittigen met een luid signaal en dient hij aangestelde sweepers uitsturen om te controleren of alle zones geëvacueerd zijn.
- Wanneer signalen van het ammoniaklokaal dreigend zijn, dient de werf te evacueren tegen de windrichting in. (Nood)instructies omtrent het ammoniaklokaal worden door de bouwheer nog aangeleverd aan ALH voor de opmaak van het noodplan. Windzak wordt buiten voorzien door bouwheer.
- Aparte verzamelplaats voor de werf wordt voorzien op de wachtparking van de vrachtwagen aan de kant van het werfdorp, in het zuiden.
- Voor de verschillende telefoonnummers die bij het noodplan horen, wordt gewerkt met een bijlage, zodanig enkel de bijlage dient geüpdatet te worden indien personen wijzigen.
- Werkzaamheden die invloed hebben op de nooddeuren (bv. tijdelijk afsluiten en omleiden) zullen wekelijks in de planning meegenomen worden.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPPLAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

Elk ongeval met medische tussenkomst en/of verzuim dient onmiddellijk gemeld te worden aan de veiligheidscoördinator.

Iedere aannemer zorgt ervoor dat hij in zijn ploeg minstens één gekwalificeerde EHBO-hulpverlener heeft op de werf. Afhankelijk van zijn inherente risico's en aantal medewerkers op de werf, kan hij er indien nodig meerdere voorzien. In de bouwsector moet er minstens één EHBO-hulpverlener per 20 werknemers aanwezig zijn.

BRANDBESTRIJDING

Elke onderneming moet over voldoende, aangepaste en conforme brandbestrijdingsmiddelen beschikken.

De contractor dient zelf zorg te dragen voor de aanwezigheid, onderhoud en periodieke keuring van de aanwezige brandblussers. De omgeving van brandblusapparatuur dient vrij toegankelijk gehouden te worden.

In de werfketen dienen voldoende brandblussers aanwezig te zijn met een vulgewicht van minimaal 6kg, één en ander in overeenstemming met de keten indeling.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

2 VEILIGHEIDSCOÖRDINATIE

DORO bv werd aangesteld als coördinator ontwerp, de verwezenlijking zal gebeuren door DORO bv

2.1 DE VEILIGHEIDSCOÖRDINATOR UITVOERING:

- Belast met de algehele V&G-coördinatie van de werkzaamheden van Hoofdaannemer en haar onderaannemers (V&G coördinator onderaannemer) .
- Zorgen voor een goede afstemming tussen de werkgevers en de zelfstandigen die (tegelijk of achtereenvolgend) bij het werk op de bouwplaats betrokken zijn
- De inzet van onderaannemers en zelfstandigen zodanig op elkaar afstemmen, dat de veiligheids- en gezondheidsmaatregelen en -voorzieningen op een doeltreffende manier worden toegepast. •
- Ervoor zorgen dat de benodigde gegevens in het V&G-plan staan, het V&G-plan toepassen en het V&G-plan en het dossier aanpassen als de voortgang van het bouwwerk daartoe aanleiding geven..
- Doeltreffende maatregelen nemen als aannemers naar zijn oordeel niet of niet voldoende zorg dragen voor de veiligheid en gezondheid
- Registratie en opvolging bijna ongevallen en ongevallen.
- Bewerkstelligen van Toolboxen en overige voorlichtingen ten aanzien van veiligheid zoals V&G meetings.
- Organiseert veiligheid (werkplekinspectie) observatierondes ten aanzien van veiligheid op de werkplek en legt deze schriftelijk vast.
- De nodige maatregelen treffen, zodat alleen bevoegde personen de bouwplaats kunnen betreden

2.2 COÖRDINATIE-TOOLS TIJDENS DE VERWEZELIJING VAN HET BOUWWERK

- Het **veiligheids- en gezondheidsplan** wordt meegegeven aan de bouwdirectie en opgegeven aannemers nieuwe betrokkenen indien nodig. De bouwheer verwittigt de veiligheidscoördinator indien er nieuwe aannemers worden aangesteld. De coördinator verwezenlijking past het veiligheids- en gezondheidsplan aan overeenkomstig bijlage I, deel A, afdeling I, tweede lid (KB 25.01.2001) wanneer nodig en maakt de elementen van het aangepaste veiligheids- en gezondheidsplan over aan de tussenkomende partijen voor zover deze elementen hen aanbelangen;
- **Coördinatiedagboek** met volgende inhoud:
 1. de namen en adressen van de tussenkomende partijen, het ogenblik van hun tussenkomst op de bouwplaats en voor ieder van hen, het voorziene aantal op de bouwplaats tewerk te stellen werknemers evenals de voorziene duur van de werken;
 2. de beslissingen, vaststellingen en gebeurtenissen die voor het ontwerp of de verwezenlijking van het bouwwerk van belang zijn;
 3. de opmerkingen gemaakt aan de tussenkomende partijen, inzonderheid deze betreffende hun eventuele gedragingen, handelingen, keuzen of nalatigheden die in strijd zijn met de algemene preventieprincipes, en de gevolgen die ze eraan gegeven hebben;
 4. de opmerkingen van de aannemers, aangevuld met het visum van de betrokken partijen;
 5. de gevolgen gegeven aan de opmerkingen van de tussenkomende partijen en van de werknemersvertegenwoordigers die van belang zijn voor het ontwerp van het project of de verwezenlijking van het bouwwerk;

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

6. de tekortkomingen van de tussenkomende partijen ten opzichte van de algemene preventiebeginselen, de toepasselijke regels en de concrete maatregelen aangepast aan de specifieke kenmerken van de tijdelijke of mobiele bouwplaats, of ten opzichte van het veiligheids- en gezondheidsplan;
 7. de verslagen van de vergaderingen van de coördinatiestructuur;
 8. de ongevallen.
- Noteren van de opmerkingen van de aannemer en dit op de **V&G- vergadering** aan bod laten komen. Indien nodig kan de veiligheidscoördinator een extra vergadering beleggen.
 - Aanvullen van het **V&G-dossier** in functie van de elementen van het geactualiseerde veiligheids- en gezondheidsplan die voor de uitvoering van de latere werkzaamheden aan het bouwwerk van belang zijn.
 - Iedere aannemer dient voor de werken de **BIJLAGE 1 met de ontvangstverklaring** ingevuld terug te bezorgen aan de veiligheidscoördinator. Iedere hoofdaannemer die met een onderaannemer werkt, meldt dit eveneens aan zijn onderaannemer en bezorgt alle nodige documenten van zijn onderaannemer aan de veiligheidscoördinator (watervalstructuur).

De regels voor het vervullen van de coördinatie-verwezenlijking zijn gebaseerd op volgende voorwaarden:

- De coördinatie-verwezenlijking vangt aan bij de start der werken.
- Werfbezoek bestaande uit:
 - Een controlebezoek omtrent de naleving van de veiligheidsvoorschriften
 - En/of deelname aan de vergadering met de bij het bouwwerk betrokken partijen.
 - Coördinatiestructuurvergadering veiligheid

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

3 TAKEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN

3.1 DE OPDRACHTGEVER

De opdrachtgevers (KB 25.01.2001) zien erop toe dat de veiligheidscoördinator (ontwerp en verwezenlijking zelfde partij):

1° zijn opdrachten, volledig en adequaat vervult;

2° betrokken wordt bij alle etappes van de werkzaamheden betreffende de uitwerking, wijzigingen en aanpassingen van het ontwerp van het bouwwerk; betrokken wordt bij alle etappes van de werkzaamheden betreffende de verwezenlijking van het bouwwerk;

3° alle informatie krijgt die nodig is voor de uitvoering van zijn opdrachten; hiertoe wordt de coördinator uitgenodigd op alle vergaderingen, georganiseerd door de bouwdirectie belast met het ontwerp, en ontvangt hij alle door deze bouwdirectie verwezenlijkte studies binnen een termijn die hem toelaat zijn opdrachten uit te voeren; en georganiseerd door de bouwdirectie belast met de uitvoering of door de bouwdirectie belast met de controle op de uitvoering, en ontvangt hij alle door deze bouwdirecties verwezenlijkte studies binnen een termijn die hem toelaat zijn opdrachten uit te voeren;

4° hen bij het einde van zijn opdracht een exemplaar van het geactualiseerde veiligheids- en gezondheidsplan, het geactualiseerde coördinatiedagboek en het postinterventiedossier overmaakt.

Zonder afbreuk te doen aan de verantwoordelijkheden van de verschillende tussenkomende partijen, zien de [opdrachtgevers (Afdeling 5 Bouwproces)] erop toe dat de verschillende tussenkomende partijen samenwerken en hun activiteiten coördineren, teneinde aan de coördinator de bevoegdheid, de middelen en de informatie te verzekeren, nodig voor de goede uitvoering van zijn opdrachten;

De opdrachtgever neemt de nodige maatregelen opdat het veiligheids- en gezondheidsplan deel zou uitmaken van, al naargelang het geval, het bijzonder bestek, de prijsaanvraag of de contractuele documenten en daarin als een afzonderlijk en als dusdanig betiteld deel wordt opgenomen.

Opdat de maatregelen vastgesteld in het veiligheids- en gezondheidsplan daadwerkelijk zouden kunnen toegepast worden bij de uitvoering van de werken, zorgt hij ervoor dat:

1° de kandidaten bij hun offertes een document voegen dat verwijst naar het veiligheids- en gezondheidsplan en waarin zij beschrijven op welke wijze zij het bouwwerk zullen uitvoeren om rekening te houden met dit veiligheids- en gezondheidsplan;

2° de kandidaten bij hun offertes een afzonderlijke prijsberekening voegen in verband met de door het veiligheids- en gezondheidsplan bepaalde preventiemaatregelen en -middelen, inbegrepen de buitengewone individuele beschermingsmaatregelen en -middelen;

3° de coördinator-ontwerp zijn taak kan volbrengen.

De opdrachtgever in wiens inrichting activiteiten betreffende een tijdelijke of mobiele bouwplaats worden verricht legt de algemene maatregelen op geldend in zijn inrichting;

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026	
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl	
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1	

3.2 DE BOUWDIRECTIE UITVOERING EN DE AANNEMERS

Bezorgt alle informatie die nodig is voor de uitvoering van zijn opdrachten aan de veiligheidscoördinator; hiertoe wordt de coördinator uitgenodigd op alle relevante vergaderingen, georganiseerd door de bouwdirectie belast met de uitvoering of door de bouwdirectie belast met de controle op de uitvoering, en ontvangt hij alle door deze bouwdirecties verwezenlijkte studies binnen een termijn die hem toelaat zijn opdrachten uit te voeren;

Iederen aannemer bezorgt volgende documenten aan de veiligheidscoördinator voor de aanvang der werken:

1. **Ontvangst- en akkoordverklaring** met het algemeen veiligheids- en gezondheidsplan van de veiligheidscoördinator (**APPENDIX 1**)
2. **Eigen aannemer specifiek veiligheids- en gezondheidsplan**, inclusief de volgende minimum elementen:
 - **Organigram** op de werf inclusief:
 - Projectmanager
 - Aannemer-leidinggevende(n): projectleiding en/of werfleider(s) en/of werkverantwoordelijke(n) met permanente aanwezigheid
 - Veiligheidsverantwoordelijke(n)
 - **Risk Analysis Method statement (RAMS)**: De methodiek van werken inbegrepen een timing van werken, de verschillende bouwfases, de inherente risico's en preventiemaatregelen per fase, rekening houdende met de wetgeving en de preventiehiërarchie.
 - De **algemene taakrisicoanalyse** (bijvoorbeeld werken met een slijpschijf, ...) mocht dit niet opgenomen zijn in de RAMS
 - **Onthaal** gegeven door de **aannemer** voor die opstart: een overzicht van alle medewerkers en onderaannemers die een onthaal hebben genoten (gegeven door de aannemer) met de relevante veiligheidsregels geldig op deze bouwwerf.
 - **Personeelsmatrix**: Een overzicht van alle medewerkers en hun bevoegdheden (zoals rijgeschiktheidsattesten, VCA-attesten, attesten voor besturen rollend materieel, attest voor werken met klim- en touwtechnieken, attesten voor werken in besloten ruimte, attest EHBO-hulpverlener , ...)
 - **Keuringsdocumenten**
 - **EHBO**: Aanpak eerste hulp bij ongevallen
 - **Safety data sheet** van gevaarlijke producten en manier van opslag ervan
 - **Werfinrichting** aannemer: Organisatie in het werfdorp

Bezorgt volgende documenten aan de veiligheidscoördinator tijdens de werken:

- Eventuele aanvullingen die vooraf niet werden aangereikt, wegens nog niet gekend
- Uitgevoerde toolbox-trainingen met aanwezigheidslijst
- Uitgevoerde extra onthaal-trainingen veiligheid met aanwezigheidslijst
- Uitgevoerde Last Minute Risk Analysis
- Uitgevoerde Observaties
- Benodigde vergunningen
- Wekelijks voorbereiding veiligheidsvergadering **VP-TMB-004**
- Meldingen van onveilige situaties en onveilige gedragingen op de werf
- Meldingen van incidenten en/of ongevallen (en van elk ernstig ongeval op een tijdelijke of mobiele bouwplaats, overkomen aan een aannemer die er zelf een

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

beroepsactiviteit uitoefent, doet de bouwdirectie belast met de uitvoering aan de inzake arbeidsveiligheid bevoegde ambtenaar een kennisgeving.)

- Meldingen van overtredingen op alcohol en drugsgebruik
- Aanvragen voor uitnodigen van bezoekers
- Tussentijdse keuringsverslagen
- Andere relevante veiligheidsinformatie

Iedere aannemer past de algemene preventiebeginselen toe bedoeld in artikel 5 van de wet, inzonderheid wat o.a. betreft:

- het in goede orde en met voldoende bescherming van de gezondheid in stand houden van de bouwplaats;
- de keuze van de plaatsing van de werkplekken rekening houdend met de toegangsmogelijkheden tot de werkplekken, en de vaststelling van verplaatsings- of verkeerswegen of zones;
- de voorwaarden van intern transport en interne behandeling van de materialen en het materieel;
- het onderhoud, de controle vóór inbedrijfstelling en de periodieke controle van de installaties en toestellen, ten einde gebreken te voorkomen die de veiligheid en gezondheid van werknemers in gevaar kunnen brengen;
- de afbakening en inrichting van zones voor definitieve en tussenopslag van verschillende materialen, in het bijzonder wanneer het gaat om gevaarlijke materialen of stoffen;
- de voorwaarden voor de verwijdering van gevaarlijke materialen;
- de opslag en de verwijdering of afvoer van afval en puin;
- de aanpassing van de daadwerkelijke duur van de verschillende soorten werken of werkfasen, afhankelijk van de evolutie van de bouwplaats;
- de samenwerking tussen de aannemers;
- de wederzijdse inwerkingen met exploitatie- of andere activiteiten ter plaatse op, of in de nabijheid van, de bouwplaats.

Hiertoe passen zij de voorschriften toe bedoeld in de bijlage 2 voor zover er geen specifieke of strengere bepalingen zijn die zijn vastgesteld in uitvoering van de wet.

In geval van gelijktijdige of achtereenvolgende aanwezigheid op eenzelfde bouwplaats van minstens twee aannemers, met inbegrip van de zelfstandigen, moeten deze samenwerken bij de uitvoering van de maatregelen inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk.

Rekening houdend met de aard van de activiteiten, coördineren de aannemers hun optreden met het oog op de voorkoming van en de bescherming tegen beroepsrisico's.

Wanneer het gaat om werkgevers moeten deze hun respectievelijke werknemers en hun vertegenwoordigers over deze risico's en de preventiemaatregelen inlichten.

De aannemers moeten, overeenkomstig de instructies die zij moeten raadplegen of die zij ontvangen hebben, zorg dragen voor de veiligheid en de gezondheid van de andere betrokken personen, en, indien zij persoonlijk een beroepsactiviteit op de bouwplaats uitoefenen, eveneens zorg dragen voor hun eigen veiligheid en gezondheid.

Daartoe moeten zij, overeenkomstig de instructies:

- op de juiste wijze gebruik maken van machines, toestellen, gereedschappen, gevaarlijke stoffen, vervoermiddelen en andere middelen;
- op de juiste wijze gebruik maken van de persoonlijke beschermingsmiddelen die zij ter beschikking hebben en die na gebruik weer opbergen;
- de specifieke veiligheidsvoorzieningen van met name machines, toestellen, gereedschappen, installaties en gebouwen niet willekeurig uitschakelen, veranderen of verplaatsen en deze veiligheidsvoorzieningen op de juiste manier gebruiken;

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

- de coördinator-verwezenlijking, de andere aannemers en de diensten voor Preventie en Bescherming op het werk, onmiddellijk op de hoogte stellen van elke werksituatie waarvan zij redelijkerwijs kunnen vermoeden dat ze een ernstig en onmiddellijk gevaar voor de veiligheid of de gezondheid met zich meebrengt, evenals van elk gebrek vastgesteld in de beschermingssystemen;
- bijstand verlenen aan de coördinator-verwezenlijking, aan de verschillende aannemers en aan de diensten voor Preventie en Bescherming op het werk, zolang dat nodig is, om hen in staat te stellen alle taken uit te voeren of aan alle verplichtingen te voldoen die hen met het oog op de bescherming van het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk en van de veiligheid en de gezondheid van de andere personen op het werk zijn opgelegd;
- bijstand verlenen aan de coördinator-verwezenlijking, aan de verschillende aannemers en aan de diensten voor Preventie en Bescherming op het werk, zolang dat nodig is, om alle aannemers in staat te stellen ervoor te zorgen dat het arbeidsmilieu en de arbeidsomstandigheden veilig zijn en geen risico's opleveren voor de veiligheid en de gezondheid binnen hun werkterrein.

Teneinde hun eigen welzijn op het werk alsook dat van de andere op de tijdelijke of mobiele bouwplaats aanwezige personen te vrijwaren, gebruiken, onderhouden en controleren de zelfstandigen en de werkgevers, die zelf een beroepsactiviteit op de bouwplaats uitoefenen, de arbeidsmiddelen en de persoonlijke beschermingsmiddelen die zij op de bouwplaats inzetten, en laten deze controleren, op dezelfde wijze als de werkgevers hiertoe verplicht zijn:

1° Codex over het welzijn op het werk – boek IV – Titel 2 – Bepalingen van toepassingen op alle arbeidsmiddelen;

2° Codex over het welzijn op het werk – boek IV – Titel 3 – mobiele arbeidsmiddelen al dan niet met eigen aandrijving

3 Codex over het welzijn op het werk – boek IV – Titel 4 – arbeidsmiddelen voor het hijsen of heffen van lasten ;

4° Codex over het welzijn op het werk – boek IX – Titel 2 – Persoonlijke beschermingsmiddelen;

5° Codex over het welzijn op het werk – boek IV – Titel 5 – arbeidsmiddelen voor tijdelijke werkzaamheden op hoogte.

Elke aannemer, duidt de medewerker aan die toeziet op de veiligheid met betrekking tot de door hun uit te voeren opdracht. Deze persoon wordt vooraf aangeduid door de aannemer en zal de aanspreekpersoon zijn.

= Zie ook 3.3 De aannemer-leidinggevende / uitvoeder

De aannemer-leidinggevende wordt geacht aanwezig te zijn op de veiligheidscoördinatievergaderingen die periodiek (wekelijks tijdens kritische fasen) worden ingepland. Hiervoor vult de aannemer wekelijks de fiche VP-TMB-004 in.

Deze lijst dient om:

- Eigen controle op de uitgevoerde werkzaamheden en de gebruikte PBM's
- Te noteren welke het type collectieve beveiligingen zullen worden geplaatst de komende week. Dit wordt vervolgens meegedeeld op werfvergadering.
- Na te gaan of de werkzaamheden een gevaar kunnen meebrengen voor andere personen en firma's op de bouwwerf. Met andere woorden is een risico-interactie mogelijk met andere aannemer? Indien ja, moet dit steeds aan bouwdirectie en de veiligheidscoördinator gemeld worden.

3.3 DE AANNEMER-LEIDINGGEVENDE VAN DE AANNEMER

De aannemer-leidinggevende is verantwoordelijk voor het toepassen van de preventiemaatregelen, in het bijzonder:

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

- De wijze waarop alle werkzaamheden worden uitgevoerd en voor het nemen van de maatregelen voor het bewerkstelligen van een zo goed mogelijke arbeidsveiligheid.
- Het naleven van de bepalingen, opgesomd in het lastenboek, op zijn werf.
- De aanwezigheid van voldoende middelen om de werken veilig te kunnen uitvoeren.
- De instructies op het gebied van veiligheid, gezondheid, milieu en welzijn, bij aanvang van de werkzaamheden, bij verandering van de werkpost of op vraag van de werknemer.
- Het controleren op de naleving van de veiligheidsmaatregelen gesteld in het VG-plan van de veiligheidscoördinator en het VG-plan van de aannemer inclusief risicoanalyse en het gepast reageren op onveilige situaties.
- Indien speciale veiligheidsmaatregelen noodzakelijk worden, dient hij de modaliteiten te kennen en zijn werkmethoden hieraan aan te passen.
- Melden van risicovolle situaties of melden van werkzaamheden die risico's kunnen vormen voor anderen
- Organiseert veiligheid (werkplekinspectie) observatierondes ten aanzien van veiligheid op de werkplek en legt deze schriftelijk vast.

Vóór de aanvang der werken neemt hij contact op met de veiligheidscoördinator om samen de specifieke risico's, eigen aan de uit te voeren werken, na te gaan. Hij neemt deel aan de veiligheidscoördinatievergaderingen en bij afwezigheid van de aannemer-leidinggevende, dient een ander persoon van de onderneming, die dezelfde verantwoordelijkheden draagt, te worden afgevaardigd.

Hij moet zorg dragen voor de veiligheid, toezicht en de gezondheid van zijn personeel, maar ook van de onderaannemers en zelfstandigen en de eventuele derden.

Hij verbindt zich ertoe zijn verplichtingen inzake veiligheid, gezondheid en milieu strikt na te leven en hij moet de wetten i.v.m. arbeidsmiddelen en collectieve en persoonlijke beschermingsmiddelen toepassen.

VERGUNNING-SYSTEEM

Voor de aannemer-leidinggevende wordt geëist dat hij dagelijks vóór het starten van de werken de risico's en de nodige preventiemaatregelen analyseert:

- a. Omstandigheden van de werken.
- b. Zijn de uit te voeren werken in overeenstemming met de risicoanalyse. Bij een afwijking worden de alternatieve preventiemaatregelen vastgelegd en meegegeven met de medewerkers.
- c. Opmaak van het VP-TMB-004 (en indien van toepassing met vergunning(en)) waarbij a. en b. in rekening gebracht zijn.
- d. Bespreking en borging (ondertekenen) van de taak (en indien van toepassing met vergunning(en)) met de medewerkers van de uit te voeren werken van de aannemer-leidinggevende.

Deze analyse is dagelijks verplicht voor de werken van ELKE uitvoerder of ploeg (afhankelijk of ze met meerdere hetzelfde werk op dezelfde locatie uitvoeren) en moet worden gedocumenteerd in het VP-TMB-004 (en indien van toepassing met vergunning(en)).

LAST MINUTE RISK ANALYSIS

Elke uitvoerder of ploeg, afhankelijk van de situatie (of zij met meerdere personen hetzelfde werk op dezelfde locatie uitvoeren), is verplicht om dagelijks een **Laatste Minuut Risico Analyse (LMRA)** uit te voeren voordat de werkzaamheden beginnen. Deze analyse is essentieel om een veilige werkomgeving te waarborgen en ongevallen te voorkomen.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

Wat is een LMRA?

Een LMRA is een korte risicobeoordeling die direct vóór aanvang van de werkzaamheden wordt uitgevoerd. Tijdens deze analyse beoordelen de uitvoerders of er specifieke gevaren in hun werkomgeving aanwezig zijn. Het doel is om risico's vooraf te identificeren en maatregelen te nemen om deze te elimineren of te beheersen.

Procedure voor het uitvoeren van een LMRA

1. **Controle van de werkomgeving:**
 - Ga na of er nieuwe of veranderde risico's aanwezig zijn in de werkomgeving. Denk hierbij aan veranderde omstandigheden, nieuwe apparatuur of onverwachte obstakels.
2. **Beheersen of elimineren van risico's:**
 - Indien mogelijk nemen de uitvoerders direct maatregelen om de risico's te beheersen of te elimineren.
3. **Hulp inschakelen bij grote risico's:**
 - Indien een risico te groot is of niet zelfstandig kan worden opgelost, moet onmiddellijk de hulp van de leidinggevende worden ingeroepen.
4. **Start werkzaamheden:**
 - De werkzaamheden mogen pas worden gestart zodra de werkomgeving als voldoende veilig is beoordeeld.

De LMRA's worden DAGELIJKS aan DORO bezorgd.

VEILIGHEIDSTOEZICHT

Van de aannemer-leidinggevende wordt geëist dat hij dagelijks iedere werkplek van zijn uitvoerders vóór en tijdens het werk inspecteert op:

- a) Orde en netheid
- b) Handelingen, situaties en werkmethodes en de na te leven preventiemaatregelen
- c) De staat van zijn arbeidsmiddelen en machines. Deze moeten voldoen aan alle wettelijke van toepassing zijnde verplichtingen.
- d) Fitheid medewerkers

Wanneer hoog-risicoactiviteiten van toepassing zijn, dient de leidinggevende van de aannemer tijdens zijn dagelijkse observatieronde ook de nodige High-risk safety check uit te voeren. De aannemer-leidinggevende neemt onmiddellijk actie door bv. onmiddellijk bij te sturen, de werken stop te zetten, het arbeidsmiddel uit dienst te nemen, ... al dan niet met aanpassing van de uitgeschreven vergunning(en).

KEURINGEN

Voor aanvang van de werken moet de aannemer-leidinggevende een controle uitvoeren op de benodigde arbeidsmiddelen om na te gaan of deze enerzijds correct gekeurd zijn en in goede staat verkeren. Alle keuringsverslagen dienen op de werf aanwezig te zijn. Het is aangewezen de verplicht te keuren toestellen te voorzien van een kenteken waaruit blijkt dat deze gekeurd en veilig bevonden zijn.

3.4 SANCTIE- EN BELONINGSBELEID

De kerndoelstelling is **nul ongevallen**. Aangezien er veel betrokkenen op de bouwwerf activiteiten zullen uitvoeren, is er een sanctiebeleid ingesteld voor medewerkers die zich niet houden aan de veiligheidsvoorschriften en hiermee hun eigen veiligheid en die van anderen in het gedrang brengen.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

De overtreding betreft het niet naleven van dit algemeen veiligheids- en gezondheidsplan of de preventiemaatregelen opgenomen in de risicoanalyse van de relevante AANNEMER / werkgever van de betrokken persoon.

Er wordt gewerkt met 2 types van overtredingen omdat niet alle inbreuken even zwaar wegen.

Bouwwerf	
Type A overtreding	Een type A overtreding heeft te maken met een van de volgende grote risico's (GOUDEN REGELS geldig op deze bouwwerf): 1. Ik werk steeds veilig op hoogte (inclusief niet afgeschermd openingen of bouwputten van meer dan 1,5 meter). Collectieve leuningen hebben voorrang op persoonlijke bescherming. 2. Ik werk steeds veilig met rollend materieel en laat deze nooit onbewaakt met sleutel op contact achter. Ik rijd veilig. 3. Ik werk veilig aan elektriciteit en enkel als ik daarvoor een bevoegdheidsattest heb. 4. Ik verwijder nooit geen beveiligingsmaatregelen. 5. Ik werk steeds volgens de vergunning wanneer nodig (vuur, besloten ruimte, ...) 6. Veiligheidsafstand van minimum 6 meter dient gerespecteerd te worden bij de bestaande spoorweglijn. 7. Inbreuken op de CIAW, AI-documenten, Limosameldingen, ...
Type B overtreding	Een type B overtreding heeft te maken met alle andere preventiemaatregelen opgenomen in dit algemeen veiligheids- en gezondheidsplan of de specifieke risicoanalyse van de AANNEMER

In functie van het type overtreding, zullen volgende sancties uitgevoerd worden:

Type-overtreding	Overtreding per persoon	Sanctie
Type A	Eerste	Waarschuwing – een gesprek wordt ingepland om de situatie te bespreken. De volgende partijen moet aanwezig zijn: bouwheer, veiligheidscoördinator, eventueel de hoofdaannemer, de betrokken persoon en zijn ploegleider / aannemer-leidinggevende
	Tweede	Persoon wordt van de werf gestuurd – een terugkeergesprek wordt ingepland om de situatie te bespreken. De volgende partijen moet aanwezig zijn: bouwheer, veiligheidscoördinator, de betrokken persoon, eventueel de hoofdaannemer en zijn ploegleider / aannemer-leidinggevende . Bij een positief evaluatie van het gesprek mag de persoon de werkzaamheden op de site hervatten.
	Derde	Persoon wordt van de werf gestuurd en NIET meer toegelaten
Type B	Eerste tem. vierde	Waarschuwing
	Vijfde	Persoon wordt voor 1 week van de werf gestuurd
	Zesde	Persoon wordt van de werf gestuurd en niet meer toegelaten

Op de bestaande site is het sanctiebeleid ook van toepassing op de GOUDEN REGELS van VOLYS:

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

7 GOLDEN SAFETY RULES

1

Ik betreed als voetganger geen zones voor mobiele arbeidsmiddelen. Vice versa betreden mobiele arbeidsmiddelen geen voetgangerszones.

En tant que piéton, je n'entre pas dans une zone pour équipements de travail mobiles. Vice versa, les équipements de travail mobiles n'entrent pas dans une zone pour piétons.

2

Ik volg steeds de wandelgangen aan binnen- en buitenkant van het bedrijf.

Je suis toujours les couloirs sécurisés de passage, ceci à l'intérieur et à l'extérieur de l'entreprise.

3

Ik hou mijn werkplek proper.

Je garde mon lieu de travail propre et en ordre.

4

Ik draag mijn PBM's (persoonlijke beschermingsmiddelen) correct: Helm, Veiligheidsschoenen, Haarnetje en Werkkledij.

Je porte correctement mes EPIs (équipements de protection individuelle): Casque, Chaussures de sécurité, Filet à cheveux et Vêtements de travail.

5

Ik pas het vier ogen principe toe.

J'applique le principe des quatre yeux.

6

Ik laat nooduitgangen en interventiemiddelen steeds vrij.

Je m'assure que les Issues de secours et moyens d'intervention sont toujours libres et accessibles.

7

We spreken elkaar aan op onveilig gedrag.

Nous Interpellons les personnes qui manifestent un comportement à risque.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

4 BASISVEILIGHEIDSOPLEIDING

Werknemers die werken op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen, zullen vanaf 15 april 2023 een basisveiligheidsopleiding van 8 uur moeten volgen. Er zijn wel overgangsmaatregelen voorzien voor werknemers die nu reeds op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen werken.

TOEPASSINGSGEBIED, allen die werkzaamheden verrichten op de bouwplaats;

- Bouwsector (PC 124)
- Metaal (PC 111),
- Tuinbouw (PC 145)
- PC 'Transport'
- Alle zelfstandigen
- Alle vanuit de buitenlandse sociale zekerheid gedetacheerde arbeidskrachten (zowel zelfstandigen als werknemers)

UITZONDERINGEN

De veiligheidsopleiding moet niet worden gevolgd wanneer de werknemer, werkgever of zelfstandige:

beschikt over een attest waaruit blijkt dat hij de nodige kennis heeft verworven door het volgen van een andere opleiding; of kan aantonen dat hij in de afgelopen 10 jaar minstens 5 jaar ervaring heeft verworven door het uitvoeren van werkzaamheden op een tijdelijke of mobiele bouwplaats.

ORGANISATIE VAN DE OPLEIDING

De opleiding moet een totale duur van minstens 8 uur hebben en moet regelmatig worden herhaald, tenzij de werkgever kan aantonen dat de kennis van de werknemers actueel blijft door regelmatige of continue opleiding, informatieverstrekking en praktijkervaring.

De opleiding moet worden gevolgd alvorens de werken op de bouwplaats aanvangen. Is dit niet mogelijk, moet de opleiding binnen één maand na aanvang van de werken worden gevolgd;

BUITENLANDSE WERKNEMERS

Buitenlandse werknemers die in België op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen werken, moeten aan de Belgische opleidingsvereisten voldoen.

Er zijn echter uitzonderingen:

- **Erkenning van gelijkwaardige opleidingen:** Als een buitenlandse werknemer kan aantonen dat hij een opleiding heeft gevolgd die gelijkwaardig is aan de Belgische basisveiligheidsopleiding, kan deze worden erkend.
- **Ervaringsbewijs:** Werknemers die kunnen aantonen dat zij in de afgelopen 10 jaar minstens 5 jaar ervaring hebben opgedaan op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen, worden geacht over de nodige basiskennis te beschikken.

Voor buitenlandse werknemers is het essentieel om vooraf na te gaan of hun bestaande opleidingen of ervaring voldoen aan de Belgische eisen. Indien nodig, moeten zij de Belgische basisveiligheidsopleiding volgen voordat zij werkzaamheden op een bouwplaats aanvangen

[Basisveiligheidsopleiding | Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid – Arbeid en Sociaal Overleg](#)

De Belgische basisopleiding veiligheid op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen omvat minstens:

- Wettelijk kader en rollen (veiligheidscoördinator, preventieadviseur, enz.)
- Risico's op de werf (vallen, snijwonden, instorting, enz.)

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

- Collectieve en persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's)
- Werken op hoogte
- Brand, EHBO en evacuatie
- Signalisatie en verkeersveiligheid op de werf
- Rechten en plichten van de arbeider

Een buitenlandse opleiding moet deze elementen aantoonbaar bevatten. Dit kan blijken uit:

- Opleidingsprogramma (met uren per onderdeel)
- Inhoudstafel of syllabus
- Certificaat met omschrijving van inhoud en duur
- Erkenning door een officiële instantie (zoals overheid of erkende beroepsorganisatie)

Erkende VCA opleidingscentra en diploma [WAARSCHUWING – OPGELET MET NIET-OFFICIËLE “VCA”-PASJES, -DIPLOMA’S EN -CERTIFICATEN – BESACC-VCA](#)

Alleen een vermelding in het Centraal Diploma Register <https://cdr.ssvv.nl/> of <https://csm-examen.be/cdr> verzekert dat een persoon daadwerkelijk zijn of haar VCA diploma heeft behaald

Hieronder vindt je een lijst van organisaties die niet op eigen naam een VCA diploma mogen uitreiken. [220927-202-NLBE-WI Lijst van organisaties mbt BVCA VOLVCA DOK17 of DOK18 27092022v13.pdf](#)

	Document opgemaakt op: 04/03/2025	Revisie datum: 03/04/2026	
	Auteur: Delputte Carl	Reviewer: Delputte Carl	
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE	Versie: V1.1	

5 VOORAFGAANDE KENNISGEVING

De bouwdirectie belast met de uitvoering doet een voorafgaande kennisgeving der werken conform bijlage II van het KB Tijdelijk en Mobiele Bouwplaatsen.

De voorafgaande kennisgeving wordt ten minste vijftien kalenderdagen vóór het begin van de werken op de bouwplaats gedaan aan de met het toezicht inzake arbeidsveiligheid belaste ambtenaar. Op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen waar meerdere bouwdirecties belast met de uitvoering actief zijn, valt de bedoelde kennisgeving ten laste van elke bouwdirectie die als eerste activiteiten op de bouwplaats uitvoert.

Een kopie van de voorafgaande kennisgeving moet zichtbaar op de bouwplaats worden aangeplakt ten minste tien kalenderdagen vóór het begin van de werken.

Een kopie hiervan wordt tevens overgemaakt aan de veiligheidscoördinator.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025	Revisie datum: 03/04/2026	
	Auteur: Delputte Carl	Reviewer: Delputte Carl	
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE	Versie: V1.1	

6 ORGANISATIE VAN DE VEILIGHEID EN GEZONDHEID

6.1 HET SPECIFIEK VEILIGHEIDS– GEZONDHEIDSPAN VAN DE AANNEMER

VOOR DE VERGUNNING DER WERKEN

De aannemer moet een persoonlijk veiligheids– gezondheidsplan opmaken. Dit moet worden doorgestuurd aan de opdrachtgever en de veiligheidscoördinator–ontwerp.

De aannemer vult eveneens APPENDIX 1 van dit document « : **de ontvangstverklaring** » volledig in en bezorgt dit aan de veiligheidscoördinator voor aanvang van de werken. Zonder dit document mag de aannemer de werken niet starten.

INHOUD VAN HET VG-PLAN

- **Ontwerp van planning** van de door de aannemer uit te voeren werkzaamheden of bouwactiviteiten in chronologische volgorde.
- De **methodiek van werken** gekoppeld aan de timing van werken (method statement)
- De hiermee **overeenkomstige risicoanalyses en preventiemaatregelen per fase** omvattend de werkmethodes en de middelen, de mogelijke risico's inherent aan de werkzaamheden en een omschrijving van de preventiemaatregelen die de niet aanvaardbare risico's elimineren of tot een aanvaardbaar niveau zullen herleiden, rekening houdende met de wetgeving en de Arbeidshygiënische strategie. (zie 0voor template RI&E uitvoeringsfase)
- De algemene taakrisicoanalyse (bijvoorbeeld werken met een slijpschijf, ...)
- Kopie van de **vereiste keuringscertificaten**.
- Een overzicht van alle medewerkers en onderaannemers die een **onthaal/opleiding** hebben genoten met de relevante veiligheidsregels geldig op deze bouwwerf
- **Bekwaamheidsattesten** van haar medewerkers; Een overzicht van alle medewerkers en hun bevoegdheden (zoals rijgeschiktheidsattesten, VCA–attesten, attesten voor besturen rollend materieel, attest voor werken met klim– en touwtechnieken, attesten voor werken in besloten ruimte, attest EHBO–hulpverlener , attest werken op hoogte, ...)
- Aanpak **Eerste Hulp Bij Ongevallen / BedrijfsHulpVerlening**.
- **Safety data sheet** van gevaarlijke producten en manier van opslag ervan
- Organisatie in het werfdorp

6.2 WEDERZIJDSE INFORMATIEOVERDRACHT

Opdat elke medewerker op zijn niveau kan bijdragen tot het garanderen van de veiligheid bij werkzaamheden, is het instellen van heldere regels van primordiaal belang. Daarom stelt de bouwheer de volgende informatiebundels ter beschikking van de verschillende (externe) partijen:

- Het veiligheids– en gezondheidsplan
- Contract voor “Werken met derden” en zijn bijlages
- Digitaal veiligheidsonthaal
- Vergunning–systeem en LMRA

Het is van cruciaal belang dat alle belanghebbende partijen de hierboven vermelde informatie nauwkeurig overbrengen aan al hun betrokken medewerkers en eventuele onderaannemers. Dit draagt bij aan een veilige en hygiënische werkomgeving en voorkomt ongevallen en incidenten.

Procedure voor informatieoverdracht:

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

1. Voor medewerkers en onderaannemers:

- o Alle personen die toegang willen tot de bouwsite van bouwheer in het kader van werkzaamheden, moeten worden geïnformeerd over de geldende algemene regels met betrekking veiligheid.
- o Deze informatie wordt verstrekt via een **digitale veiligheidsintroductie** die door bouwheer wordt aangeboden. Het volgen van deze introductie is verplicht voor alle betrokkenen.

2. Specifieke veiligheidsregels:

- o De specifieke veiligheidsregels die van toepassing zijn op de werkzaamheden van een aannemer, moeten worden toegelicht door de aannemer zelf.
- o Dit gebeurt via een veiligheidsintroductie die door de aannemer wordt georganiseerd en gegeven aan de betrokken medewerkers en onderaannemers.

Het is strikt verboden voor aannemers en eventuele onderaannemers om personeel zonder de vereiste veiligheidsopleiding werkzaamheden te laten uitvoeren op de bouwsite van bouwheer. Deze regels waarborgen de veiligheid van iedereen op de werkplek en dienen te allen tijde te worden nageleefd.

Controle op naleving van veiligheidsregels:

De bouwheer kan periodiek steekproeven uitvoeren om de kennis van de veiligheidsvoorschriften te toetsen bij de tewerkgestelde personen. Als blijkt dat de kennis van de veiligheidsregels onvoldoende is, wordt de aannemer opgeroepen om een nieuwe veiligheidsintroductie te geven. Deze introductie moet plaatsvinden in het bijzijn van de bouwheer/veico-veiligheidstoezichthouder of een door hen afgevaardigde.

Elke externe partij en opdrachtgever dient de bouwheer en de veiligheidscoördinator de volgende informatie te verstrekken:

- **"Ontvangst- en akkoordverklaring"** getekend voor gelezen, begrepen en akkoord met de geldende veiligheidsregels bij de bouwheer. (*appendix 1 ontvangstverklaring Veiligheids- en gezondheidsplan*)
- **Overzicht van alle onderaannemers** die onder toezicht van de (hoofd)aannemer aan de slag gaan.
- **Risicoanalyse** van de uit te voeren werkzaamheden.
- **Overzicht van bevoegdheden** van de medewerkers (eg. rijgeschiktheid, werken met persoonlijke valbeveiliging, warm-werken, nijverheidshelper, brandweerman, besloten ruimte, elektriciteit (BA4/BA5), NH3, werken in hypoxische omgeving, ...)
- **Wettelijk verplichte keuringsattesten** moeten ter inzage kunnen voorgelegd worden en mogen geen inbreuken vermelden.

Al deze documenten moeten door de aannemer op de sharepoint-pagina worden opgeladen.

TOOLBOXMEETINGS VEILIGHEID

De toolboxmeeting worden gehouden met de eigen werknemers en/of de werknemers uit de onderaanneming(en). Indien de besproken werkzaamheden een impact kunnen hebben op andere aannemers, kunnen deze eveneens uitgenodigd worden door de aannemer. Dit kan aangevraagd worden via de veiligheidscoördinator of de bouwdirectie. Wanneer een aannemer een kritische fase uitvoert, waarbij interactie mogelijk is met andere partijen, zal hij ook alle andere aannemers

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

(indien aanwezig) hiervan op de hoogte brengen. De aannemer kan zelf de thema's bepalen, maar het thema moet relevant zijn met hetgeen op de werf afspeelt.

De aannemer-leidinggevende volgt daarnaast de toolbox-meeting gegeven door het veiligheidsteam. Iedere toolbox wordt aangekondigd in het weekverslag. Daarna geeft de aannemer-leidinggevende deze info door aan al zijn medewerkers en onderaannemers. Deelname dienst schriftelijk vastgelegd te worden.

Aanwezigheidslijsten met het besproken thema dienen te worden overgemaakt aan de veiligheidscoördinator.

VERGADERING WERFORGANISATIE, AGENDAPUNT VEILIGHEID

De uitvoerende partijen verbinden zich ertoe aanwezig te zijn op de veiligheidscoördinatievergaderingen. Alle aannemers bereiden dit telkens voor zodat (**VP-TMB-004**) alle informatie noodzakelijk om risicovolle interactie te vermijden wordt doorgegeven aan de nodige actoren. De aannemer is verantwoordelijk voor het geven van correcte informatie op deze vergadering. De veiligheidscoördinatievergadering vindt wekelijks plaats. Mogelijks in het begin van de werf om de twee weken, waarbij de periodiciteit opgedreven wordt na overleg tussen de bouwheer en de veiligheidscoördinator. Iedere hoofd-/nevenaannemer (hierbij wordt geen rekening gehouden met de onderaannemer(s)) die werken uitvoert in dezelfde week en/of de week erop, dient hierbij aanwezig te zijn.

LIJST MEDEWERKERS BOUWPROJECT

De werf dient maximaal te worden afgesloten van voorbijgangers, of andere werknemers van het bedrijf. De werf situeert zich in een bestaande site. Daarom is een aanwezigheidslijst van absoluut belang. Bij evacuatie zal de aannemer-leidinggevende deze lijst ophalen en controleren dat iedereen zich op het evacuatiepunt bevindt. Deze aanwezigheidslijst moet door de aannemer-leidinggevende meegenomen worden naar het evacuatiepunt (de verzamelplaats) in geval van een evacuatie.

Daarnaast zal de aannemer-leidinggevende ook dagelijks de aanwezigheidslijst controleren om na te gaan of er geen van zijn/haar collega's nog aanwezig is op de werf. Het is niet toegelaten om alleen twerk gesteld personeel op de werf te laten werken.

COMMUNICATIE – TAAL

Communicatie en het uitwisselen van informatie zijn prioritair voor en tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden. Heden te dage is het aannemelijk dat er anderstaligen tijdens de werken aanwezig kunnen zijn, die de taal van de opdrachtgever niet machtig zijn.

Het is dan ook aan de aannemer om ervoor te zorgen dat, wanneer hij een team samenstelt die de voertaal op de werf (Nederlandstalig) niet volledig machtig is, dat er steeds en gedurende de volledige periode van uitvoering van de werken, minstens één persoon op de werf continue aanwezig is die zowel de taal van de medewerkers, als het Nederlands machtig is (uitzonderlijk kan Engels worden toegestaan, mits voorafgaandelijke goedkeuring door de opdrachtgever). Deze persoon zal fungeren als contactpersoon. Het is bijgevolg logisch dat deze persoon ook steeds aanwezig is bij de verschillende trainingsmomenten van de aannemer naar haar medewerkers en onderaannemers toe. Zonder de aanwezigheid van een persoon die als tolk kan dienen, kunnen de werken niet aangevat worden.

Daarnaast is het steeds de betrachting om zoveel mogelijk universele tekens en instructies te gebruiken (pictogrammen, foto's, ...) zodat een aangebrachte signalisatie voor iedereen duidelijk is.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

6.3 VERPLICHTING VEILIGHEIDSVOORSCHRIFTEN NA TE LEVEN

Deze voorschriften doen geen afbreuk aan de verplichtingen die voortvloeien uit

- De wetten en reglementen van toepassing in België op het gebied van de arbeidsveiligheid en milieu op datum van uitvoering van het contract.
- De voorschriften van het ARAB, de CODEX en het AREI
- De voorschriften van VLAREM, VLAREBO, en VLAREMA
- Het koning besluit tijdelijk en mobiele bouwplaatsen (minimumeisen zijn in bijlage tevens als geheugensteun opgenomen.)

6.4 BELANGRIJKE OP TE NEMEN ONTWERP–TOPICS DOOR DE BOUWDIRECTIE ONTWERP EN UITVOERING

- Alle noodzakelijke eisen uit de toepasselijke brandvoorkomingsregelgeving dienen te worden toegepast. Waar niet, moet voorafgaandelijk een akkoord door de bevoegde instantie bekomen worden.
- **Het klimmen in rekken moet primair voorkomen worden.** Om de rekken te construeren dient men dit maximaal op de grond uit te voeren en deze op hoogte vast te maken met behulp van een ultra-boom hoogwerker waarin de werknemer(s) hun veiligheidsharnas aan hebben. Deze hoogwerkers gaan tot 56m werkplatformhoogte. Het is cruciaal dat de ondergrond waarop deze zware machine staat, vlak, stabiel en sterk genoeg (draagkracht) is zodat de hoogwerker niet verzakt of omkantelt. Ook opstellingen naast taluts zijn te vermijden. Door het gebruik van hoogwerkers kan men verhinderen dat de werknemers in de rekken moeten klimmen met dubbele aanlijning. Indien er geen enkele andere mogelijkheid is dan moet men de regels hierover volgen onder rubriek “Risico’s bij werkzaamheden op hoogte » onder titel 7.3 van dit V&G-Plan specifiek : « *Het gebruik van toegangs- en positioneringstechnieken met touwen* »
- Alle toegankelijke verdiepen van het gebouw moeten worden beveiligd tegen valgevaar, maximaal te voorzien van collectieve beveiliging. Daar waar collectieve valbeveiliging echt niet mogelijk is, dienen levenslijnen te worden voorzien, zodat men zich in deze zone persoonlijk kan beveiligen.
- Voor het uitgraven van de put (fundering), dienen voldoende middelen te worden voorzien door de aannemer om inkalven te vermijden. Daarbij moet men rekening houden met de druk op de ondergrond gecreëerd door hijswerkzaamheden en verkeer op de naastliggende terreinen. Er mogen onder geen beding medewerkers aan het werk gesteld worden in een niet beveiligde put.
- Voor de aanleg van daken moet men collectieve beveiliging voorzien. Daar waar collectieve valbeveiliging echt niet mogelijk is, moet er reeds vooraf geplaatste en beproefde ankerpunten gebruikt worden.
- Valgevaar moet door de desbetreffende aannemers steeds opgenomen worden in de risicoanalyse.
- Gezien er bij de werkzaamheden veel transportverkeer zal zijn, dient men deze route af te schermen van de andere bestaande verkeersroute, gezien het verhoogde aanrijdingsgevaar.
- Het dak dient collectief te zijn afgeschermd te zijn. Daar waar collectieve beveiliging echt niet mogelijk is, dient met levenslijnen te voorzien, zodat ieder onderhoud veilig kan verlopen.
- Tijdens de bouwfase moet steeds voldoende (evacuatie)verlichting en bluseenheden aanwezig te zijn. Het brandalarmsysteem dient zo snel mogelijk geplaatst en in dienst genomen te worden.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

6.5 BOUWWERF IS TEN ALLEN TIJDE AFGESLOTEN

De aannemers (bouwdirectie belast met uitvoering) zorgen ervoor dat de bouwwerf ten allen tijde is afgesloten, zodat onbevoegden de bouwwerf niet kunnen betreden.

Aan de toegang wordt een passende werfsignalisatie geplaatst. Alleen personen die de bevoegdheid krijgen van de aannemer (ook in geval hun onderaannemer) en de bouwdirectie worden op de werf toegelaten. De bouwdirectie kan in overleg steeds een medewerker van de werf schorsen als deze persoon een veiligheidsrisico vormt voor zichzelf of anderen.

TOEGANGSREGELS

1. Iedereen die de werf wenst te betreden dient een introductie gehad te hebben en te zijn opgenomen in de personeelsmatrix zoals bezorgd aan de bouwdirectie en de veiligheidscoördinator.
2. Het is niet toegelaten in de site buiten de werfzone rond te wandelen. De toelating van toegang is enkel geldig voor de werfzone.
3. Het is ten strengste verboden om de bouwplaats te betreden zonder een veiligheidsintroductie/onthaal/opleiding te hebben ontvangen. In geval van overtreding kan de bouwheer de betreffende personen per direct en definitief van de bouwplaats te verwijderen.

6.6 NIET LIMITATIEVE LIJST VAN DE PREVENTIEREGELS EN – MAATREGELEN BEDOELD ALS VEILIGE BASIS VOOR DE OPSTART VAN HET PROJECT

- de vereisten die voortvloeien uit de wederzijdse inwerking van de activiteiten inzake gebruik en exploitatie op het terrein zelf of in de nabijheid van het terrein waar de tijdelijke of mobiele bouwplaats is gevestigd;
 - *Voor het uitvoeren van grondwerken, moet via het KLIP (kabel en leidinginformatieportaal) een plaanvraag doen om schade aan leidingen en kabels ten gevolge van graafwerken te vermijden. Als u een plan aanvraagt via KLIP, worden ook de leden van KLIM (kabel en leidinginformatiemeldpunt) aangeschreven en krijgt u één plan met daarop ook de leidingen die beheerd worden door een KLIM-lid. De nieuwe geplaatste kabels zijn terug te vinden op plannen bij aannemer. Bepaalde ondergrondse kabels waar nog grondwerken moeten worden uitgevoerd, dienen door de aannemer ook bovengronds te worden signaleerd met vb. een vlagje.*
 - *Het werfdorp bevindt zich buiten de bouwzone, zo ook de parkeerplaats, het EHBO-lokaal en het hoofd-evacuatiepunt.*
 - *In de planning dient door de bouwdirectie maximaal rekening te worden gehouden met het vermijden van interactie tussen verschillende aannemers.*
- Verkeersplan:
 - *Het verkeersplan van de site is geldig en verplicht toe te passen.*
 - *Het parkeren van wagen is enkel toegelaten op de daarvoor voorziene parkeerplaats.*
 - *Het bereiken van verdiepen dient maximaal te gebeuren via vaste trappen of trappentorens. Het is niet toegelaten om verdiepen te bereiken door uit hoogwerkers uit te stappen.*
 - *Bij het werken op stacco-roosters op verdiep dient de zone eronder afgezet te worden op gevrijwaard als er zaken door de roosters naar beneden kunnen vallen. Verdiepen met stacco-roosters vloer dienen steeds door de plaatser ervan worden vrij gegeven.*

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

- *Het is nooit toegelaten te hijsen boven personen*
- het hanteren van materialen en materieel, in het bijzonder de problemen van de wederzijdse inwerking tussen hefwerktuigen op de bouwplaats of in de nabijheid ervan;
 - *Alle personen op de bouwwerf dienen fluorescerende (high visibility) kledij te dragen. De firmanaam/het logo moet telkens op de jas / fluohesje of helm vermeld staan.*
 - *Enkel medewerkers met een bevoegdheidsverklaring van hun werkgever, mogen rollend materieel besturen. De bevoegdheidsverklaringen moeten toegestuurd worden aan de veiligheidscoördinator of op de werf ter beschikking zijn.*
 - *Het is niet toegelaten om sleutels op de voertuigen onbewaakt achter te laten.*
 - *Iedere aannemer met rollend materieel houdt de sleutels bij zich, wanneer het rollend materieel niet gebruikt wordt.*
 - *Gebruikers van kranen of ander hijsvoertuigen moeten vooraf grondtesten opvragen om verzakkingen te vermijden. Indien nodig moet grond verstevigd worden.*
 - *De eerste aannemer (hoofdaannemer grondwerken) zorgt voor een voldoende stevige ondergrond voor normaal rollend materieel op een bouwwerf (hoogwerkers, verreikers, graafkranen, opleggers, ...)*
 - *Het behandelen van lasten met voertuigen kan zeer gevaarlijk zijn voor omstaanders, daarom is het nodig in de risicoanalyse de optie de zone af te bakenen steeds te bekijken in functie van de plaats, de omgeving en of er anderen zich in deze zone begeven.*
- Iedere aannemer (bouwdirectie uitvoering) zorgt voor de afbakening en inrichting van opslagzones voor verschillende materialen, met name als het om gevaarlijke stoffen of producten gaat;
- de voorwaarden voor het opslaan, verwijderen of afvoeren van aarde, afval, puin en gruis;
 - *Iedere aannemer staat zelf in voor de conforme verwijdering van afval en gevaarlijke materialen conform de (Vlaamse) milieuwetgeving.*
 - *Lekbakken moeten worden voorzien om grondindringing van gemorste gevaarlijke stoffen te vermijden. Verontreinigde grond moet worden afgevoerd conform de regelgeving. Iedere aannemer die morst dient hiervan onmiddellijk melding te maken aan de veiligheidscoördinator en de opdrachtgever.*
- het installeren en gebruiken van collectieve beschermingsmiddelen en van tijdelijke toegangswegen;
 - *De bouwdirectie uitvoering maakt een overzicht op van zijn collectieve beschermingsmaatregelen eigen aan zijn uit te voeren werkzaamheden en bezorgt dit aan de veiligheidscoördinator. Dit kan besproken worden op de veiligheidsvergadering*
 - *Indien de (of een van de) hoofdaannemer (bouwdirectie) instaat voor alle collectieve beveiligingen dient dit te worden opgenomen in de desbetreffende overeenkomst en te worden medegedeeld aan de veiligheidscoördinator, zo ook met betrekking tot de toegangswegen en de afzetting en markering van het verkeersplan.*
 - *Openingen in het dak voor later bijvoorbeeld lichtstraat in te voorzien, moeten tijdens de ganse bouwfase doorvalveilig zijn, bijvoorbeeld door het plaatsen van collectieve leuningen, netten cfr EN1263, het instorten van geschikte wapeningsnetten, ... De gebruikte methodologie moet worden opgenomen door de betrokken bouwdirectie. Ook bij het ontwerp dient men te voorzien dat een lichtstraat doorvalveilig is, zoniet dienen collectieve maatregelen genomen te worden tegen vallen.*

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

- het gebruik van de algemene elektrische installatie;
 - *Volgende partij staat in voor de elektrische installatie: Tijdens de bouwfase:*
 - *Bouwgroep. Tijdens opbouw van de machines:*
 - *Volgende partij staat in voor de werfverlichting:*
 - *Enkel gekeurde elektrische kasten mogen gebruikt worden op de bouwwerf*
 - *Tijdens de bouwwerken is volgende partij aangeduid als installatieverantwoordelijke:*
 - *Tijdens de bouwwerken is volgende partij aangeduid als schakelverantwoordelijke:*
- de wisselwerking met gebruiksactiviteiten op de site van de bouwplaats, inzonderheid het gebruik van gemeenschappelijke stellingen en toegangsmiddelen;
 - *Enkel gekeurde stellingen/ steiger mogen gebruikt worden. Deze zijn te herkennen aan de positieve steigerkaart op datum en gehandtekend.*
 - *Toegangen tot onveilige zones moeten worden afgesloten en gesignaleerd zodat iedereen op de hoogte is van het gevaar. De afsluiting en signalisatie gebeurt door de betrokken bouwdirectie uitvoering (kan de steigerbouwer zijn, trappenbouwer, maar evengoed iemand die bijvoorbeeld op een verdiep een onveilige situatie heeft gecreëerd voor de uitvoering van zijn werken*
- de wisselwerking met gebruiks- of exploitatieactiviteiten op de site van de bouwplaats of in de omgeving ervan;
 - *Periodiek is er een veiligheidsvergadering die de wisselwerking moet nagaan. Hiervoor dient iedere betrokken aannemer vooraf een planning door te sturen via een formulier VP-TMB-004, zodat dit vooraf kan gecontroleerd en besproken worden. Gevaarlijke interactie moet vermeden worden. Bij onverwachte situaties of onvoorziene omstandigheden dient men een LMRA op te maken met de betrokken partijen en de veiligheidscoördinator hiervan op de hoogte te stellen.*
 - *Het is niet toegelaten instabiele materialen op de bouwwerf onbeveiligd achter te laten. Zo moeten bijvoorbeeld betonpanelen steeds in een paneelhouder worden gestockeerd en niet los op de werf of is het verboden machines of onderdelen ervan onstabiel op de werf te stockeren. DE stockage zone wordt door de betrokken aannemer steeds afgebakend.*
- het in goede orde houden van de bouwplaats wordt opgenomen in ieder contract tussen de opdrachtgever en de tussenkomenende partijen, zo ook de algemene modaliteiten ter verzekering van het in goede orde en met voldoende bescherming van de gezondheid in stand houden van de bouwplaats, inzonderheid de vastgestelde voorschriften en maatregelen tot vastlegging van de voorwaarden opdat de lokalen, bestemd voor het personeel op de bouwplaats in overeenstemming zouden zijn met de erop toepasselijke voorschriften inzake veiligheid, gezondheid en arbeidsvoorwaarden;
- de hoofdaannemer staat in voor het werfplan en de werforganisatie en zo ook voor de bouwplaats wat betreft werfverlichting, verkeersorganisatie, de hulpverlening (EHBO-lokaal), evacuatiewegen en verlichting ervan. Alle aannemers staan in voor hun EHBO-hulpverlener (hun risicoanalyse duidt tevens de noodzaak van eventueel meerdere EHBO-hulpverlener aan – de indicatieve tabel duidt op minstens 1 nijverheidshelper per schijf van 20 werknemers).

6.7 V&G –COMMUNICATIE/ OVERLEGSTRUCTUREN

Periodiek overleg vindt plaats zoals aangegeven in de onderstaande tabel:

Overleg	Onderwerpen	Frequentie	Samenstelling	Voorzitter
---------	-------------	------------	---------------	------------

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPPLAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

V&G-coördinatie overleg	Veiligheid: Ongevallen, Preventie, Observaties, Incidenten, Near Misses, Milieu, VP-TMB-004, Vergunningen.	Onderwerpen worden besproken tijdens voorgangsvergadering Wekelijks zodra meerdere partijen aanwezig zijn.	Zie voortgangsvergadering	Project- en/of werfverantwoordelijke /Veiligheidsdeskundige van de bouwheer ism veiligheidscoördinator
Vergunningen overleg	Te plannen vergunbaar werk – korte en langere termijn. Maatregelenbeheersplan, LoToTo etc.	Wekelijks	Vergunning coördinatoren	Project- en/of werfverantwoordelijke/Veiligheidsdeskundige bouwheer ism veiligheidscoördinator
Evaluatie overleg veiligheidsperformance aannemers en/of afsluiting project	Veiligheidsprestaties Observatie rapporten Incident meldingen Belonen voorbeeld gedrag werkzame medewerkers op het project	Eind van het project	Project manager bouwheer, veiligheidskundige bouwheer, management contractor, V&G-coördinatoren	Project manager bouwheer

6.8 OBSERVATIE EN INSPECTIE DOOR AANNEMER

Beschrijf in onderstaande tabel op welke wijze u de werkzaamheden gaat observeren/ inspecteren om een veilige werkomgeving te bevorderen.

Observaties			
Benaming	Frequentie	Wie	Opmerking
Observatierondes/ werkplekinspectie	Tijdens uitvoering: Dagelijks	Vergunninghouder, leidinggevende(n) aannemer.	N.v.t.
LMRA	Direct voor aanvang werkzaamheden	Vergunninghouder met werkzame personen op de vergunning	N.v.t.
[.....]	[.....]	[.....]	[.....]

6.9 TOEZICHT EN CONTROLE DOOR OPDRACHTGEVER

Gedurende de werkzaamheden zal tevens door de bouwheer gecontroleerd worden of de werkzaamheden conform de ingediende plannen en/of procedures worden uitgevoerd. Dit zal plaatsvinden door visuele inspecties op de projectlocatie. Tevens zullen o.a. toolboxmeetings, werkbesprekingen en instructies t.a.v. nieuw personeel worden gecontroleerd / bijgewoond.

6.10 V&G-DOSSIER

Op de bouwlocatie dient te allen tijde een actueel en volledig V&G-dossier aanwezig te zijn. Dit V&G-dossier heeft de volgende minimale inhoud:

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

- laatste versie V&G-plan uitvoeringsfase;
- laatste versie van de projectorganisatie (inclusief onderaannemers en leveranciers);
- ingevulde en ondertekende verklaringen tot naleving V&G-plan van alle aannemers;
- overzicht van relevante procedures en werkinstructies;
- overzicht (planning) van te houden en gehouden toolboxmeetings (onderwerp, firma, deelnemers en de data);
- overzicht van te houden en gehouden veiligheidsrondes met belangrijke bevindingen, acties etc.
- schriftelijke rapportages van de observatie rondes;
- laatste versie van de alarmnummers en overzicht EHBO'ers per contractor;
- registratie van (bijna) incident meldingen en de opvolging, acties daarvan;
- overzicht/status van V&G -acties zoals besproken met de bouwheer;
- kopie van de melding van het werk aan I-SZW;
- [.....]

De V&G-coördinator verstrekt desgevraagd bovengenoemde stukken (waaronder gehouden werkplekinspecties, toolboxmeetings, startwerkbesprekingen etc.) aan de bouwheer en beheert deze als onderdeel van het project V&G-dossier.

6.11 MINIMUM TE DRAGEN PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELEN

Op deze bouwwerf zijn volgende persoonlijke beschermingsmiddelen ten allen tijde verplicht: *(aan te vullen volgens de risicoanalyse en de voorziene preventiemaatregelen voor specifieke werkzaamheden)*

Veiligheidsschoenen
Type S3

Veiligheidshelm

Beschermende kledij*

High-visibility kledij /
Veiligheidshesje
MET FIRMANAAM

Veiligheidshandschoenen
van zodra iets
gemanipuleerd wordt

Oogbescherming
indien van toepassing

*Beschermende kledij is minstens een lange broek en bovenkledij met lange mouwen. De werkkledij moet geschikt zijn voor de risico's inherent aan de werkzaamheden *(bijvoorbeeld vuurbestendige kledij voor een lasser)* en voldoen aan Europese normering.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

6.12 HYGIENE REGELS PRODUCTIE ZONE VOLYS

Mogelijks zijn volgende hygiëne regels van toepassing in bepaalde zones van de bestaande gebouwen van VOYS:

Haarnetje

Baardnetje

Verplicht handen wassen!

Geen voeding in de productie zones! Geen allergenen (noten,...) Gebruik refter of in de wagen enkel op de parking contractors

Verbod op het dragen van juwelen en horloges!

Verbod voorwerpen in glas!

HAARNET / BAARDNET

- Rood Haarnet verplicht (haar volledig bedekt + oren in haarnet)
- Baardnetjes zijn verplicht bij een baardgroei langer dan 2 mm

WERKKLEDIJ

- Iedereen draagt de voorgeschreven werkkledij wanneer hij/zij de productieafdelingen betreedt.
- De werkkledij moet altijd proper en volledig dicht zijn.
- Niets in de zakken dat niet met het werk te maken heeft.
- Geen loshangende kledij.

SCHOENEN

- Iedereen draagt deugdelijke, volledig gesloten schoenen.
- Veiligheidsschoenen zijn verplicht.
- Verwijder, bij het betreden van de productieafdelingen, aanhangend vuil

VINGERNAGEL

- Altijd kort en schoon, geen nagellak en geen valse vingernagels Zorg dat alle haren en beide oren bedekt zijn

JUWELEN

- Enkel een gladde trouwring mag, dus geen kettingen, oorkingen, piercings...

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

PERSOONLIJKE BEZITTINGEN

- Neem geen persoonlijke bezittingen mee in de productiezones.

PARFUM

- Geen lippenstift, sterk geurende after-shave/parfum.

WASSEN VAN DE HANDEN

- Bij het betreden van de productiezone
- Na gebruik van het toilet
- Na hoesten en niezen
- Na uitvoeren van vuil werk

ROKEN

- Roken is enkel toegelaten in:
 - Rokerszone naast het technisch atelier,
 - In de voorziene ruimte aan de inpak
 - De bovenste werkkledij en haarnetje dient verwijderd te worden alvorens de rokersruimte te betreden.

ETEN EN DRINKEN

- Eten en drinken gebeurt enkel en alleen in de kantine, deze dient opgeruimd achtergelaten te worden.
- We vragen om de kantine te gebruiken buiten de uren van onze eigen mensen. vb niet tussen 12.00 en 13.00
- Geen kauwgom of andere snoep of drank op de werkvloer
- Product eten van de producttransportbanden is verboden
- Noten en producten met noten in verwerkt zijn verboden
- De bovenste werkkledij dient verwijderd te worden alvorens de kantine te betreden.
- Drinken kan eveneens enkel in de kantine.
- Er is een verbod om alcohol en drugs op de site te brengen en te verbruiken.

SPUWEN

- Ten strengste verboden op de grond te spuwen

GLAS

- Het is ten strengste verboden glas mee te brengen in de sites

ALLERGENEN

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPPLAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

- Na werkzaamheden in andere bedrijven waar allergenen gebruikt worden (soja, selder, gluten...) is het verboden de daar gebruikte werkmiddelen in onze sites in te zetten zonder voorafgaande schoonmaak en ontsmetting ervan.

BIJ VERWONDINGEN

- Snij- en schaafwonden altijd afdekken met blauwe, metaaldetecteerbare pleisters
- Pleisters aan de hand altijd nog afdekken met een blauwe wegwerphandschoen
- Andere pleisters vervangen bij het betreden van de productieruimtes

GEREEDSCHAPSKISTEN EN –KARREN

- Hou gereedschapskisten en –karren ordelijk en net
- Gereedschapskisten mogen enkel werkmateriaal bevatten
- Oppervlak van karren dient vrij en proper te zijn wanneer in de productieruimtes wordt gegaan
- Hou toezicht op uw materiaal (karren en kisten afsluiten indien u niet in de buurt bent)
- Geen houten gereedschap
- Geen geroest gereedschap
- Geen glas: indien toch nodig => altijd melden en toestemming vragen
- Geen breekmessen
- Geen materiaal laten rondslingeren op de karren

MATERIAALKEUZE

- Enkel blauwe, metaaldetecteerbare spanbandjes en balpennen gebruiken!
- **Het gebruik van ‘tape’ of kleefband bij herstellingen is niet toegestaan!**

SLUIT STEEDS DEUREN EN POORTEN!

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

7 RISICOANALYSE

In dit hoofdstuk behandelen we de risicoanalyse die iedere aannemer dient op te maken voor de werkzaamheden die hij op de werf zal uitvoeren. Deze risicoanalyse dient over gemaakt te worden vooraleer de werken gestart worden, en bij elke wijziging.

De onderwerpen werken op werkzaamheden op hoogte en werkzaamheden met meerdere kranen brengen extra risico's met zich mee. Deze zijn hieronder aanvullend beschreven waar tijdens de werkzaamheden minimaal aan voldaan moet worden.

De methodiek van de risicoanalyse van de aannemer mag volgens persoonlijke voorkeur opgemaakt worden, mits alle risico's die bij de werkzaamheden voorkomen, behandeld zijn. De RI&E wordt als bijlage opgenomen in het V&G plan.

Hieronder vindt u enkele basiselementen (niet-limitatie) van de risico's en preventiemaatregelen die zeker dienen opgenomen te worden in deze risicoanalyse.

Om de risico's in te schatten gebruiken we volgende vermeldingen:

- ZH: zeer hoog risico die aanleiding kunnen geven tot dodelijke slachtoffer(s) of zeer uitgebreide materiele schade
- H: hoog risico met kans op slachtoffers met blijvend letsel of uitgebreide materiele schade
- M: middelmatig risico, met kans op slachtoffer(s) met werkverlet of materiele schade dat hersteld kan worden
- L: laag risico, met kans op slachtoffers die eerste hulp bij ongevallen nodig hebben, zonder werkverlet, of lichte materiele schade dat hersteld kan worden

De aannemer mag hiervoor een eigen template gebruiken.

Minstens te behandelen risico's inherent aan de werf:

7.1 RISICO'S VOOR BRAND

- Werkzaamheden met open vuur, soldeerlamp, las- en snijbrander, slijpwerken, asfalteringswerken, gebruik toestellen die warmte kunnen creëren, ...

○ RISICO'S:

- Ontstaan van brand tijdens en na de werkzaamheden (ZH)
- Explosie van brandbare dampen en gassen (ZH)
- Verbranding van werknemers (H)

○ ALGEMENE PREVENTIEPRINCIPES:

- Procedure vuurvergunning toepassen
- Blusmiddel(en) in de buurt van de werkzaamheden
- Ondergrond nat maken
- Verwijderen brandbare materialen, houtstof, e.d. in de omgeving van de werken
- Dichten van spleten, gaten en/of kieren met behulp van een branddeken
- Zekerstellen dat geen andere personen zich in de buurt van of onder de locatie van de werkzaamheden bevinden
- Enkel gebruik maken van gekeurde toestellen/ werfinstallaties
- Gasleidingen afsluiten en volledig ontluichten vooraleer deze gemanipuleerd worden
- Gasleidingen en afsluitkranen van de laspost nazien voor elk gebruik
- Controle voor de werken, tijdens de werken en na de werken zolang de vuurvergunning dit eist

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

- Bij werken op daken dienen redundante evacuatie routes te worden voorzien. Dat wil zeggen dat er meerdere toegangen moeten worden voorzien tot de daken.
- Een brandwacht moet een nacontrole doen bij vuurgevaarlijke werken.
- Een dakbrand verspreid zich zeer snel en kan voor de vernietiging van het gehele gebouw zorgen. Het is dan ook cruciaal om alle maatregelen opgenomen in de vuurvergunning strikt te volgen. Ga steeds uit van het ergste scenario en wees voorbereid.
- Er dient een voorafgaandelijke controle te gebeuren op alle materialen aanwezig op het dak ten aanzien van hun brandgedrag. Indien zij verhoogd brandgevaar vormen, moeten deze op voorhand verwijderd of adequaat afgeschermd worden. (vb: dichtingen van schouw mantels, siliconen, ...)

7.2 ELEKTRISCHE RISICO'S

- ONDER SPANNING STAAN VAN STAALCONSTRUCTIES, ELEKTRISCHE (TOREN)KRANEN OF CONTAINERS WAARBINNEN ELEKTRICITEIT WORDT GEBRUIKT:

○ RISICO'S

- Elektrocutie/ elektrisering door contact met spanning voerende geleider
- Elektrocutie/ elektrisering door contact met onder spanning staande massa (door isolatiefout of ontbrekende aarding)

○ ALGEMENE PREVENTIEPRINCIPE:

- Separate aarding van de staalconstructie, kraan of container, en
- Potentiaalvereffening tussen aardingspunten van de desbetreffende voedingskast en aardingspunten

- WERKZAAMHEDEN AAN SPANNINGSINSTALLATIES

○ RISICO'S:

- Elektrocutie/ elektrisering door contact met spanning voerende geleider (ZH)
- Elektrocutie/ elektrisering door contact met onder spanning staande massa (door isolatiefout) (ZH)
- Verbranding door optreden vlammenboog (ZH)
- Ontstaan van brand door kortsluiting/ vlammenboog (ZH)
- Automatisch starten installaties (ZH)
- Elektrische stroompannes (H)
- Uitvallen verlichtingsinstallatie (H)

○ ALGEMENE PREVENTIEPRINCIPES:

- Tijdens de werkzaamheden steeds de richtlijnen zoals beschreven in de AREI volgen, inzonderheid Boek I hoofdstuk 9.3. Werken aan Elektrische Installaties
- Alle werkzaamheden aan de spanningsinstallatie enkel laten uitvoeren na goedkeuring van de installatieverantwoordelijke en door vakbekwaam personeel. Schakel gebeurt enkel door schakel gemachtigd personeel.
- Voor werkzaamheden aan elektrische installaties dient steeds voorafgaandelijk werkmethodek goedgekeurd te worden door installatie en schakelverantwoordelijke in samenspraak met werfleiding.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

- Werkzaamheden onder spanning moeten vermeden worden, tenzij wegens dwingende redenen. Bijkomende maatregelen:
 - Werken uit te voeren door een voldoende opgeleid en geattesteerd persoon
 - Werken uit te voeren door 2 geattesteerde werknemers met ervaring van werken onder spanning, die bovendien eerste hulp kunnen verlenen. De lijst van de bevoegde personen dient te worden opgehangen aan de toegangsdeuren van de elektrische installatie.
 - Elk gevaar voor elektrocutie of vlamboogvorming moet uitgesloten worden
 - Alle technische, organisatorische en persoonlijke beschermingsmaatregelen moeten genomen worden
 - Uitsluitend gebruik maken van aangepast geïsoleerd materiaal
 - Alle persoonlijke beschermingsmiddelen worden gebruikt (o.a. aangepaste veiligheidshelm met veiligheidsscherm en nekbeschermer, brandveilige kledij, veiligheidshandschoenen, isolatiebankje, ...)
- **De aannemer elektriciens duidt voor de bouwperiode een installatieverantwoordelijke en een schakelverantwoordelijke aan.** Dit zijn medewerkers die in het bezit zijn van een hiervoor noodzakelijke bevoegdheidsverklaring. De bevoegdheidsverklaring is over te maken aan de veiligheidscoördinator.
- Indien elektriciteitskabels of elektrische kringen die de vaste verlichting voeden tijdelijk buiten spanning worden geplaatst, moet op deze locaties alternatieve verlichting worden voorzien die een voldoende verlichtingsniveau garandeert voor het veilig uitvoeren van de werkzaamheden.

- **WERKEN MET ELEKTRISCH GEREEDSCHAP:**

○ **RISICO'S:**

- Elektrocutie door contact met spanning voerende geleider (ZH)
- Elektrisering door contact met massa onder spanning (H)
- Kortsluiting met brand tot gevolg (ZH)
- Elektrische stroompannes (ZH)
- Uitvallen verlichtingsinstallatie (ZH)

○ **ALGEMENE PREVENTIEPRINCIPES:**

- Elektrisch gereedschap jaarlijks keuren door een bevoegd persoon
- Alle verplaatsbare elektrische bedrijfsmiddelen moeten voor elk gebruik door de werknemers op zichtbare gebreken gecontroleerd worden.
- Het herstellen ter plaatse, of omwikkelen van het toestel met isolatieband is verboden.
- Defect materiaal dient vervangen te worden, en mag enkel hersteld worden door bevoegde personen
- Enkel geschikt gereedschap mag op de werf gebruikt worden: hou rekening met de uitwendige invloedsfactoren (stof, water, dampen, ATEX zones, besloten omgeving, ...)

	Document opgemaakt op: 04/03/2025	Revisie datum: 03/04/2026	
	Auteur: Delputte Carl	Reviewer: Delputte Carl	
	Titel: VEILIGHEIDS - EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE	Versie: V1.1	

- WERKEN IN DE BUURT VAN HOOGSPANNINGSINSTALLATIE:

Werken in de buurt van een hoogspanningsinstallatie kent specifieke risico's. Hierbij dient contact opgenomen te worden met Elia's Contact Center die kan vertellen welke veiligheidsmaatregelen genomen moeten worden. In een aantal gevallen bent u verplicht hen te contacteren voordat u start met werkzaamheden :

- werken op minder dan 100 meter van onze installaties;
- werken in de nabijheid van leidingen die gevaarlijke producten vervoeren;
- werken nabij hoogspanningslijnen;
- werken nabij ondergrondse elektriciteitskabels;
- vóór de start van een bouwproject of vóór het afleveren van een bouwvergunning
- werken met hoge landbouwvoertuigen (zoals tractoren, sproeimachines of maaidorsers) onder hoogspanningslijnen;
- werken met een kraan, hoogwerker, graafmachine of een ander lang werktuig (zoals een ladder);
- dakwerken of stellingwerken op minder dan 100 meter van een luchtlijn;
- een windturbine oprichten

Meer info is te vinden op: <https://www.elia.be/nl/infrastructuur-en-projecten/veiligheid-in-de-buurt-van-onze-installaties/werken-in-de-buurt-van-hoogspanning>

Zelfs zonder direct contact IS ER GEVAAR

Elektriseren en elektrocutie (elektriseren met dodelijke afloop) zijn specifieke gevaren van elektriciteit. Het potentiële risico geldt uiteraard voor alle niet-geïsoleerde hoogspanningselementen zoals bovengrondse lijnen.

Respecteer altijd de veiligheidsperimeter rond hoogspanningslijnen: wie té dichtbij komt, loopt gevaar zelfs al is er geen direct contact!

Wanneer je té dicht bij een hoogspanningsinstallatie komt, slaat de elektriciteit over naar het voorwerp of de persoon en ontstaat een zogenaamde vlamboog.

Hoe hoger de spanning, hoe groter de eventuele schade en verwondingen. De gevolgen kunnen heel ernstig zijn: stroompannes op het elektriciteitsnet en zware verwondingen bij betrokken personen.

HOE HERKEN JE HET SPANNINGSNIVEAU VAN EEN LIJN?

De eerste cijfers op de plaat onderaan elke mast geven het spanningsniveau aan (30 kV, 70 kV, 150 kV, 220kV, 380 kV).

AFSTANDEN DIE JE MOET RESPECTEREN

Elia exploiteert in België hoogspanningslijnen van 30.000 tot 380.000 volt. Hoe hoger de spanning, hoe verder je uit de buurt van de hoogspanningsinstallatie moet blijven.

Elk voorwerp dat binnen de veiligheidsperimeter van een hoogspanningslijn komt, kan een dodelijke elektrische vlamboog veroorzaken.

TE RESPECTEREN PERIMETER BIJ DIVERSE TYPES HOOGSPANNINGSLIJNEN:

MATERIËLE GEVOLGEN NA EEN VLAMBOOG-INCIDENT:

SCHAT DE AFSTAND NOOIT ZELF. HET CONTACT CENTER VAN ELIA WEET WELKE VEILIGHEIDSAFSTAND JE MOET RESPECTEREN!

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

BLIJF OP AFSTAND

WERKEN

Elke activiteit in de nabijheid van hoogspanningslijnen vereist bijzondere oplettendheid. Onderschat de risico's niet.

Neem ALTIJD contact op met het Contact Center van Elia, in het bijzonder bij:

- werken met hijskranen, betonpompen, hoogtewerkers, ladders etc.
- dakwerken
- snoeien of aanplanten van bomen
- montagewerken (bijv. grote tenten)
- werken met landbouwmachines
- werken in de fruitteelt
- werfvoertuigen
- uitzonderlijk transport
- werken op waterwegen

Het Contact Center zal u de te respecteren veiligheidsafstanden meedelen in functie van de betrokken hoogspanningslijn.

Algemene aanbevelingen

→ Omdat het niet altijd duidelijk is met welk spanningsniveau je te maken hebt, is het aanbevolen om **altijd een veiligheidsafstand van 10 meter** te respecteren.

→ Op een hoogspanningsmast klimmen is **levensgevaarlijk en ten strengste verboden**.

→ **Alleen personen die de uitdrukkelijke toelating van Elia hebben gekregen**, mogen hoogspanningsinstallaties naderen.

→ Als je een hoogspanningslijn op de grond aantreft, moet je altijd op minstens 10 m afstand blijven en **onmiddellijk bellen naar**

het noodnummer
0800 95 062

- WERKEN IN DE BUURT VAN SPOORWEGLIJNEN:

Hierbij dient altijd contact opgenomen te worden met Infrabel zodanig de correcte veiligheidsmaatregelen genomen worden. Dit kan samengaan met vergunningsaanvragen, veiligheidsafstanden,

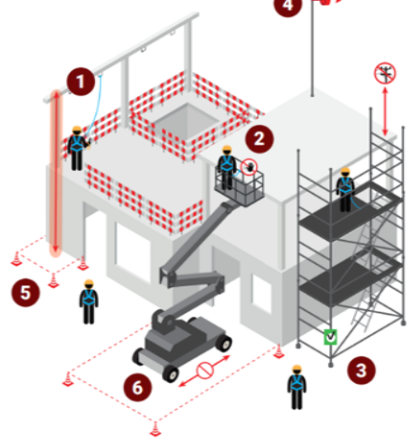
Meer info is terug te vinden op : <https://infrabel.be/nl/leveranciers-aannemers>

Harde werfafbakening dient voorzien te worden op minstens 6 meter. Verder wordt verwacht dat op de bestaande site iedereen een minimale afstand van 6 meter respecteerd.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

7.3 RISICO'S BIJ WERKZAAMHEDEN OP HOOGTE

WERKEN OP HOOGTE WORK ON HEIGHT

1 VALGEVAAR: collectieve bescherming is verplicht
Indien niet mogelijk: persoonlijke beveiliging verplicht

2 Hoogwerker op hoogte verlaten is **VERBODEN**

3 STEIGERS: veilig opgebouwd en voorzien van een steigerkaart

4 TE HOGE WINDSNELHEDEN: NIET op hoogte werken

5 BAKEN zones met valgevaar **AF**

6 BAKEN zones voor het manoeuvreren met hoogwerkers **AF**
of laat een **VEILIGHEIDSWACHT** de zone **BEWAKEN**

1 FALL HAZARD: collective protection is mandatory
If not possible: personal protection is mandatory

2 Leaving work platform at height is **PROHIBITED**

3 SCAFFOLDING: safely assembled and provided with a scaffolding card

4 TOO HIGH WINDS: DO NOT work at height

5 MARK zones with fall hazard

6 MARK zones for manoeuvring with work platforms
or have a **SAFETY GUARD** monitor the zone

DORO • Industrielaan 12 • 8520 Kuurne • +32 (0)56 41 01 52 • info@doro-hse.com

Iedere aannemer dient de welzijnswet en de CODEX, BOEK na te leven.

Enkele specifiek te volgen regelgeving zijn

- Boek IV Titel 5: Arbeidsmiddelen voor tijdelijke werkzaamheden op hoogte.
- Boek IX titel 1: Collectieve beschermingsmiddelen.
- De algemene preventieprincipes omtrent de preventiehiërarchie moet te allen tijde gevolgd worden, waarbij collectieve beveiliging altijd moet voorrang krijgen op persoonlijke beveiliging. Artikel 17, Welzijnswet.
- Enkele specifieke basisregels die op de werk van toepassing zijn
 - o Werken op een ladder zijn niet toegelaten, ook al zijn de werken van korte duur.
 - o In een hoogwerker moet de werknemer steeds beveiligd zijn met een persoonlijke valbeveiliging vastgemaakt aan het voorziene ankerpunt en dit met een korte levenslijn/positioneringslijn, zodat men niet uit de werkmand kan komen.
 - o Bij vragen of onzekerheden over de werken op hoogte dient men steeds voorafgaandelijk een overleg met de veiligheidscoördinator in te plannen.
- **WERKZAAMHEDEN OP EEN RISICOVOLLE HOOGTE**
 - o **RISICO'S:**
 - Val van persoon of personen met dodelijke afloop (ZH)
 - Val van materiaal, objecten, ... (ZH)
 - o **ALGEMENE PREVENTIEPRINCIPES:**
 - Extra aandacht in de risicoanalyse! Dit voor zowel het valgevaar en doorvalgevaar van zowel personen als materieel. Persoonlijke beveiliging is steeds noodzakelijk voor alle werken waarbij het gevaar bestaat voor een val van meer dan 1,2 meter hoogte (ook bij graafwerken), indien er geen collectief beschermingsmiddel aanwezig is.
 - Voor werkzaamheden die een horizontale verplaatsing met zich brengen (werken op daken in de nabijheid van een dakrand (bijvoorbeeld), wordt

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

gebruik gemaakt van een veiligheidsharnas in combinatie met een veiligheidslijn op voorwaarde dat collectieve beveiliging niet mogelijk is. Wanneer collectieve randbeveiliging mogelijk is, moet in eerste instantie gekozen worden voor collectieve beveiliging. Hierbij dient tijdens het ontwerp al maximaal rekening mee gehouden te worden.

- Vloeropeningen moeten direct worden afgedekt of voorzien worden van een vaste afscherming (vb. leuningen).
- Tijdelijke randbeveiligingssystemen zijn altijd conform EN13374. Randbeveiligingssystemen klasse A bestaan uit een leuning, tussenleuning en een stootplint:

Dimensions in millimetres

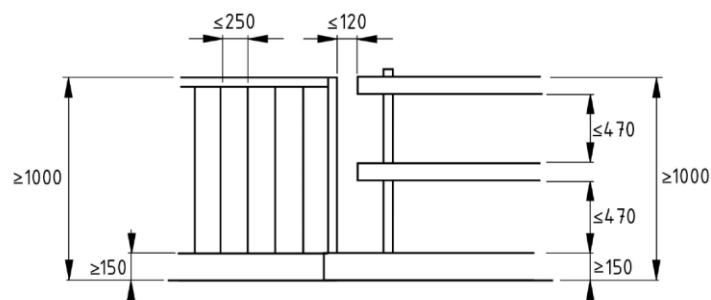
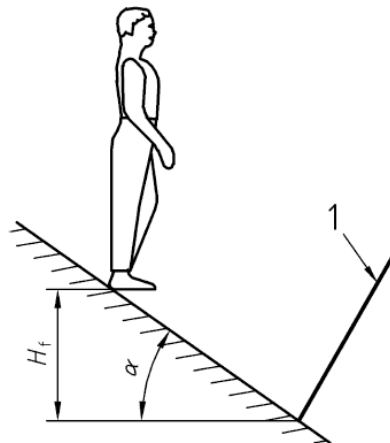

Figure 4 — Dimensional height and spacing of edge protection components

- Voor de keuze van het collectieve beschermingsmiddel, zorgt men ook ervoor dat er rekening gehouden wordt met de geschikte veiligheidsklasse cfr. EN13374:

Key

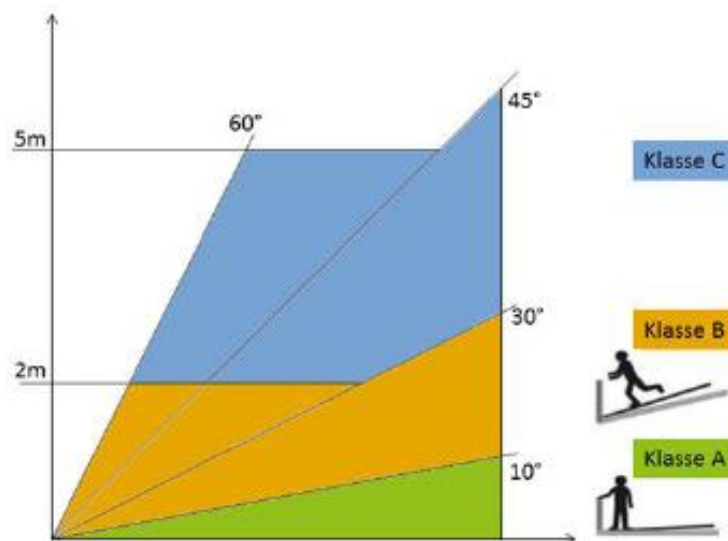
H_f falling height

α angle of inclination of the working surface

1 edge protection system

Klasse	Toepassing	Helling werkoppervlak	Toegestane dynamische belasting	Gebruik
Klasse A	Verticale bescherming	Tot max. 10° helling (vb. plat dak)	Enkel statische belasting	Voor valpreventie bij laag risico
Klasse B	Extra bescherming	Tot 30° helling (eventueel tot 60° mits beperking van valafstand tot 2 m)	Beperkte dynamische belasting	Voor werkoppervlakken met grotere helling of valkans
Klasse C	Maximale bescherming	Tot 45° helling (eventueel tot 60° bij valafstand ≤ 5 m)	Grote dynamische belasting (valsimulatie)	Voor risicovolle situaties (steile hellingen, valgevaar)

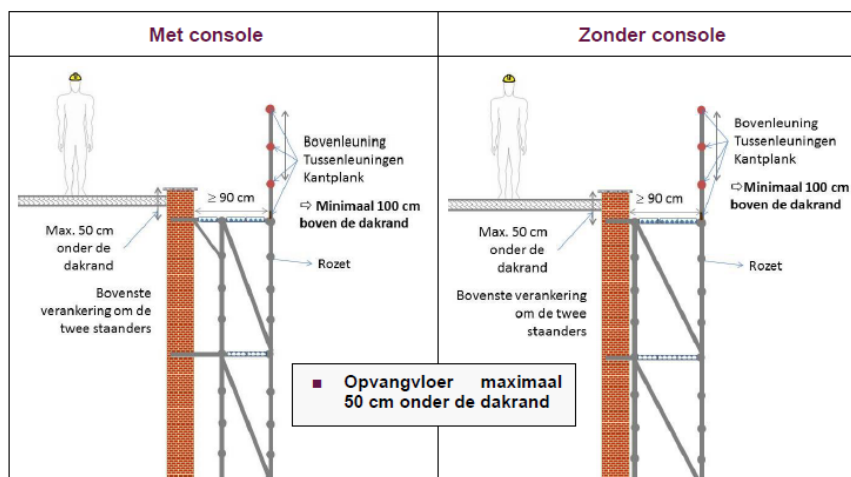
	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

Figuur 3: klassen in functie van de helling

■ Maatregelen klasse A:

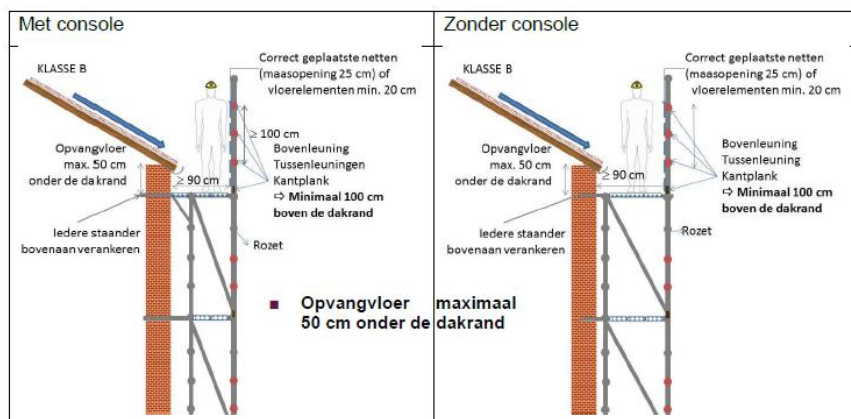
- Mag gebruikt worden voor hellingen tot max 10°
- Er worden horizontale leuning geplaatst bestaande uit bovenleuning, tussenleuning en voetplint. De voetplint steunt op de grond. De tussenleuning bevindt zich op een verticale afstand van 470mm van de voetplint. De bovenleuning op een afstand van 470mm van de tussenleuning (zie afbeelding hierboven).

■ Maatregelen klasse B:

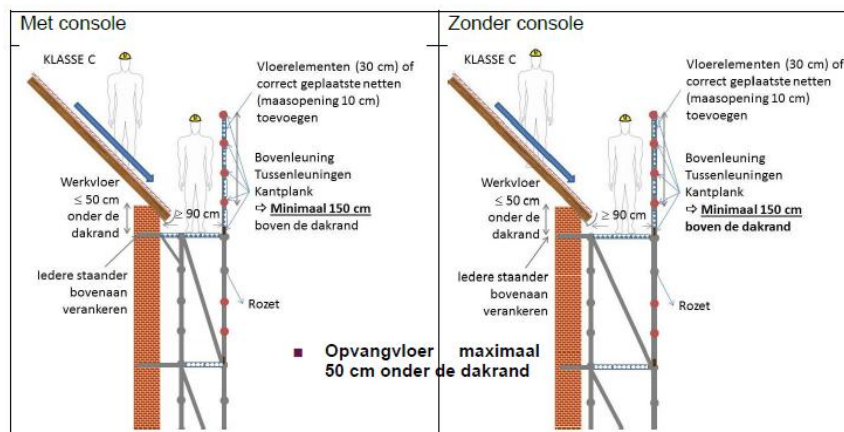
- Mag gebruikt worden voor hellingen tot 30° (indien de valafstand ≤ 2m hellingen tot 60°)
- Idem klasse A, maar alle openingen moeten < 250 mm
- Gebruik hiervoor randbeveiliging in combinatie met netten (NBN EN 1263-1) en breng deze correct aan (NBN EN 1263-2).

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPPLAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

■ Maatregelen klasse C:

- Mag gebruikt worden voor hellingen tot 45° (indien de valafstand ≤ 5m hellingen tot 60°)
- In de valbescherming moeten alle openingen < 100 mm
- Gebruik hiervoor randbeveiliging in combinatie met netten (NBN EN 1263-1) en breng deze correct aan (NBN EN 1263-2).

- Indien een steiger wordt gebruikt als opvangvloer aan een dakrand, dan zal deze steiger minimaal getest moeten zijn op dynamische belasting, dwz klasse 4 met verplichte aanduiding D. Ook zal er een specifieke studie moeten gebeuren voor elke situatie, afhankelijk van het hoogteverschil tussen de plaats waar gewerkt wordt en de opvangvloer. (Gevel)steigers worden steeds opgebouwd volgens NBN EN 12810-1 en 12810-2 & 12811-1 tot en met 12811-3.
- Praktische oplossingen voor steigers met valbeveiliging van type A, B en C zijn te vinden in [preventiefiche 1053 11/2017: Steiger die gebruikt wordt als opvangvloer](#).
- Er dient een verplichte controle te gebeuren op aanwezigheid van randbeveiliging en valnetten alvorens de werken mogen worden aangevat
- De gebruikers beschikken over ten minste twee uitgangen die toegang geven tot een veilige plaats. De uitgangen zijn gelegen in tegenovergestelde zones.
- In geval van een evacuatie moeten trappen voorzien zijn van een minimumbreedte van 80cm.
- Binnentrappen zijn verboden voor onbevoegden.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

- De valbeveiligingen moeten doorlopend zijn en mogen enkel onderbroken worden op de toegangsplaats tot een ladder/trap. De planken mogen niet kunnen bewegen, wegschuiven of kantelen. (Codex, boek IV, Titel 5, hoofdstuk 1, § 4)
- Bij het verwijderen van roosters of leuning moet gebruik worden gemaakt van een individueel beschermingsmiddel (b.v. een veiligheidsharnas), het verwijderen van roosters of leuning dient door de bevoegd persoon uitgevoerd te worden.
- Het verwijderen van een leuning mag maar zeer kortstondig zijn en mits het gebruik van persoonlijke beveiliging.
- Afbakeningen moeten in die mate veilig zijn, zodat niemand gevaar kan lopen (stevige constructie).
- Markeringslinten mogen nooit als collectieve beveiliging gebruikt worden bij werken op hoogte. Vaste afbakening is een must.
- Bij werken op hoogte waar een risico bestaat op vallen dient ten allen tijde een LMRA in combinatie met een voorafgaandelijke risicoanalyse en voorafgaandelijke taakanalyse valpreventie opgemaakt te worden.
- Collectieve preventiemaatregelen hebben voorrang op persoonlijke beschermingsmiddelen
- Het is strikt verboden een collectieve preventiemaatregel (bijv. veiligheidsnet, randbeveiliging, ...) te verwijderen
- Bij gebruik van veiligheidsnetten: conformiteitsattest van het veiligheidsnet (EN1263-1) en attest van conforme installatie (EN1263-2) af te leveren aan de veiligheidscoördinator. Indien valgevaar langs de zijkanen, dienen deze collectief beveiligd te worden met tijdelijke randbeveiliging.
- Ladders enkel te gebruiken om een hoogteverschil te overwinnen. Werken op ladders is verboden, tenzij er geen andere mogelijkheid is en de persoon zich beveiligd met een harnas. De situatie moet vooraf door de aannemer-leidinggevende via een LMRA worden afgetoetst met de bouwheer-deskundige en de veiligheidscoördinator.
- Alle vloeropeningen, randen, ... dienen van collectieve randbeveiliging voorzien te zijn, inclusief stootplint
- Selectie van het geschikte toegangsmiddel tot tijdelijke werkplekken op hoogte volgens:
 - Frequentie gebruik
 - Te overbruggen hoogte
 - Gebruiksduur
 - Aandacht voor eventuele evacuatie!
- Klimmen of stappen uit hoogwerker op hoogte is verboden. Voor bereiken van gewelven op hoogte wanneer nog geen definitieve trap is geplaatst, wordt een gekeurde trappentoren gebruikt.
- Touw- en positioneringstechnieken kunnen alleen worden gebruikt onder omstandigheden waar de risicoanalyse aantoon dat het werk veilig kan uitgevoerd worden én waar het gebruik van andere, veiliger collectieve middelen niet gerechtvaardigd is, wegens nog meer onveilig. (*Richtlijn 2009/104/EG*). Het gebruik van toegangs- en positioneringstechnieken met touwen gebeurt met eerbiediging van de volgende principes en voorwaarden:
 1. de samenstellende delen die de werknemer toelaten om zich te verplaatsen of te positioneren, de samenstellende delen die deze werknemer beschermen tegen het vallen van op hoogte, alsook alle andere samenstellende delen die gebruikt worden bij de

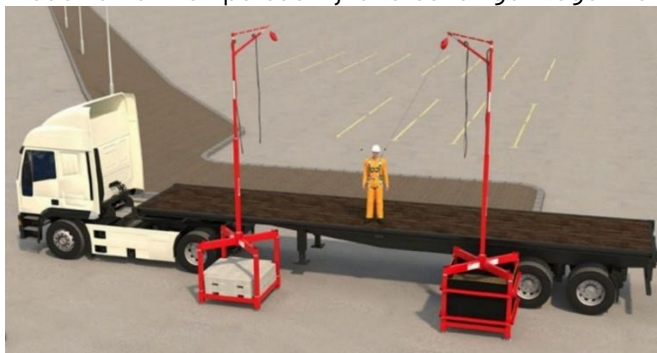
	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

- opbouw van het systeem stemmen overeen met deze waarvan het gebruik is opgelegd door titel 2 van boek IX;*
- 2. het systeem omvat tenminste twee afzonderlijk verankerde lijnen, waarvan de ene dient om op of uit de werkplek te komen en als steun (werklijn), terwijl de andere als flexibele ankerlijn dient voor een valbeveiligingsmechanisme (veiligheidslijn);*
 - 3. de werknemers beschikken over en maken gebruik van een antivalharnas waardoor zij verbonden zijn met de veiligheidslijn via een beweegbaar valbeveiligingsmechanisme dat de werknemer in zijn bewegingen volgt;*
 - 4. de werklijn is voorzien van een veilig stijg- en daalmechanisme en is uitgerust met een zelfblokkerend en zelfregelend systeem van de snelheid waardoor de gebruiker, wanneer hij de controle over zijn bewegingen verliest, niet kan vallen;*
 - 5. onverminderd de bepalingen van artikel IV.2-1, hebben de verankeringspunten die bij deze techniek gebruikt worden een weerstand die ten minste gelijk is aan de verankeringspunten waarvan het gebruik is opgelegd door titel 2 van boek IX;*
 - 6. er wordt voorzien in een zitje met voetsteunen en met geschikte toebehoren, rekening houdend met de risicoanalyse en inzonderheid in functie van de duur van de werkzaamheden en de ergonomische vereisten;*
 - 7. de gereedschappen en andere hulpstukken die de werknemer moet gebruiken, zijn verbonden met het zitje van de werknemer, of indien er geen zitje aanwezig is, met het harnas of ze worden op een andere passende wijze bevestigd;*
 - 8. geen enkele werkzaamheid op hoogte waarbij toegangs- en positioneringstechnieken met touwen gebruikt worden mag toevertrouwd worden aan een afgezonderd tewerkgestelde werknemer. De aanwezigheid van een andere werknemer die in staat is snel alarm te geven en de nodige kennis heeft van de procedures voor reddingsoperaties is verplicht;*
 - 9. de betrokken werknemers ontvangen een adequate en specifieke opleiding voor de beoogde werkzaamheden, inzonderheid op het vlak van de procedures voor reddingsoperaties;*
 - 10. de opbouw van het systeem om werken uit te voeren met toegangs- en positioneringstechnieken met touwen en de uitvoering van deze werken gebeurt onder het toezicht van een bevoegd persoon die door de werkgever werd aangewezen en waarvan de ervaring en de technische kennis hem moeten toelaten het werk op de juiste wijze te programmeren en te waken over de naleving van de voorwaarden bedoeld in dit artikel.*
- Voor het plaatsen van verdiepen in de gebouwen (bijvoorbeeld gewelven), zal men onmiddellijk een trap meebouwen, of gebruik maken van een trappentoren, zodat men de verdiepen veilig kan bereiken. De collectieve leuningen plaatst men indien mogelijk reeds vanop de begane grond, indien niet mogelijk plaatst men eerst de leuningen met behulp van hoogwerkers alvorens de verdiepen te betreden. Indien dit onmogelijk zou zijn wordt dit door de aannemer besproken en is het noodzakelijk ten allen tijde gebruik te maken van persoonlijke valbeveiliging. De methodiek ervan wordt eveneens door de aannemer in zijn veiligheidsplan opgenomen. Hierbij dient de aannemer altijd maximaal de preventiehiërarchie toe te passen. Denk bv. aan het kruiwagensysteem:

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

- Het is niet toegelaten met een hoogwerker of een ander rollend materieel op verdiepen te werken waar enkel houten valbeveiliging is aangebracht. Eerst zal men de wanden plaatsen. Indien niet mogelijk dient een alternatieve beveiliging te worden voorzien die het rollend materieel stopt alvorens de rand te bereiken. Hetzelfde geldt voor het polieren en de poliermachines.
- Veiligheidsharnassen dienen gecontroleerd te worden voor de indienststelling, én jaarlijks of na elke val door een erkend organisme
- Werken op hoogtes > 5m mag enkel door medewerkers aangeduid door de aannemer. Deze personen moeten opgeleid zijn door de aannemer omtrent de specifieke gevaren van werken op hoogte.
- Elke verandering van de veiligheidstoestand (maw als er een onveilige situatie wordt gecreëerd) op het dak of verdiep dient onmiddellijk gemeld te worden aan alle partijen (dus ook de medewerkers die er werken uitvoeren). Daarnaast brengt de aannemer onmiddellijk de nodige universeel begrijpbare signalisatie aan om het gevaar aan te duiden.
- Indien het gekozen bouwmatieel geplaatst als dak/plafond niet mag betreden worden zonder extra maatregelen dient de betrokken aannemer dit te melden aan de veiligheidscoördinator zodat de waarschuwing kan opgenomen worden in het post-interventie-dossier. Ook zal de betrokken aannemer de nodige beschermingsmaatregelen dienen te nemen zodanig niemand, zowel tijdens de bouwfase als erna, gekwets kan worden. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de preventiehierarchie.
- (Technische) schachten dienen steeds collectief beveiligd te zijn. Bij het ontwerp dient men maximaal rekening te houden dat werkzaamheden in de schachten met de nodige collectieve beveiliging uitgevoerd kan worden, dit zowel in de bouwfase als erna.
- Aanhangwagens dienen altijd beveiligd betreden te worden. Opnieuw heeft collectieve valbeveiliging voorrang. Indien niet mogelijk dient de medewerker zich persoonlijke te beveiligen tegen vallen:

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

- GEBRUIK VAN TOEGANGS- EN POSITIONERINGSTECHNIEKEN

○ RISICO'S:

- Val van medewerker (ZH)

○ ALGEMENE PREVENTIEPRINCIPES:

- Het gebruik van toegangs- en positioneringswerken met touwen voor het uitvoeren van werken op hoogte die een systematisch of herhaaldelijk karakter hebben, is in principe verboden
- Wettelijk vastgelegde uitzonderingen:
 - Wanneer de risicoanalyse aantoont dat de toegang tot de werkpost onmogelijk is, of gevaarlijker is bij gebruik van een ander arbeidsmiddel en de plaats waar het werk wordt verricht niet kan aangepast worden.
 - Wanneer de risico's verbonden aan het opstellen van andere arbeidsmiddelen groter zijn dan de risico's verbonden aan de uitvoering van het werk.
- De aannemer die deze werkmethode zal gebruiken, dient op voorhand een risicoanalyse uit te voeren, waarin tevens rekening gehouden wordt met de weersomstandigheden.
- De aannemer dient een evacuatieoefening te houden met betrekking tot het evacueren van medewerkers op hoogte
- Tijdens deze werken is er continu werftoezicht van een bevoegde en aangeduide aannemer-leidinggevende door de werkgever noodzakelijk
- Toegangs- en positioneringstechniek (klimtechniek) gebeurt enkel als er zowel een werklijn (voorkant harnas, met dubbele haak), als een leeflijn (vast aan de achterkant van het harnas) gebruikt wordt. Het gebruikte materieel dient periodiek gekeurd te zijn.

- GEBRUIK VAN EEN STEIGER (INCL. TRAPPENTOREN):

○ RISICO'S:

- Instorten steiger met of zonder gebruiker(s) aanwezig (ZH)
- Blikseminslag (ZH)
- Val van medewerkers (ZH)
- Val van materiaal, objecten, ... (ZH)

○ ALGEMENE PREVENTIEPRINCIPES:

- Al het steigermaterieel en elke steiger moet voor gebruik gecontroleerd worden door een bevoegd persoon
- Elke steiger moet periodiek gecontroleerd worden:
 - Wekelijks
 - Na langdurige werkonderbrekingen
 - Na elke belangrijke wijziging
 - Na zware regenval en sterke windstoten/storm
 - Telkens de stabiliteit in het gedrang kan zijn gebracht
- Van elke steiger moet de maximale belasting berekend en bekend zijn. Als basis dienen alle steigers van steigerklasse 4 zijn (maximaal toelaatbaar 300 kg/m², volgens EN 12811-1, tabel 3).
- De hierboven aangehaalde punten moeten vermeld zijn op de steigerkaart die aangeeft of de steiger veilig gebruikt kan worden
- Bij complexe steigers moet een montageschema, gebruik- en demontageschema worden opgesteld door een bevoegd persoon.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPPLAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

- De ondersteuning van de steiger moeten beveiligd zijn tegen wegglijden
- De ondergrond van de steiger moet voldoende groot en sterk zijn
- De steiger moet afgestemd zijn op de uit te voeren werken en de gehanteerde lasten
- Er mogen geen gevaarlijke openingen zijn tussen de vloeren en de verticale collectieve beveiligingen
- Buiten opgestelde vaste steigers en trappentorens moeten worden geaard en mogen niet gebruikt worden tijdens een onweer
- De steiger moet beveiligd zijn tegen omvallen
- Steiger op de werf moeten beschermd zijn tegen aanrijdingen
- Alle niet gebruiksklare (delen van een) steiger(s) moeten gemarkeerd zijn met de nodige waarschuwingssignalen en afgesloten zijn met fysieke middelen die de toegang beletten
- Steigers worden enkel opgebouwd onder toezicht van bevoegde personen en door werknemers die een passende en specifieke opleiding hebben genoten.
- Ook het doorvoeren van wijzigingen aan een steiger mag enkel gedaan worden onder toezicht van bevoegde personen en door werknemers die een passende en specifieke opleiding hebben genoten. Voor aanvang van het doorvoeren van de wijziging dient de steigerkaart getrokken te worden en na afronding dient de steiger opnieuw gekeurd te worden voordat de steiger weer wordt vrijgegeven.
- Een uitzondering op bovenstaande is het wegnemen of aanbrengen van vloerverbreeders die zich tussen de steigerconstructie en de wand van de constructie waartoe de steiger toegang geeft, bevinden en waarbij de ruimte tussen steiger en wand verandert tijdens het werk..

- **WERKEN MET ROLSTEIGERS**

○ **RISICO'S:**

- Val van medewerker (ZH)
- Val van materiaal/materieel (ZH)
- Knelling van medewerker ten gevolge van verplaatsing rolsteiger (H)

○ **ALGEMENE PREVENTIEPRINCIPES:**

- Alle rolsteigers dienen volgens de montagehandleiding opgebouwd te zijn (alle leuning en aanwezig, werkvloer volledig dicht, ...)
- De rem op de rolsteiger dient bij stilstand onmiddellijk vast gezet te worden
- Verplaatsen van een rolsteiger mag enkel indien er geen medewerkers of materieel/materiaal op de steiger aanwezig zijn
- De maximale hoogte van de werkvloer is driemaal de kleinste afmeting van de steunbasis
- De werkvloer van een rolsteiger dient voorzien te zijn van een neervallend toegangsluik
- Toegang tot de rolsteiger gebeurt enkel aan de binnenzijde van de rolsteiger
- De ondergrond waarop de rolsteiger gebruikt wordt dient voldoende vlak en stevig te zijn, om te voorkomen dat de rolsteiger kan kantelen. Indien nodig dienen er rijplaten voorzien worden.
- Een rolsteiger mag niet gebruikt worden ter hoogte van een rand met extra valgevaar. In het geval dit toch nodig zou zijn, dienen extra maatregelen

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

getroffen te worden en moet er een voorafgaand overleg zijn met een bouwheer-deskundige en een veiligheidsmedewerker van Doro.

Art. 18. § 1. De werkgever die werknemers tewerkstelt die zullen werken op een steiger zorgt ervoor dat deze werknemers een opleiding ontvangen die hen in staat stelt de kennis en vaardigheden te verwerven die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van hun taken. Deze opleiding heeft inzonderheid betrekking op :

- **de maatregelen ter preventie van de risico's dat personen of voorwerpen vallen;**
- **de veiligheidsmaatregelen bij veranderende weersomstandigheden die afbreuk zouden kunnen doen aan de veiligheid van de betrokken steiger;**
- **de voorwaarden inzake toelaatbare belasting.**

- WERKEN MET HOOGWERKERS (INCL. SCHAARLIFTEN):

○ **RISICO'S:**

- Val van medewerker (ZH)
- Val van materiaal/ materieel (H)
- Aanrijding van werknemers of materieel (H)

○ **ALGEMENE PREVENTIEPRINCIPES:**

- Elke hoogwerker of schaarlift dient voor indienststelling en periodiek gekeurd te worden door een erkend organisme
- Voor elk gebruik dient de gebruiker een visuele inspectie te doen op zichtbare gebreken (zoals hydraulisch lek, defecte banden, ...)
- Gebruikers dienen steeds een veiligheidsharnas te dragen en vastgehaakt te zijn aan het voorziene ankerpunt in de werkmand
- Enkel werknemers die bevoegd zijn (medisch attest, rijgeschiktheidsattest) mogen dergelijke toestellen besturen
- De werkzone van het toestel moet bij interactie-risico's met anderen, worden afgebakend
- Medewerkers op de werf dienen een fluo hesje te dragen
- Gebruik van hoogwerkers en schaarliften mag enkel op een voldoende vlakke en stevige ondergrond. Indien nodig dienen er rijplaten geplaatst te worden.
- Installaties geplaatst op de werf dienen duidelijk visueel zichtbaar te zijn
- Indien nodig wordt de hoogwerker of schaarlift door een tweede persoon begeleid van op de grond om aanrijdingen te voorkomen.
- Een hoogwerker of schaarlift kan nooit gebruikt worden als hijsmiddel, enkel een last die in de kooi past kan meegenomen worden. Hier dient rekening gehouden met het maximaal toegelaten gewicht in de kooi.
- Het gebied rondom een hoogwerker dient ten allen tijde adequaat afgezet te zijn, bij voorkeur met harde afzetting of indien nodig met inschakeling van een banksman. Minimaal met een afzetketting.
- Bij beknellingsgevaar dient de hoogwerker/schaarlift/... steeds te zijn uitgerust met een antiknel-beveling.
- Het is verboden een hoogwerker op hoogte te verlaten. Zie ARAB en EN280.

- GEBRUIK VAN EEN LADDER:

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

○ RISICO'S:

- Val van persoon door wegglijden of omkantelen ladder (ZH)
- Val van persoon door defect aan ladder (ZH)

○ ALGEMENE PREVENTIEPRINCIPES:

Bij werken op hoogte dient maximaal de preventiehiërarchie toegepast te worden. Aangezien ladders laag staan in de preventiehiërarchie, zijn **ladders niet toegelaten** op de werf, tenzij op voorhand de werksituatie doorgesproken is met de veiligheidscoördinator en de bouwheer en zij op hun beurt hier goedkeuring voor geven.

- Ladders enkel gebruiken om hoogtes te overbruggen, dit enkel na goedkeuring door de veiligheidscoördinator en de bouwheer. Er moet altijd nagegaan worden of er geen veiligere toegang, zoals een trappentoren gebouwd kan worden. Volgende, mits beperkte hoogte, kan ook goedgekeurd worden:

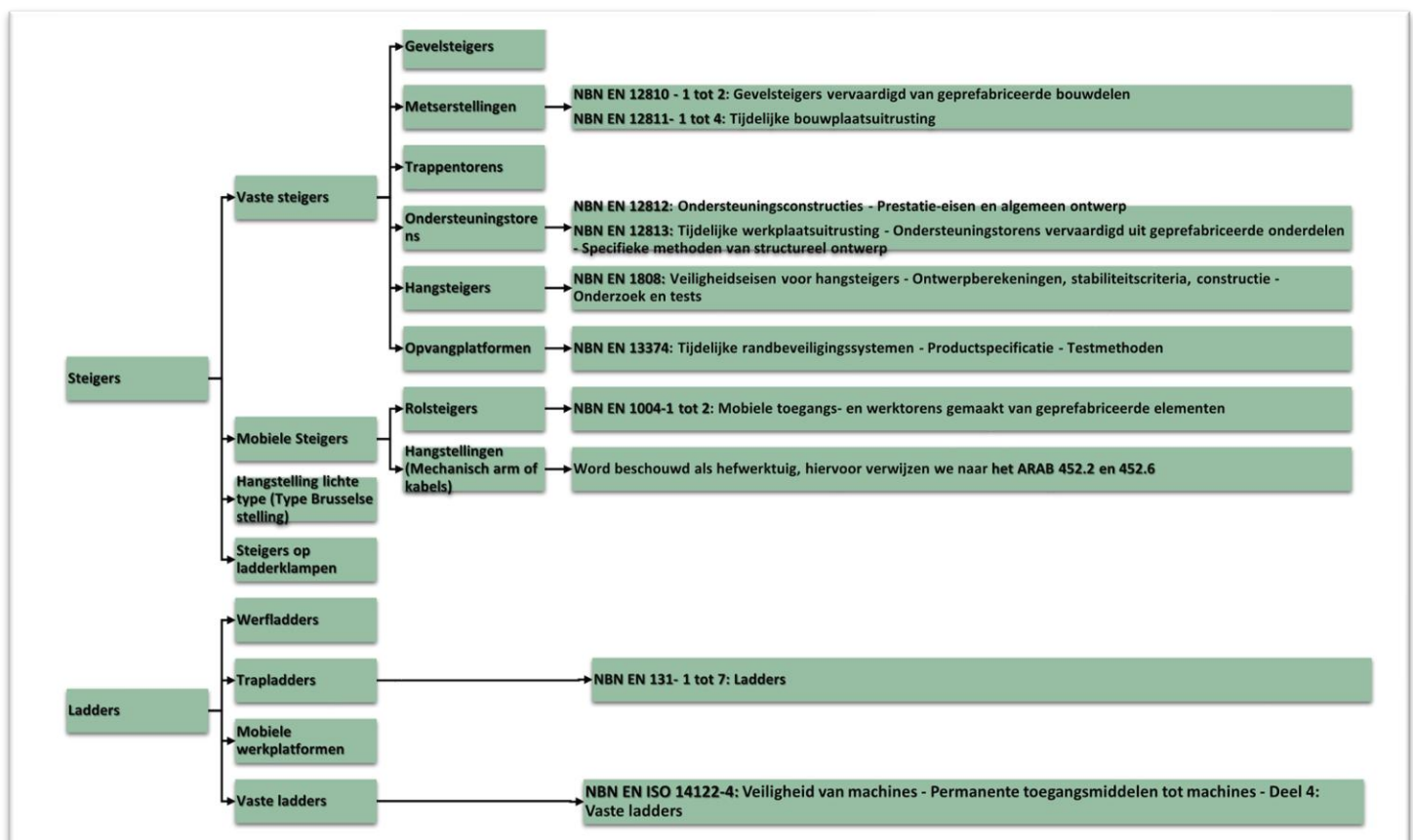
- Ladders moeten in dienst gesteld worden en op regelmatige basis (minstens jaarlijks) door een bevoegd persoon nagekeken worden op gebreken
- Ladders worden voor elk gebruik visueel nagekeken op defecten en dienen goed onderhouden te worden
- Elke ladder dient correct geplaatst te worden zodat de stabiliteit tijdens het gebruik gewaarborgd is: correcte hoek, vastgelegd en beveiligd tegen wegschuiven.
- Ladders moeten voorzien zijn van een anti-slipvoet
- Bij meerdelige of schuifladders mogen de onderlinge delen niet apart gebruikt worden, de onderlinge delen moeten ook verzekerd zijn zodat deze niet onderling kunnen verschuiven
- Toegangsladders dienen voldoende lang te zijn, om minstens 1 meter boven het toegangsplatform uit te steken
- Ladders altijd aan de bovenzijde vastzetten met een touw.
- Nooit met twee personen tegelijk een zelfde ladder bestijgen of afdalen.
- Een ladder wordt steeds onder een hellingshoek van 75° geplaatst.
- Bij schuifladders moeten de onderste en bovenste ladder elkaar ten minste 4 sporten overlappen.
- Zorg ervoor dat u beide handen vrij hebt om u te kunnen vasthouden aan de sporten. Klein gereedschap kan in een speciale gordel rond het lichaam worden meegedragen.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

- Bij het beklimmen van een ladder gebruikt u de 3-contactpuntsmethode.
- Laatste 2 sporten van een trapladder mogen niet gebruikt worden.
- Bij gebruik van een ladder/ trapladder is vanaf 1.2 meter valbeveiliging verplicht
- Geef **altijd** de voorkeur aan werkladders met veilig platform met leuning en deurtje.

TOEPASSELIJK NORMENKADER BETREFFENDE WERKEN OP HOOGTE:

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

7.4 RISICO'S BIJ WERKEN MET HEFWERKTUIGEN

HIJSWERKEN

DORO • Industriële 12 • 8520 Kuurne • +32 (0)56 41 01 52 • info@doro-tee.com

1. Bereid uw hijs voor aan de hand van een compleet **HIJSPLAN**
2. Bij een buitenhijs: controleer steeds de **windsnelheid** voor het hijsen
3. Voor het hijsen doe een laatste analyse van de taak. Voer een **LMRA** uit.
4. Baken de **hijszone** af om onbevoegde onder de last te vermijden.
5. De kraan en de hijs-elementen zijn **gekeurd** en de kraanbestuurder is in het bezit van een **bevoegdheidsverklaring**
6. De hijszone is een **verboden zone** voor onbevoegden. Enkel de rigger en de lastbegeleider mogen zich in deze zone begeven, echter nooit onder de last.
7. Het **aanslaan** van de last gebeurt steeds veilig, iedere last hangt correct vast zodat deze niet naar beneden kan vallen tijdens de hijs.
8. Het **hijsstraject** is veilig en opgenomen in het hijsplan.
9. Er moet altijd een goede **communicatie** zijn tussen de rigger, de lastbegeleider en de kraanman.

- HEFFEN EN HIJSEN VAN LASTEN

○ RISICO'S:

- Val van last op personen met mogelijk dode afloop (ZH)
- Kantelen hef- of hijstoestel door onstabiele ondergrond (ZH)
- Val van last met beschadigingen als gevolg (H)
- Aanrijding werknemers (H)
- Knelling werknemer tussen last en vast object (H)

○ ALGEMENE PREVENTIEPRINCIPES:

- Alle toestellen en toebehoren:
 - Voor indienststelling controle door een erkend organisme
 - Driemaandelijks controle door een erkend organisme
- Het geraamte en het mechanisme van alle hef en hijsmiddelen: jaarlijkse controle door een erkend organisme
- Alle toestellen en toebehoren dienen onuitwisbaar genummerd te zijn
- Besturen enkel door bevoegd personeel (medisch attest, rijbewijs, ...)
- Het aanpakken van lasten alleen door een bevoegd persoon (rigger)
- Afbakenen van de werkzone
- Sleutelbeheer: sleutels steeds verwijderen van niet gebruikt rollend materieel.
- Enkel op stabiele en stevige ondergrond rijden, indien nodig rijplaten leggen
- Begeleiden last altijd vanop afstand, indien nodig met touw

	Document opgemaakt op: 04/03/2025	Revisie datum: 03/04/2026	
	Auteur: Delputte Carl	Reviewer: Delputte Carl	
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		
		Versie: V1.1	

- Nooit heffen of hijsen van last boven andere werknemers/ aannemers
- Last laten begeleiden door een rigger wanneer de kraanmachinist zelf niet het zicht heeft op de ruimtes onder het gehele af te leggen traject.

7.5 WERKTERREINAFBAKENING EN SIGNALERING

- WERKEN OP EN ROND HET WERFTERREIN ALGEMEEN

○ RISICO'S:

- Onvoldoende signalering/ waarschuwing aanwezig personeel (M)
- Toegang van onbevoegden op de werf (H)

○ ALGEMENE PREVENTIEPRINCIPES:

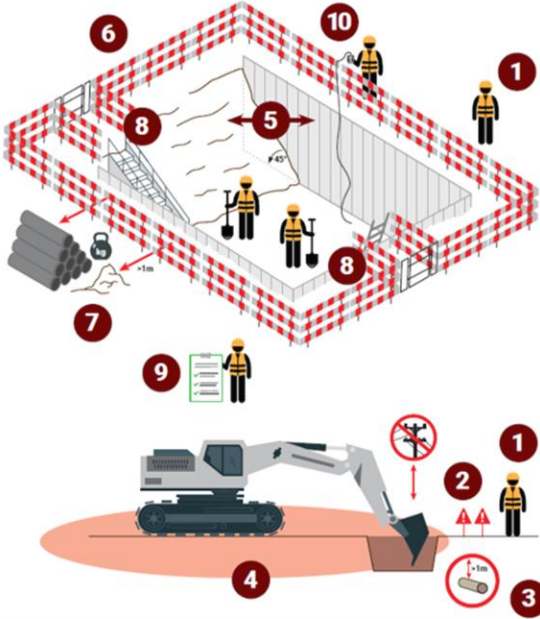
- Rood-witte afbakening is verboden gebied voor onbevoegden
- Geel-zwarte afbakening duidt op een gevaarlijke situatie
- Alle gevaarlijke situaties onmiddellijk afbakenen, en waar nodig afschermen en verlichten met de nodige signalisatie
- Afbakeningen buiten niet met rood-witte linten maar met behulp van oranje werfnetten
- Putten afschermen met behulp van hekwerk en voldoende signalisatie zodat deze ook 's nachts zichtbaar is. Bij valgevaar moeten de hekkens rondom de put voldoende stevig zijn opgesteld om een val tegen te houden. Putten die niet voldoende draagkrachtig zijn voor rollend materieel of andere zware gewichten dienen eveneens te worden gesignaleerd zodat het duidelijk is voor iedereen.
- De werf afsluiten met werfhekken
- Signaleringsborden mogen nooit verplaatst, verwijderd of afgedekt worden
- Alle gevaarlijke situaties die 's nachts een verhoogd risico betekenen dienen duidelijk gesignaleerd en/of verlicht te worden
- Alle signalisatie langs de openbare weg dient te voldoen aan de vastgelegde regels aangaande het signaleren van werken en verkeersbelemmeringen op de openbare weg (MB 7 mei 1999)
- Bij versperringen van de openbare weg vergunning vragen bij de lokale overheid, en alle opgelegde maatregelen volgen
- Uitstekende ijzers (zoals wapening en dergelijke) dienen steeds afgeschermd te worden met oranje doppen
- Het is te allen tijde verboden werkterreinafbakening, signalering of collectieve beschermingsmiddelen te verwijderen zonder toestemming van de bouwdirectie
- Alle transport op de werf volgt de op het werfplan vastgelegde tracé
- Elk element op passende wijze stabiliseren om de veiligheid op de werf te garanderen

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

7.6 GRAAFWERKEN

GRAAFWERKEN

1. De werfleider controleert de put en omgeving voor de opstart van de werken (LMRA)
2. Ondergrondse leidingen die dus niet zichtbaar zijn, worden bovengronds gemarkeerd in de buurt van de werken
3. Er moet altijd voldoende afstand gehouden worden tot de ondergrondse leidingen, of men zuigt de grond weg indien dichter moet gewerkt worden
4. Men mag niet in de draaicirkel van de kraan komen.
5. De put moet vanaf een diepte van 1,2m beveiligd worden tegen het instorten door bijvoorbeeld wanden te zetten of te taluderen op 45°
6. De put wordt beveiligd tegen het valrisico
7. Opslag naast de put moet op minimum 1 meter van de put gebeuren
8. Er moet steeds een voldoende in- en uitgang zijn om de put te betreden of te verlaten
9. De werfleider toetst op regelmatige basis de veiligheid tijdens de werken
10. Indien er schadelijke gassen gebruikt worden in de put of gecreëerd worden, moet men de nodige preventiemaatregelen nemen

DORO • Industrielaan 12 • 8520 Kuurne • +32 (0)56 41 01 52 • info@doro-hse.com

- MANUELE EN MECHANISCHE GRAAFWERKEN

○ RISICO'S:

- Raken van ondergrondse (nuts)leidingen (ZH)
- Inkalven van de grond op medewerker(s) (ZH)
- Val van personen in put (ZH)
- Val van voorwerpen (H)
- Lawaai en trillingen (M)
- Stofhinder (L)

○ ALGEMENE PREVENTIEPRINCIPES:

- Extra aandacht in risicoanalyse!
- Voorafgaande studie uitvoeren aan de hand van de uitgebreide risicoanalyse
- Aandacht voor werkzaamheden naast de uitgravingen en de onderlinge invloeden
- Bepalen en vastleggen van een veiligheidszone rond de graafwerken
- Collectieve valbeveiliging plaatsen rond de graafwerken
- Voor alle graafwerken dieper dan 1,2m de nodige maatregelen treffen tegen inkalven rekening houdend met de ondergrond:
 - Beschoeiing
 - De put in talud vorm uitgraven

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

- Opvragen van alle liggingsplannen van de ondergrondse nutsvoorzieningen o.a. via het KLIP/KLIM portaal, via eigenaar, ...
- Bepalen van de juiste werkmethode en de gepaste uitrusting
- Opslagplaats vastleggen voor (tijdelijke) opslag van de uitgegraven aarde
- Bij graafwerken op of in de nabijheid van de openbare weg of openbare plaatsen steeds een vergunning vragen via de lokale overheid en de opgelegde maatregelen volgen (ook wat signalering betreft)
- Aandacht bij afvoer van de uitgegraven aarde en rekening houden met omliggende invloedsfactoren, zoals voetgangers, fietsers en andere weggebruikers. Modder dient steeds te worden verwijderd, ook van de openbare weg om ongevallen te vermijden.
- Voldoende vluchtwegen verzorgen voor het uitvoerend personeel in de put
- De nodige maatregelen nemen tegen stofhinder: afscherming, watervernevelling, afspuiten van het werfverkeer bij het verlaten van de werfzone, ...
- Stabiliteit laten bepalen door een architect of bouwkundig ingenieur
- Onbekende recipiënten (tanks, ketels, reservoirs, ...) nooit zonder meer slopen: eerst analyse laten uitvoeren van de vroegere inhoud
- Aandacht voor gevaarlijke stoffen
- Extra werfverlichting voorzien

7.7 RISICO'S BETREFFENDE AFVALVERWIJDERING EN MILIEUVOORSCHRIFTEN

- AFBRAAK-, SLOOP- OF GRAAFWERKEN

○ RISICO'S:

- Contact met organische vervuiling (M)
- Contact met asbest (ZH)
- Contact met chemicaliën (H)
- Contact met ziektekiemen (H)
- Milieu-, grond- en/of waterverontreiniging (H)

○ ALGEMENE PREVENTIEPRINCIPES:

- Toezicht op orde en netheid van alle toegangswegen, werkplekken, rust- en pauzelokalen
- Bij sloopwerken regelgeving VLAREMA te volgen in kader van sloopplan en verwijdering van dit afval.
- Alle afval gescheiden verzamelen na elke werkdag of taak en correct afvoeren op regelmatige tijdstippen
- Restafval van eten en drinken op correcte manier verzamelen en afvoeren in afgesloten containers om te voorkomen dat ongedierte aangelokt wordt
- Melden van de te lozen afvalstoffen, afval, tussenopslag van afval en alle werkzaamheden met een nadelige invloed op het milieu aan de bouwdirectie
- Indien gevraagd de nodige documenten afgeven aan de bouwdirectie:
 - Ophalingsattest van afval dat de bouwplaats verlaat
 - Attest dat het afval op een wettelijke manier verwerkt of gestort werd
- Alle afvalstoffen afzonderlijk opslaan naar gelang de aard van de afvalstoffen en dit volgens de wettelijke voorschriften

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

- Bij een onvoorzien lek of verontreiniging de nodige maatregelen nemen om de verontreiniging in te dijken (beschermingslaag bodem, voorkomen dat het lek zich naar de riolering of een waterloop verplaatst, ...)
- De asbestinventaris opvragen bij de bouwheer
- Bij (vermoeden van) aanwezigheid van asbest:
 - Alle werkzaamheden stil leggen en de veiligheidscoördinator verwittigen
 - De betrokken materie laten testen door een erkend labo
 - Waar mogelijk de betrokken materie verwijderen met behulp van de procedure eenvoudige handelingen (enkel door opgeleid personeel)
 - Indien nodig de betrokken materie laten verwijderen door een erkende en gespecialiseerde firma (vb couveusetechniek)
 - Attest van asbestverwijdering en –verwerking aan bouwheer en veiligheidscoördinator bezorgen
- Bij sloopwerkzaamheden dient een sloopopvolgingsplan (inclusief sloopinventaris) opgesteld te worden door een deskundige. Het plan met dossiernummer wordt samen met de conformverklaring sloopopvolgingsplan aangeleverd aan alle verantwoordelijke partijen.
- Omgaan met verontreinigde grond (bv. PFAS, ...) dient goed voorbereid te worden en de nodige gepaste maatregelen (bv. bandenwasinstallatie bij verlaten van de werf, afdekzeilen, PBM's, metingen, ventilatie, ...) dienen genomen te worden om de omgeving en mensen hiertegen te beschermen. De aannemer levert tijdig op voorhand een duidelijk plan van aanpak aan.

7.8 RISICO'S BIJ GEBRUIK VAN GEVAARLIJKE STOFFEN EN PREPARATEN

- GEBRUIK VAN GEVAARLIJKE STOFFEN EN PREPARATEN:

○ RISICO'S:

- Intoxicatie of vergiftiging van medewerkers (ZH)
- Oplopen van chemische brandwonden (H)
- Irritatie van luchtwegen, slijmvliezen (M)
- Bedwelming (H)

○ ALGEMENE PREVENTIEPRINCIPES:

- Vermijden gebruik van levensbedreigende stoffen in besloten ruimtes
- Steeds melden door werfleiding aan bouwheer en veiligheidscoördinator
- Enkel toegelaten mits toestemming van bouwheer en veiligheidscoördinator
- Afhankelijk van de preventiemaatregelen opgenomen in de MSDS fiche van het betrokken product:
 - Voldoende ventilatie voorzien
 - Persoonlijke adembescherming gebruiken
 - De nodige chemisch resistente kleding (handschoenen, laarzen, overall, ...) dragen
 - ...
- Alle gevaarlijke stoffen en preparaten in hun originele verpakking opslaan
- Indien het product in een ander recipiënt opgeslagen wordt, dient dit voorzien te worden van een correcte etikettering (artikel 723 bis ARAB)

	Document opgemaakt op: 04/03/2025	Revisie datum: 03/04/2026	
	Auteur: Delputte Carl	Reviewer: Delputte Carl	
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE	Versie: V1.1	

- Alle gebruik van levensgevaarlijke stoffen of preparaten wordt aan de bouwheer en de veiligheidscoördinator gemeld, alsook de preventiemaatregelen die toegepast zullen worden tijdens de manipulatie

7.9 RISICO'S BIJ WERKEN MET MEERDERE KRANEN

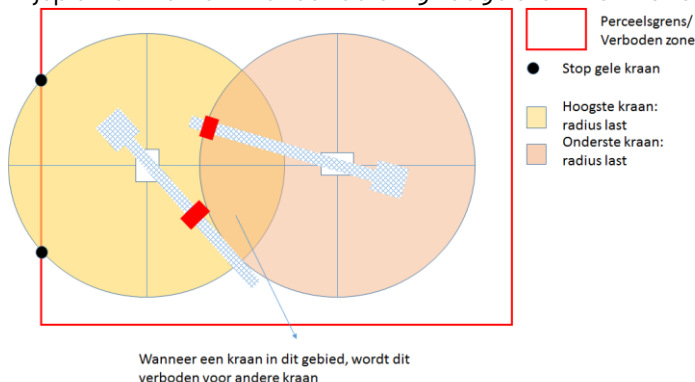
- WERKZAAMHEDEN MET MEERDERE HIJSKRANEN IN DEZELFDE BUURT

○ RISICO'S

- Vallen van lasten op personeel (ZH)
- Omvallen van kraan omwille van hevige wind of instabiliteit (ZH)
- Contact tussen verschillende kranen en/of last (ZH)
- Elektrocutie door blikseminslag (ZH)

○ ALGEMENE PREVENTIEPRINCIPES

- Kranen maximaal van elkaar verwijderd houden
- De gieken mogen de masten van andere kranen nooit kunnen raken
- Uitrusten van de kranen met anti-botssystemen
- Hijsplan uitwerken met aanduiding toegelaten werkzones:

- Constante communicatie voorzien tussen de twee kraanmachinisten
- Kraanmachinisten zijn steeds opgeleid voor de betrokken kraantype en beschikken ten allen tijde over een medisch attest
- Alle kranen vergezellen van hun keuringsattest (certificaten), uitgevoerd door een erkend instituut conform keurigsschemas's van TCVT
- Indien geen zekerheid over de stabiliteit van de ondergrond een architect of bouwkundig ingenieur de stabiliteit laten bepalen
- Indien nodig steunplaten of zelfs een tijdelijke verharding van de ondergrond voorzien

- KRANEN WORDEN NIET GEBRUIKT:

○ RISICO'S

- Kraan of kranen vallen om door hevige wind (ZH)
- Contact tussen verschillende kranen (ZH)
- Contact met gebouwen, installaties of bovengrondse nutsleidingen (ZH)

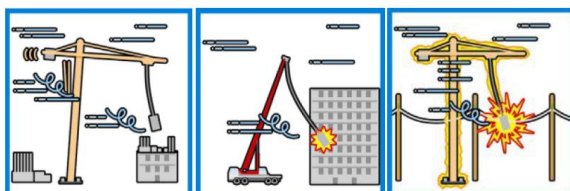
○ ALGEMENE PREVENTIEPRINCIPES

- Algemeen verbod op onbewaakt achter laten van een kraan met een last
- Kranen dienen altijd in windbeveiliging achter gelaten te worden na elke werkdag

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

- Lasthaken zo dicht mogelijk bij de kraanmast plaatsen en op voldoende hoogte boven de nutsleidingen
- Mobiele kranen steeds ingeplooid achter laten na elke werkdag.

Windbeveiliging:

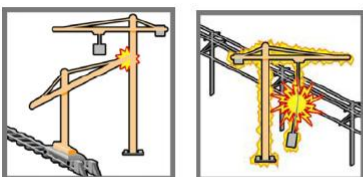
Antibotsbeveiliging:

Hoist rope of high crane, hit by jib of low crane – the load is jolted and the banksman thrown off balance

Load hits jib of low crane and spills part of the load that falls on workers below

Badly slung load drops on public use area

Jib of travelling crane hits mast of interfering crane, or other obstacle

Hoist rope accesses dangerous area of high voltage power line with disastrous results

- **HIJS MET MEERDERE KRANEN, MINIMALE NIET LIMITATIEVE VOORWAARDEN (HANDBOEK FABRIKANT TE RAADPLEGEN):**

- Bij het verplaatsen van een last met meer dan één hijskraan kan de stabiliteit van de hijskranen of de last in gevaar komen door een onverwachte beweging van één van de hijskranen en/of door een extra belasting in de vorm van schuine reeptrek.
- Onderstaande maatregelen gelden ook indien:
 - Een kraan en een takel één last hijsen.
 - Meerdere takels één last hijsen.
 - Andere hijs- en hefwerktuigen één last hijsen.

Voor het hijsen met meerder hijskranen aan één last kun je de volgende beheersmaatregelen toepassen:

- ALGEMEEN
 - De toegestane werklust per kraan bedraagt 75% van de werklust op de benodigde vlucht.
 - Toezicht door een ter zake deskundige is geregeld. (Alle riggers hebben een bevoegdheidsattest)
 - Deskundige heeft inzicht in de te verwachte belastingen van de kranen.
 - De communicatie tussen de machinist(en) en de deskundige dient geregeld te zijn.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

- Opstellen van een Taak-Risico-Analyse (TRA) met als uitgangspunt dat geen enkele handeling of falen van de kranen de sterkte en stabiliteit van de andere kraan in gevaar brengt.
- TWEE HIJSKRANEN AAN EEN LAST
 - Zie maatregelen in Algemeen.
 - Opstelplan of hijstekening voor twee kranen is niet noodzakelijk.
- EEN HOOFDKRAAN EN EEN STAARTKRAAN
 - Zie maatregelen in Algemeen.
 - Het opstellen van een hijstekening met daarin een berekening van de positie van het zwaartepunt en van het belastingverloop in de kranen.
- DRIE HIJSKRANEN AAN ÉÉN LAST
 - Zie maatregelen in Algemeen.
 - Een opstelplan dient opgesteld te worden waarbij het uitgangspunt is dat het zwaartepunt van de last in de driehoek ligt gevormd door de hijspunten.
- HIJSEN MET VIER OF MEER HIJSKRANEN
 - Zie maatregelen in Algemeen.
 - Een opstelplan dient opgesteld te worden, waarbij het uitgangspunt is dat het hijsen van een last op vier (hijs)punten of meer in principe altijd (statisch) onbepaald en daarom risicovol is. Men weet niet hoe de last wordt verdeeld tussen de (hijs)punten en de belasting van de kranen is dus onbekend.
 - Indien het noodzakelijk is om de last te hijsen op vier of meer (hijs)punten, zal een methode ontwikkeld moeten worden waarmee men de belasting van alle kranen, tijdens het hijsen, kan controleren.
 - 5e persoon die als hoofdrijder is aangeduid.

7.10 RISICO'S BIJ FUNDERINGSWERKEN

- **RISICO'S**
 - Omvallen of kanteling van de funderingsmachine omwille van instabiliteit (ZH)
 - Machines met draaiende en bewegende onderdelen
 - Elektrische schok
 - Gevaarlijke stoffen zoals diesel brandstof, cement en cementhoudende producten, fijn stof,...
- **ALGEMENE PREVENTIEPRINCIPES**
 - Alle toestellen en toebehoren:
 - Voor indienststelling controle door een erkend organisme
 - Driemaandelijks controle door een erkend organisme
 - Enkel bevoegd, vakbekwaam personeel (medisch attest, rijgeschiktheidsattest) mogen dergelijke toestellen besturen
 - Het werkterrein moet voldoende draagkrachtig zijn om de stabiliteit van de installaties te verzekeren, ook na regen! Indien geen zekerheid over de stabiliteit van de ondergrond een architect of bouwkundig ingenieur de stabiliteit laten bepalen

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

- Nazicht terrein op eventuele holtes (bijvoorbeeld kelders); deze zullen op een degelijke manier moeten worden opgevuld om de stabiliteit van de installaties te garanderen.
- Opvragen van alle liggingsplannen van de ondergrondse nutsvoorzieningen o.a. via het KLIP/KLIM portaal, via eigenaar, ...
- Rekening houden met de bovengrondse leidingen – hoogspanningsleidingen,
- Het nemen van nodige voorzorgsmaatregelen voor nabijgelegen constructies en/ of leidingen.
- Voorzie de nodige afschermingen, kappen of roosters. Vermijd in de buurt te komen van draaiende of bewegende delen. Bij draaiende motor niet smeren, repareren of verhelpen.
- Voorkom stofvorming of vrijkomen van dampen of gassen, draag de nodige PBM's, contact met de huid vermijden.
- Stroomschema bij funderingswerken in de nabijheid van bestaande constructies, hou rekening met de volgende mogelijke aspecten:
 - Grondonderzoek
 - Onderzoek constructies binnen de invloedsafstand uitgravingen
 - Weggraven van grond in de nabijheid van bestaande funderingen
 - Aanbrengen van funderingen in de nabijheid van de bestaande funderingen
 - Aanbrengen van beschoeiingen in de nabijheid van bestaande funderingen
 - Verdiepen of versteviging van bestaande funderingen
 - Aanbrengen van horizontale beschoeiingen

7.11 RISICO'S BIJ OMGAAN MET PREFAB ELEMENTEN

○ RISICO'S

- Fysieke belasting
- Gevaarlijke stoffen
- Vallen van hoogte

○ ALGEMENE PREVENTIEPRINCIPES

- Maak gebruik van een steiger of hoogwerker/ verreiker voor het aanslaan van de lasten. Het inzetten van een hoogwerker is maatwerk en moet zorgvuldig worden gepland en voorbereid
- Bevestigingspunten voor schoren / stempels instorten.
- De ondergrond en aanrijtroutes moet goed en vlak zijn.
- Zorg voor een goede maatvoering zodat correcties op de werfsite niet nodig zijn.
- Maak gebruik van scherp en conform gereedschap
- Gebruik een zaagmachine / boormachine met watertoevoer of voorzien van stofafzuiging
- Zorg voor een veilige (stabiele) opslag van materialen en materieel in de buurt van de plaats van verwerking; maak een transportplan. .
- Goede werkplanning en voldoende ondersteuningsmaterieel.
- Werk waar mogelijk vanaf het voorgaand geplaatste element en niet vanaf een ladder; stem de plaatsingsvolgorde daarop af.
- Materieel afgestemd op de te verplaatsen last en de te overbruggen afstand.
- Hijsklem voorzien van kettingbeveiliging.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

- Regel aanwezig zijn van communicatie middelen. Bevorder de samenwerking tussen machinisten en andere werknemers door handen armseinen via een vast patroon.
- Zorg voor een veilige werkplek (leuning langs randen en sparingen; op plaatsen waar zonder leuning moet worden gewerkt zo nodig valbeveiliging inclusief de daarvoor noodzakelijke bevestigingspunten).
- Indien mogelijk randbeveiliging voor het stellen op de grond reeds aanbrengen.
- Gekeurd en veilig gereedschap.

7.12 RISICO'S BIJ HET ROOIEN VAAN BOMEN EN STRUIKEN

○ RISICO'S:

- Val van lading op personen met mogelijk dodelijke afloop (van boom) (ZH)
- Kantelen van hijs- of hefwerktuigen en ander rollend materieel door onstabiele bodem (ZH)
- Val van last met schade tot gevolg (bijv. zware tak) (H)
- Botsing werknemers (H)
- Beknelling van werknemer tussen last en vast voorwerp (H)
- Geraakt worden door arbeidsmiddelen (bv. kettingzaag) (ZH)

○ ALGEMENE PREVENTIEPRINCIPES:

- Personen mogen zich nooit onder zwevende last begeven.
- Alle inrichtingen en toebehoren:
 - vóór ingebruikneming gecontroleerd door een erkende instantie
 - Driemaandelijke controle door een erkende instantie
- Het geraamte en het mechanisme van alle hijs- en hefwerktuigen: jaarlijkse keuring door een erkende instantie
- Alle apparaten en toebehoren moeten onuitwisbaar genummerd zijn
- Alleen bevoegd personeel (medisch attest, rijbewijs, enz.) mag de arbeidsmiddelen besturen.
- Afbakening van de werkzone
- Sleutelbeheer: verwijder sleutels altijd uit ongebruikt rollend materieel.
- Rijd alleen op een stabiele en stevige ondergrond, leg zo nodig rijplaten aan
- Begeleid de last altijd van een afstand, eventueel met een touw
- Hijs of hef nooit een last over andere werknemers / aannemers heen
- Laat de last begeleiden door een takelaar wanneer de kraanmachinist zelf geen zicht heeft op de ruimtes onder het gehele af te leggen traject.
- Correct gebruik van kettingzaag
 - Collectieve afscherming met veiligheidsbeugel van handgreep.
 - Controle van de goede werking van de rem / noodstop
 - Alleen bevoegde en opgeleide werknemers voor dit doel.
 - Dragen van de specifieke P.B.M.'s, zoals zaagvest / zaagbroek, veiligheidshandschoenen en specifiek gelaatsmasker, gehoorbescherming,...
- Gebruikte arbeidsmiddelen moeten voorzien zijn van een inbedrijfstellingsverslag en de personen die ermee werken zijn hiervoor opgeleid.
- Hakselaar in overeenstemming met de machinerichtlijn en de richtlijn arbeidsmiddelen, d.w.z. dat de voorziene veiligheidsschermen elk fysiek contact van de bovenste ledematen uitschakelen.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

- Afbakening/signalering van een veilige werkzone.
- Verwijder dood hout vakkundig voordat u de boom velt.
- Gebruik bij gebruik van een tractor met een transmissie een afgeschermde cardanas..
- De freesmachine moet voldoen aan de Machinerichtlijn en de Richtlijn Arbeidsmiddelen. Het inbedrijfstellingsrapport wordt met de uitrusting meegeleverd.
- Graafmachines mogen niet worden gebruikt in de buurt van elektrische leidingen, gasleidingen of andere risicolijnen. Contacteer Fluvius.

7.13 RISICO'S BESLOTEN RUIMTE

DEFINITIE VAN BESLOTEN RUIMTE

Een ruimte die niet bestemd is voor een continu verblijf van werknemers en die een besloten karakter heeft: •

- **Beperkte of moeilijke toegangsmogelijkheden**
- **Of een beperkte natuurlijke ventilatie**

Niet alle ruimten die aan deze definitie voldoen zijn uiteraard even gevaarlijk • Risico's zijn ook functie van de werken in de ruimte.

○ RISICO'S:

- Zuurstofgebrek (ZH)
- Giftige of schadelijke stoffen (ZH)
- Brand- en explosiegevaar (ZH)
- Fysieke gevaren (H)
- Valgevaar (H)
- Elektrische gevaren (M)

○ ALGEMENE PREVENTIEPRINCIPES:

- Risicoanalyse en vergunning: Voer een gedetailleerde risicoanalyse uit voordat je met de werkzaamheden begint. Zorg voor een formele vergunning die de werkzaamheden, gevaren en maatregelen beschrijft.
- Adequate ventilatie: Zorg voor voldoende ventilatie om schadelijke stoffen af te voeren en de zuurstofconcentratie op peil te houden.
- Gasmeting en monitoring: Voer voor en tijdens de werkzaamheden continue gasmetingen uit om de aanwezigheid van giftige gassen en zuurstofniveaus te controleren.
- Gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM): Draag de juiste PBM's zoals ademhalingsapparatuur, veiligheidshelmen, handschoenen, beschermende kleding, en valbescherming.
- Training en voorlichting: Zorg ervoor dat alle werknemers getraind zijn in het veilig betreden en werken in besloten ruimtes en op de hoogte zijn van de specifieke gevaren en procedures.
- Noodprocedures en reddingsmiddelen: Stel een noodplan op en zorg voor de beschikbaarheid van reddingsmiddelen zoals ademluchttoestellen en harnassen. Er moet altijd een mangatwacht aanwezig zijn om toezicht te houden en in te grijpen in geval van nood.
- Afsluiting en markering van de werkruimte: Beperk de toegang tot de besloten ruimte tot alleen diegenen die bevoegd zijn en zorg voor duidelijke markering en afsluiting van de werkruimte.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025	Revisie datum: 03/04/2026	
	Auteur: Delputte Carl	Reviewer: Delputte Carl	
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE	Versie: V1.1	

- Communicatiemiddelen: Zorg voor betrouwbare communicatiemiddelen tussen de werknemers in de besloten ruimte en degenen buiten om de veiligheid en coördinatie te waarborgen.
- Controle van apparatuur en gereedschappen: Controleer alle apparatuur en gereedschappen op goede werking en veiligheid voordat ze in een besloten ruimte worden gebruikt.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025	Revisie datum: 03/04/2026	
	Auteur: Delputte Carl	Reviewer: Delputte Carl	
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE	Versie: V1.1	

8 VERGUNNING-SYSTEEM

8.1 ALGEMEEN

Voor alle uit te voeren werkzaamheden is een correct ingevulde VP-TMB-004 nodig. **Het VP-TMB-004 is de basis**, hierop kan aangeduid worden welke vergunningen nodig zijn. Het VP-TMB-004 heeft tot doel risico's te analyseren, de voorzorgsmaatregelen en de verantwoordelijkheden bij de werkzaamheden schriftelijk vast te leggen. **De volgende vergunningen zijn van toepassing:**

- Vuurvergunning
- Vergunning werken op hoogte
- Vergunning hijswerken
- Vergunning betreden besloten ruimte
- Vergunning werken aan elektrische installatie

Het VP-TMB-004 en de vergunning(en), indien van toepassing, dienen wekelijks vóór aanvang van de werkzaamheden door alle betrokken partijen afgetekend te worden. De aannemer-leidinggevende, bereidt het VP-TMB-004 (en indien van toepassing de vergunning(en)) voor, tekent af en bevestigt hiermee dat hij dat hij de volgende verantwoordelijkheden op zich neemt:

- Voorbereiden van de werkzaamheden.
- Opmaken van de Taak Risico Analyse.
- Gaat na of een vergrendeling nodig is.
- Gaat na welke vergunningen nodig zijn.
- Indien nodig overleggen met de Projectleider van de bouwheer en/of veiligheidscoördinator.
- Geeft duidelijke toelichting aan de uitvoerders.
- Voert controle van de werken uit.

Na de duidelijke toelichting van de aannemer-leidinggevende aan de uitvoerders, tekenen de uitvoerders af en bevestigen ze hiermee dat ze de volgende verantwoordelijkheden op zich nemen:

- De afgesproken werkzaamheden zijn duidelijk.
- Akkoord met de preventiemaatregelen en dragen zorg voor de uitvoering volgens de vergunningsvoorwaarden.
- Gaan na of de juiste vergrendeling aanwezig is alvorens de werkzaamheden te starten.
- Alvorens van start te gaan, nagaan via de LMRA of veilig opgestart kan worden.

Wanneer alle betrokken partijen het VP-TMB-004 afgetekend hebben, moet de vergunning digitaal worden aangeleverd via de knop "Submit" naar het sharepoint platform.

Uitvoerders zetten de werkzaamheden stop als er afwijkingen van de gestelde eisen optreden of als er een gevaarlijke situatie ontstaat en nemen contact op met hun werkverantwoordelijke. Indien nodig, worden de vergunningen volgens de nieuwe afspraken / maatregelen aangepast. Iedereen kan en mag de werkzaamheden stopzetten bij acute gevaren:

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

BIJ WIJZIGING WERKINHOUD: STOP	DOE DE ANALYSE OPNIEUW: THINK	NEEM MAATREGELEN: ACT
--	---	---------------------------------

8.2 VUURVERGUNNING

In eerste instantie moet men nagaan of het mogelijk is om vuurgevaarlijke werken te vermijden door alternatieve methodes te gebruiken of de vuurgevaarlijke werken uit te voeren in een daarvoor specifiek bestemde zone.

Een vuurvergunning is van toepassing:

- Als het niet mogelijk is om vuurgevaarlijke werken te vermijden of uit te voeren in een speciaal hiervoor geschikte ruimte (bv. een lascontainer geschikt bevonden na inspectie en formele goedkeuring door de bouwheer en/of veiligheidscoördinator), is een vuurvergunning nodig.
- Een vuurvergunning is van toepassing voor warmte producerende werkzaamheden. Hierbij een niet-limitatieve lijst:
 - Lassen en snijden met open vlam.
 - Slijpen en mechanisch snijden waarbij vonken vrijkomen en zandstralen.
 - Solderen en hardsolderen.
 - Het ontdooien van leidingen met open vlam.
 - Dakbedekkingswerk met een brander.
 - Tijdelijke verwarmingsapparatuur (zoals propaan en kerosine).
 - Open vuur.
 - Gelijkaardige applicaties waarbij vonken, vlammen of hitte gebruikt of geproduceerd worden.
 - Indien explosiegevaar aanwezig (bv. brandbare dampen en brandbare stofwolken in ATEX zones en in situaties die geen routine zijn met brandbare atmosfeer):
 - Boren.
 - Handgereedschap dat vonken kan produceren (zoals hamers, beitels, spades en zagen).
 - Elektrische / lucht aangedreven tollen.
 - Handzaagmachines, elektrische schrobzaag, elektrische bandzaagmachine.
 - Gereedschap dat op brandstof werkt.
 - Voertuigen.
 - Elektrische apparatuur waaraan geen of een verkeerde klasse is toegekend (bv. niet geclassificeerde fiberscope, mobile telefoons, camera's, draagbare radio's, ultrasone testmeters, temperatuurmeters en trillingsmeters).
 - Het gebruik van statische elektriciteit producerende apparaten of materiaal (plastic).
 - Het elektrisch testen van/of het oplossen van problemen aan apparatuur die onder stroom staan en waarvan de beveiliging die een mogelijke explosie zou moeten voorkomen, is verwijderd of buiten werking is gesteld.

Een vuurvergunning wordt niet uitgereikt in volgende gevallen (niet-limitatief):

- In (de buurt van) ATEX-zones zonder luchtmonitoring en onvoldoende bijkomende maatregelen.
- Bij luchtmonitoring van de LEL waarbij $\geq 0\%$ LEL gemeten wordt en onvoldoende bijkomende maatregelen genomen zijn.
- Als de juiste brandbestrijdingsmiddelen, zoals genoemd in de vergunning, niet beschikbaar zijn.
- Een zichtbare brandbare stofwolk aanwezig is.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

- Als de brandbare materialen binnen een straal van 11 m zijn en die niet verplaatst kunnen worden of voldoende afgeschermd kunnen worden om brand te vermijden.
- Als er openingen in vloeren en muren zijn die niet kunnen worden afgedicht.

Een vuurvergunning is maximum 7 dagen geldig in dezelfde week. Een vuurvergunning dient wekelijks vernieuwd te worden.

Specificeer het werk dat moet worden uitgevoerd en voorafgaande aan het werk dienen de gevaren, de reikwijdte en methodes voor risicobeheersing in kaart worden gebracht.

Bepaal de preventieve maatregelen op basis van:

- Het uit te voeren werk.
- Het type heetwerk.
- De locatie en omgeving.

Mogelijke preventieve en reactieve maatregelen kunnen zijn bv. brandbaar materiaal verwijderen, keuze van type gereedschap, blusdeken, brandwacht, nacontrole, blustoestel, brand- of waterslang voorzien, Aanvullende eisen zijn noodzakelijk bij werken in omgevingen met mogelijk een explosieve atmosfeer. Bepaal of er luchtmonitoring moet uitgevoerd worden. Indien van luchtmonitoring van toepassing, wordt deze altijd vóór aanvang van **en** continu tijdens de vuurgevaarlijke werken uitgevoerd.

Indien nodig overleg met alle betrokken personen, zowel eigen medewerkers als andere aannemers en bouwheer en/of veiligheidscoördinator.

Vuurgevaarlijke werken worden nooit alleen uitgevoerd. Er moet altijd een veiligheidswacht – brandwacht aangesteld worden die ervoor zorgt / controleert, vóór aanvang van en tijdens de vuurgevaarlijke werken, dat de nodige maatregelen en blusmaterialen in de omgeving aanwezig zijn, geen gevaarlijke producten in de omgeving van de werken bevinden, ...

De uitvoerders van de vuurgevaarlijke voeren de werken uit volgens het afgesproken scenario in de vuurvergunning en volgens de regels der kunst. Men controleert vóór de start van de vuurgevaarlijke werken of alle te gebruiken gereedschappen in een veilige en goede staat verkeren.

Een brandwacht kan ook een uitvoerder van vuurgevaarlijke werken zijn, indien een tweede brandwacht aangesteld is. Het komt erop neer dat er altijd een brandwacht waakt wanneer er vuurgevaarlijke werken uitgevoerd worden en dus te allen tijde klaar staat om de werken te stoppen bij onveilige situaties / handelingen, te blussen bij beginnende brand, ...

8.3 VERGUNNING WERKEN OP HOOGTE

In geval van werkzaamheden waarbij een valgevaar bestaat van ≥ 2 meter is een vergunning werken op hoogte van toepassing. Bij het betreden van kleinere hoogtes (valgevaar < 2 meter) is een vergunning werken op hoogte niet verplicht. Hoe dan ook, bij valgevaar, zowel ≥ 2 meter als < 2 meter, dienen beschermende maatregelen getroffen te worden.

Via een voorafgaande risicoanalyse dient er bepaald te worden wat de meest veilige en geschikte werkmethode is. Bij de te treffen maatregelen dient eerst gezocht te worden naar mogelijkheden om het gevaar weg te nemen (vermijd werken op hoogte = vermijden van valgevaar), daarna naar een veiliger alternatief (gebruik maken van een hoogwerker of plaatsen van een steiger), vervolgens naar collectieve beschermingsmiddelen (bv. permanente of tijdelijke leuningen) en dan pas naar persoonlijke valbescherming.

Een vergunning werken op hoogte is maximum 7 dagen geldig in dezelfde week. Een vergunning werken op hoogte dient wekelijks vernieuwd te worden.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

8.4 VERGUNNING HIJSWERKEN

In geval van hijswerkzaamheden is een vergunning hijsen met kranen van toepassing. Via een voorafgaande risicoanalyse dient bepaald te worden welke maatregelen genomen moeten worden. Elke uitvoerder is bevoegd en getraind voor de uit te voeren functie bij de hijswerkzaamheden.

Een vergunning hijswerken is maximum 7 dagen geldig in dezelfde week. Een vergunning hijswerken dient wekelijks vernieuwd te worden.

8.5 VERGUNNING BETREDEN BESLOTEN RUIMTE

In geval van het betreden van een besloten ruimte is een vergunning betreden besloten ruimte van toepassing. Betreding en werkzaamheden in een besloten ruimte zijn risicovol.

Een mogelijke definitie van een besloten ruimte zou als volgt kunnen zijn: “Een gesloten of deels open omgeving met een al dan niet vernauwde toegang die niet is ontworpen voor het normale verblijf van personen, en waar het risico bestaat op letsel of gezondheidsschade door gevaarlijke stoffen, externe of interne omstandigheden of activiteiten.”

De kenmerken kunnen als volgt worden omschreven:

- Niet ontworpen voor het normale verblijf van werknemers, m.a.w. geen standaard werkplek
- Een besloten karakter:
 - Beperkte of moeilijk toegangsmogelijkheden
 - Moeilijke evacuatie
 - Beperkte natuurlijke ventilatie
- Waar een gevaarlijke atmosfeer aanwezig is of kan zijn / ontstaan:
 - Intoxicatie
 - Brand en/of explosie
 - Verstikking
- Risico's die bijkomend ontstaan door de omstandigheden (bv. de aanwezigheid van roerwerk of andere beweegbare onderdelen) of activiteiten (bv. slijpen, branden, ...)

Niet alle kenmerken hoeven tegelijk aanwezig te zijn.

Het betreden van een dergelijke ruimte verwijst zowel naar het volledig als gedeeltelijk betreden (bv. alleen het hoofd in de ruimte steken).

Na het maken van een grondige analyse kunnen volgende maatregelen noodzakelijk zijn:

- Vergrendelen van alle energievormen, chemicaliën, ...
- Veiligheidseisen volgens het AREI Hoofdstuk 4.2 en Hoofdstuk 7.6
- Controle van de atmosfeer / metingen in functie van de mogelijke aanwezigheid van gevaarlijke stoffen
- Natuurlijke of geforceerde ventilatie
- Veiligheidswacht / mangatwacht aanwezig die hiervoor opgeleid is (dient voorzien te worden door de aannemer-leidinggevende)
- Reddingsplan waarbij duidelijk vaststaat welke strategie gekozen en voorzien is bij de eerstelijnsinterventie:
 - Eerstelijnsinterventie door betreding
 - Eerstelijnsinterventie door evacuatie van buitenaf
- Geschikte PBM's voor uitvoering van de taak waarbij medewerkers opgeleid zijn tot correct gebruik (bv. persoonlijke valbeveiligingssystemen, ademhalingsbescherming, ...)

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

• ...

Volgende partijen zullen betrokken worden bij de analyse en de vergunning betreden besloten ruimte:

- Aanvrager: de persoon die instaat voor de correcte uitvoering van het werk
- Eigenaar van de besloten ruimte: de opdrachtgever, m.a.w. de beheerder van de ruimte die het best op de hoogte is van de risico's en deze bijgevolg ook het beste kan elimineren
- Uitvoerende bedrijven: bedrijven die het werk zullen uitvoeren
- Uitvoerder: leidinggevende(n) van de medewerkers van de uitvoerende bedrijven
- Mangatwacht(en): toezichter(s) / veiligheidswacht(en)
- Betreders: medewerkers die de besloten ruimte betreden (waaronder de medewerkers die werken uitvoeren in de besloten ruimte)

Een vergunning betreden besloten ruimte is maximum 1 week geldig. Bij overschrijding van deze limiet moet een nieuwe vergunning worden gemaakt. Maar dagelijks dienen volgende zaken uitgevoerd te worden:

- Doro Safety Check – Besloten ruimte
- Dagelijkse borging van de betreders en mangatwacht
- Dagelijkse borging van de metingen

8.6 VERGUNNING WERKEN AAN ELEKTRISCHE INSTALLATIE

Werkzaamheden aan of in de nabijheid van een elektrische installatie moet worden uitgevoerd overeenkomstig de bepalingen in het AREI, de Codex over het welzijn op het werk. De installatieverantwoordelijke en de werkverantwoordelijke stellen een werktoelating op en bepalen het verloop van de werkzaamheden. Dit doen ze aan de hand van een vergunning werken aan elektrische installatie. Werkzaamheden kunnen enkel uitgevoerd worden door bevoegd en bekwaam personeel (BA4 / BA5).

Er wordt altijd voorkeur gegeven aan spanningsloos werken, waarbij de vitale 8 strikt toegepast wordt:

Toelating tot uitschakelen – voorbereiden van de werkzaamheden

Vrijschakelen – scheiden van de elektrische installatie

Vergrendelen – voorkomen van herinschakeling van de elektrische installatie

Metten – controleren van de spanningsafwezigheid

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

Aarden, ontladen en kortsluiten

Afbakenen en/of afschermen van de elektrische installatie

Schriftelijke vrijgave vóór de start van de werken

Herinschakelen – na de werken terug onder spanning brengen door de vorige maatregelen in omgekeerde volgorde ongedaan te maken

Werkzaamheden onder spanning mogen enkel aangevat worden nadat voorafgaandelijk alle maatregelen ter voorkoming van brandwonden, brand en ontploffing werden getroffen. Hierbij moeten er beschermingsmaatregelen worden getroffen om elektrische schokken en kortsluitingen te vermijden. Alle collectieve en persoonlijke beschermingsmiddelen alsook alle arbeidsmiddelen (aangepaste werkkledij, meetapparaten, ...) moeten voor die aanwending geschikt zijn.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

9 SPECIFIEKE PREVENTIEMAATREGELEN MACHINECONSTRUCTEURS

Dit onderwerp heeft als doel ook de aandacht te vestigen op veiligheid specifiek tijdens het monteren van machines.

Tijdens de nog lopende bouwphase zullen er reeds ook machineconstructeurs aan de slag zijn met specifieke risico's, die niet altijd gepaard met bouwtypische risico's maar met risico's gerelateerd aan de constructie van machines. Het is van absoluut belang dat ook tijdens het bouwen van installaties ook dan de veiligheid van de medewerkers en nevenaannemers gewaarborgd blijft. De basis hiervoor is het vermijden van risicovolle interactie tussen verschillende partijen en iedere aannemer/constructeur die al de risico's goed inschat en de noodzakelijke preventiemaatregelen neemt om onveilige situaties te voorkomen.

Tot slot vervangt dit hoofdstuk 6 en 7 niet, maar is dit een extra aanvulling.

9.1 DE MONTAGEHANDLEIDING (2006/42/EG)

Tijdens het monteren van machines kunnen ernstige risico's voorkomen die kunnen aanleiding geven tot ernstig verwondingen, in extreme gevallen met dodelijke afloop.

Het is op deze werf dan ook verplicht dat iedere aannemer/constructeur/werkgever al zijn/haar medewerkers en onderaannemers wijst op de verplicht te nemen preventiemaatregelen om ongevallen te voorkomen.

Er wordt verwacht van iedere constructeur dat hij de veiligheid van zijn/haar installatie vooraf goed inschat en de machinerichtlijn hierin volgt. De basisnorm EN12100 kan hierbij helpen. Een goede voorbereiding behandelt de risicoanalyse voor machine's. Binnen de risicoanalyse dient ook rekening te worden gehouden met alle fasen van de levenscyclus, bijvoorbeeld:

- vervoer, montage en installatie;
- gebruiksklaar maken
- gebruik;
- ontmanteling, buitenbedrijfstelling en verschroming

Met andere woorden iedere constructeur dient in zijn risicoanalyse te bezorgen aan de veiligheidscoördinator ook de risico's vervoer, montage, installatie en gebruiksklaar maken op te nemen.

9.2 BEHANDELEN VAN LASTEN

Het monteren van machines gaat veelal gepaard met het behandelen van lasten. Indien dit het geval is dient dit uitdrukkelijk in de risicoanalyse van de constructeur/aannemer aan bod te komen. Dit wordt meestal gedeeltelijk in de montagehandleiding beschreven, maar daarnaast dienen ook de handelingen in de specifieke methode statement/taakrisicoanalyse goed onderzocht en beschreven worden.

Hierbij zijn volgende punten van absoluut belang

- Goed opgeleide personen die kennis hebben van hoe lasten veilig te behandelen
- De verschillende hijstoebehoren en het veilig gebruik ervan

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPPLAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

- De verplichte keuringen van de hijstoestelen (tangen, jukken en haken, beugels, lengen, kabellengten, kettingen, kunststoffen hijsbanden en stroppen, plaatklemmen, evenaar, ...): alle hijstoebehoren moeten genummerd zijn en de bedrijfslast moet erop vermeld zijn. Aan de hand van het nummer moet het voor alle hijstoebehoren steeds mogelijk zijn het indienststellingsverslag van de externe dienst voor technische controle te tonen (aanwezig op de werf)
- Het zwaartepunt van de last moet zich steeds onder het ophangingspunt bevinden. Met dit zwaartepunt moet rekening gehouden worden om de stabiliteit te verzekeren. Dit moet de aannemer/constructeur vooraf in rekening brengen in zijn studiefase. Waar nodig zal ter plaatse een extra LMRA moeten gemaakt worden.
- Er mag nooit boven personen gehesen worden.
- Het is eveneens nooit toegelaten te hijsen boven een dak/platform die onvoldoende sterk is om de vallende last op te vangen. In dat geval moet ook de zone onder het dak/platform vrijgemaakt worden. De sterkte moet steeds door de aannemer/constructeur vooraf met de stabiliteitsingenieur of architect besproken worden.
- Bij het hijsen van onderdelen dient de aannemer/constructeur steeds een hijsmeester aan te duiden die de werken op de veilige manier dirigeert. (controle last, controle hijstoebehoren, controle omgeving, controle stabiliteit, controle kennis van de medewerkers en informeren van de bouwdirectie en de veiligheidscoördinator.
- Bij het gebruik van een hijsjuk of andere toebehoren in combinatie met een heftruck, kraan, verreiker, moet het geheel van de hijsinstrumenten door een externe dienst voor technische controle gekeurd zijn. Dit valt geheel onder de verantwoordelijkheid van de aannemer/constructeur.
- Bij het werken met een ophangingshoek, moet steeds rekening gehouden worden met een valse trek. Normaal mag de hoek de 90° niet overschrijden.
- Lengen moeten steeds beschermd worden tegen beschadiging door aanraking met scherpe kanten van de lasten. Anders worden de lengen belast op afsnijding waardoor de toegelaten belasting vermindert.
- Bij het gebruik van kabelklemmen moet men steeds de instructies van de fabrikant volgen.
- Oogschroeven moeten voldoende worden ingeschroefd om draadbeschadiging of loskomen te voorkomen
- Bij het aanpakken van een haak in een lus van een kabel of in een oogschroef moet steeds gebeuren met de opening van de haak naar boven gericht.
- Stabiliteit: zolang het zwaartepunt zich binnen de steunpunten van het onderdeel/lichaam bevindt, is het onderdeel/lichaam in stabiele toestand. De stabiliteit zal groter zijn als:
 - Het zwaartepunt lager gelegen is
 - Het lichaam zwaar is
 - De steunpunten ver uit elkaar staan
 - Het steunvlak vlak en waterpas is
- De aannemer/constructeur mag nooit een lichaam onbeschermd of onbeveiligd tegen omvallen achterlaten. Een aanrijding zou er namelijk kunnen voor zorgen dat het lichaam kantelt. Voor een stockage van onderdelen vraagt de aannemer/constructeur steeds vooraf aan de bouwdirectie/veiligheidscoördinatie naar een plaats voor veilige stockage.
- Goed stapelen schept ruimte maar volgende richtlijn moet in acht worden genomen: Het stapelen moet methodisch gebeuren om instorten of omkantelen te vermijden. De

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

stabiliteit moet verzekerd zijn. De doorgangen en toegangen moeten vrij gehouden worden. Opgelet bij onstabiele of te zwakke basis en/of ondergrond. Belemmer ook nooit de verlichting.

- Het verplaatsen van een last met twee hefwerktuigen is in principe niet toegelaten, tenzij een uitzonderlijke toelating verkregen wordt van de bouwdirectie en veiligheidscoördinator en na alle voorzorgen genomen te hebben voor een correcte verdeling van de last.
- Het is verboden zich op een bewegende last te begeven.
- Het is verboden beschadigd of niet gekeurd materiaal te gebruiken.
- De maximale belastingsdruk van de vloer moet vooraf goed bekeken worden zodat de ondergrond niet overbelast wordt tijdens bijvoorbeeld hijswerken. Er wordt gewerkt met een veiligheidsfactor 2.5 voor de berekening van de maximale belasting die op de ondergrond mag uitgeoefend worden.

9.3 LOCKOUT-TAGOUT

Het doel van lockout-tagout is veilig werken aan een energieloze machine/installatie.

- Lock out: Beveiligen en vergrendelen van de energiebron
- Tag out: Waarschuingskaart (wie? – waarom?)

Lockout-tagout, is ontworpen om gevaarlijke energie afkomstig van operationele en productieapparatuur efficiënt onder controle te houden.

Bij **lockout** gaat het erom alle mogelijk gevaarlijke energie bij de geïdentificeerde energie-isolatiepunten uit te schakelen of te neutraliseren.

Daarna worden deze isolatiepunten beveiligd met behulp van vergrendelingssystemen die verzekeren dat de nul-energietoestand behouden blijft.

Tagout daarentegen verwijst naar het aanbrengen van waarschuwingstags aan de energie-isolatiepunten.

De aannemer/constructeur is verantwoordelijk om de nodige lockout en tagout uit te voeren om de risico's voor zijn/haar medewerkers te elimineren, alsook dat van anderen.

De 7 stappen om veilig aan een machine/arbeidsmiddel te werken:

1. Breng betrokken collega's op de hoogte van de lockout
2. Overloop de schriftelijke lockout-procedure
3. Zet de machine op de normale manier uit
4. Schakel alle energiecontrolepunten uit
5. Vergrendel de energiecontrolepunten
6. Laat de eventueel opgeslagen of resterende energie vrij
7. Controleer de nul-energietoestand om veilig te kunnen starten met de werkzaamheden

De 5 stappen om een machine/arbeidsmiddel vrij te geven voor testen of gebruik:

1. Controleer of machine in orde en gebruiksklaar is
2. Controleer of alle werknemers zich op een veilige afstand bevinden
3. Controleer dat alle schakelaars in neutrale stand staan
4. Verwijder de LOTO-instrumenten
5. Laat betrokken collega's weten dat machine klaar is voor gebruik

De aannemer/constructeur beschrijft de lockout-punten in de handleiding, alsook het gebruik ervan.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

9.4 UITVOEREN VAN TESTEN MET BEWEGENDE ONDERDELEN

Bij het testen met bewegende installaties of onderdelen, dient de afscherming reeds te zijn geplaatst om risico's zoals beknelling te voorkomen.

Testen mogen enkel uitgevoerd worden onder toezicht van een aangeduid verantwoordelijke van de aannemer/constructeur. De bouwdirectie en de veiligheidscoördinator moet steeds vooraf op de hoogte gebracht worden van de testen.

De aannemer/constructeur doet het nodige om interactie met andere aannemers/constructeurs te vermijden. (waar nodig zone afbakenen én signaleren).

Om ervoor te zorgen dat er niet meer delen in testfase bewegen dan noodzakelijk dient de constructeur/aannemer gebruik te maken van goede lockout-tagout technieken. Dit zal de constructeur/aannemer opnemen in zijn methode statement/veiligheids- en gezondheidsplan.

9.5 UITVOEREN VAN DRUKTESTEN

Het druktesten van leidingen- en equipment(-delen) is doorgaans één van de laatste stappen in het montageproces. Tijdens deze inspectie controleert men het systeem aangaande dichtheid, sterkte en functionaliteit. Het is duidelijk dat werken met systemen onder druk risico's met zich mee brengt. Het is daarom van belang dat medewerkers die direct en indirect bij het druktesten zijn betrokken, voldoende vaardig zijn en over voldoende veiligheidsbesef beschikken.

'Voldoende vaardig' zijn houdt in dat de risico's vooraf in beeld gebracht zijn voor de ganse installatie/proces en de nodige preventiemaatregelen zijn genomen om de risico's te elimineren. Men houdt rekening met risico's zoals explosie, implosie, instorting en projectielen, maar ook met opwarming van leidingen, uitstoot van gasen en vloeistoffen, overloop enzovoort.

Voor het uitvoeren van deze testen zal de aannemer/constructeur steeds de bouwdirectie en de veiligheidscoördinator hiervan op de hoogte brengen. De informatie bevat de voorgenomen testlocatie, aanvangstijden, tijdsduur en te nemen veiligheidsmaatregelen.

De installatie die onder druk wordt gezet, zal berekend zijn en conform gebouwd aan de drukrichtlijn (2014/68/EU).

De aannemer/constructeur staat in voor het afbakenen van een risicozone, die moet worden afgezet om onbevoegden in deze zone te vermijden. Enkel bevoegde personen die de druktesten uitvoeren mogen zich in deze risicozone begeven.

Om een veilige afstand tot de zone van het uitvoeren van de druktest te waarborgen en interactie met andere werkzaamheden te vermijden, dient de aannemer/constructeur vooraf aan de druktest te berekenen welke afstand moet vrij gehouden worden rondom de druktest. Dit dient de aannemer/constructeur vooraf bekend te maken aan de bouwdirectie en de veiligheidscoördinator.

Na het druktesten levert de aannemer/constructeur een druk-test-rapport af aan de bouwdirectie en veiligheidscoördinator.

Voorafgaande aan het druktesten dient minstens de volgende informatie beschikbaar te zijn en dienen de bijbehorende controles plaats te vinden:

- Een instructie, tekening en/of specificatie aangevende de vereiste testdruk met eventuele testlimieten. Let met name op het type en de maximaal toelaatbare testdruk van het tijdelijk te gebruiken pers-equipment (zoals blindflenzen, etc) voor zover van toepassing. Hiernaast moet rekening gehouden worden met locaties waar tijdelijke ondersteuning vereist kunnen zijn en eventuele aanvullende eisen, zoals bijvoorbeeld het tijdelijk verwijderen van

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

afsluiters uit het te persen systeem i.v.m. mogelijk optredende schade aan de afsluiters en/of eventuele andere equipment.

- Controleer of alle activiteiten van het standaard inspectieplan (daar waar van toepassing) of het specifieke inspectieplan afgewerkt zijn en voorzien zijn van de ondersteunende en geaccepteerde documentatie.
- Controleer of het te persen systeem/onderdeel "persklaar" gemaakt is conform de van toepassing zijnde schriftelijke instructies, tekeningen en/of specificaties van de aannemer/constructeur.

Voorafgaande aan het persen van "leidingsystemen" dient het betreffende systeem gereinigd te worden volgens de geldende eisen om zeker te maken, dat geen vuil c.q. verontreinigingen in het systeem achtergebleven zijn.

Lekkages (buiten de specificaties/ eisen), die gevonden worden dienen verholpen te worden, bij de eindafname (test) is geen lekkage toegestaan die buiten de specificatie valt.

Indien testen worden uitgevoerd met gevaarlijke stoffen dient dit expliciet in de risicoanalyse zijn opgenomen.

9.6 RADIOGRAFISCH ONDERZOEK

Bepaalde cruciale lassen moet gebeuren met uiterste precisie door speciaal daartoe opgeleide en gekwalificeerde lassers volgens beproefde werkmethoden. Deze specifieke las wordt afzonderlijk gecontroleerd onder toezicht van een erkend onafhankelijk controleorganisme.

Via radiografisch onderzoek worden via X-Ray of gammagrafische stralingen inwendige fouten in uw materiaal opgespoord en kan de veiligheid van de infrastructuur worden verzekerd. De aannemer/constructeur neemt dit op indien nodig in zijn/haar veiligheidsplan en staat eveneens in voor de controle. Zo zal onder andere een risicozone worden aangeduid waarbinnen niemand zich mag begeven tijdens het onderzoek.

Voor het uitvoeren van dergelijke controle dient de aannemer/constructeur hiervan de bouwdirectie en de veiligheidscoördinator op de hoogte te brengen.

9.7 WERKKLEDIJ

Werkkledij is verplicht te dragen op deze bouwwerf en bestaat minstens uit een lange broek en lange mouwen. Hygiëne en veiligheid zijn de belangrijkste redenen voor het dragen van werkkledij. Daarnaast draagt deze ook bij aan het imago van den aannemer/constructeur, samenhangendheid en herkenbaarheid.

Gezien tijdens de bouwfase en opbouw van machines er ook veel gewerkt wordt met rollend materieel, is het verplicht high-visibility kledij te dragen.

Bepaalde taken zorgen ervoor dat de werkkledij veiligheidstechnisch moet gekozen zijn. Zo is het niet toegelaten met vonken te werken (bijvoorbeeld lassen, slijpen, ...) met een wollen trui als werkjas.

Hieronder is een opsomming van de toepasselijk normen. Deze lijst bevat de meest courante taken, maar is niet-limitatief. Voor andere specifieke taken, kan men steeds voor informatie bij de veiligheidscoördinator terecht.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

Type PBM	Norm	Aanvulling	Bezoeker	Leverancier	Grondwerken	Bekisten	Ijzervlechten	Montagewerken	Lassen	Slijpen	Boren en zagen	Werken op hoogte	Werken aan elektriciteit	Werken met gevaarlijke producten	Werken in besloten ruimte
Standaard PBM's															
Veiligheidsschoenen	EN ISO 20345	Klasse S3	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Veiligheidsbril	EN 166		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Veiligheidshelm	EN 397		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Waarschuingskledij met hoge zichtbaarheid	EN 20471	- Minimaal Klasse 2 - Bij nachtwerk = Klasse 3 verplicht	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bijkomende PBM's															
Veiligheidslaarzen	EN ISO 20345	Klasse S5			X										
Gelaatsscherm	EN 166									X			X	X	
Laskap	EN 175								X						
Werkhandschoenen	EN 388					X	X	X							
Snijbestendige handschoenen	EN 388	Snijbestendigheid klasse 5					X								
Lashandschoenen	EN12477								X						
Chemisch bestendige handschoenen	EN 374													X	
Valharnas	EN 361											X			X
Mondmasker FFP2 of chirurgisch mondmasker	EN 149	Binnen Social Distance van 1,5m	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Mondmasker FFP3	EN 149								X	X	X			X	
Volgelaatmasker	EN 136													X	
Ademluchttoestel	EN 137														X
Gehoorscherming	EN 352								X	X	X				
Werkkledij															
Algemeen		- Lange broek verplicht - Lange mouwen indien aard van het werk dit vereist	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Beschermende kledij tegen regen	EN 343				X	X	X	X							
Vlamvertragende kledij	EN ISO 14116								X	X					
Laskledij	EN ISO 11611								X						
Hittebestendige kledij	EN ISO 11612								X	X					
Antistatische kledij	EN 1149												X		

9.8 HET GEBRUIK VAN ELEKTRISCHE KASTEN

De installatieverantwoordelijke:

De schakelverantwoordelijke:

9.9 FAT en SAT

Zowel de leverancier als de gebruiker hebben een groot belang bij de oplevering van nieuwe (productie)installaties. De gebruiker wil een installatie die geschikt is voor het beoogde gebruik en die tijdens het gebruik weinig verstoringen oplevert. De aannemer/constructeur wil de kosten voor nazorg en garantieclaims zo gering mogelijk houden. Van dit gemeenschappelijk belang kan worden gebruik gemaakt tijdens het testen van de nieuwe installaties voor oplevering.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

Acceptatietesten

Fabriek Acceptatie Testen (FAT) en Locatie Acceptatie Testen (SAT) worden samen ook wel inbedrijfstelling of commissioning genoemd. Het is onderdeel van de good engineering practices. Voor kritische projecten wil de aannemer/constructeur zekerstellen dat de installatie op het moment inbedrijfstellen compleet is. Dat wil zeggen, de installatie is geconstrueerd en werkt volgens de fabrieksspecificaties. Een deel van deze testen wordt uitgevoerd op locatie van de aannemer/constructeur: de FAT. Eventueel aangetroffen problemen kunnen daar snel worden opgelost, voordat de installatie naar de locatie van de klant wordt verscheept.

De constructeur stelt hiervoor een test- en inspectieplan op. Dit plan wordt tijdens de bouwphase uitgevoerd om te verifiëren of:

De constructie veilig is voor het personeel, het milieu en het publiek.

- Aan de technische kwaliteit is voldaan, dat wil zeggen overeenstemt met de ontwerpdocumenten, specificaties, diagrammen en tekeningen.
- Aan de toepasselijke wettelijke eisen is voldaan.
- De volgende stap in het constructieproces kan worden voltooid.

De wijze van testen hangt af van de specificatie. Er kan gebruik worden gemaakt van de methodes die worden beschreven in specifieke internationale industriestandaarden (ISO, ASTM) wat de uitwisselbaarheid van de gegevens met de klanten groter maakt. Eventueel worden externe testlaboratoria of certificerende of andere externe instanties ingehuurd.

Eenmaal op locatie van de klant wordt het systeem verder of opnieuw getest conform het door de constructeur opgestelde Inspectie en Test Plan. Het is belangrijk voor het uitvoeren van de SAT dat de bouwdirectie bouwheer en de veiligheidscoördinator steeds wordt verwittigd. Deze kan dan beslissen al dan niet bij het uitvoeren van de SAT aanwezig te zijn.

Voor het uitvoeren van de SAT zal de constructeur reeds een volledige overzichtslst bezorgen aan de bouwdirectie en veiligheidscoördinator, van alle veiligheidskringen en bijhorende specificaties.

Ook kunnen eindgebruikers worden betrokken bij de uitvoering van de testen, zodat dit gelijktijdig een opleiding van de gebruiker vormt.

Als de aannemer/constructeur het bewijs heeft verzameld dat het systeem de gewenste kwaliteit heeft, kan het worden opgeleverd. Het bewijs van kwaliteit wordt met de bouwdirectie besproken om zich daarmee ook te behoeden voor onterechte garantieclaims of andere onwenselijke claims.

9.10 EG CONFORMITEITSATTEST

Alle opgeleverde machine moeten voldoen aan de machinerichtlijn 2006/42/EG.

De constructeur bezorgt minstens volgende zaken aan de bouwdirectie en veiligheidscoördinator voor opstart en commissioning:

1. EG conformiteitsverklaring in Nederlandse taal
2. Handleiding in Nederlandse taal
3. Overzicht van de veiligheidskringen en de technische specificaties (bepaling risico en performance level, vervaldatum veiligheidscomponenten, periodiciteit van keuren van de veiligheidscomponenten, ...)
4. Train the trainer sessie en inhoudstabel voor de eindgebruiker

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

10 POSTINTERVENTIEDOSSIER

Bij het einde van de werken wordt dit dossier door de coördinator-verwezenlijking overgedragen aan de opdrachtgever.

Volgende elementen dienen te worden opgenomen – of “PID punten”:

1° de informatie betreffende de structurele en essentiële elementen van het bouwwerk;

2° de informatie betreffende de **aard en de plaats van aantoonbare of verborgen gevaren**, inzonderheid ingewerkte nutsleidingen;

3° de plannen die werkelijk met de uitvoering en de afwerking overeenstemmen;

4° de architecturale, technische en organisatorische elementen in verband met de verwezenlijking, de instandhouding en het onderhoud van het bouwwerk;

5° de informatie (**inclusief duidelijke identificatie van de (rest)risico's**) voor de uitvoerders van te voorziene latere werkzaamheden, inzonderheid de herstelling, vervanging of ontmanteling van installaties of constructie-elementen;

6° de relevante verantwoording van de keuzen in verband met onder andere de toegepaste uitvoeringsmethoden, technieken, materialen of architecturale elementen;

7° de identificatie van de gebruikte materialen.

Iedere aannemer bezorgt hiertoe deze specifieke informatie aan de veiligheidscoördinator verwezenlijking.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

APPENDIX 1. ONTVANGSTVERKLARING WERFREGLEMENT

Project: **VOLYS HEULE**
 Bouwplaats: Wittestraat 10, 8501 Heule

Gegevens aannemer:

FIRMANAAM:
 Maatschappelijke zetel:
 Diensthoofd veiligheid:
 Projectleider:

Aannemer-leidinggevende(n) / veiligheidsverantwoordelijke(n) op de bouwplaats:

.....

Omschrijving van de uit te voeren werken:

.....

.....

.....

Aantal onderaannemers:

Ondergetekende verklaart de veiligheidsvoorschriften die gelden op deze bouwsite ontvangen te hebben en de verantwoordelijkheid te zullen nemen om al zijn onderaannemers en werknemers die voor hem werken te informeren over de inhoud van dit reglement.

Eveneens bevestigt ondergetekende dat deze voorschriften, naast deze van het KB TIJDELIJKE OF MOBIELE BOUWPLAATSEN, de WET en de CODEX over het WELZIJN OP HET WERK, het ARAB, het AREI en de EUROPESE RICHTLIJNEN die door zijn werknemers en zijn onderaannemers dienen gevolgd te worden, door hem duidelijk begrepen zijn, nageleefd en toegepast worden.

Verklaart in het bezit te zijn van volgend certificaat: VCA ja/nee

Ondergetekende maakt een risicoanalyse van zijn uit te voeren werkzaamheden en neemt de noodzakelijke preventiemaatregelen.

De veiligheidsvoorschriften dienen ten allen tijde nageleefd te worden.

Voor akkoord,

Ondernemingshoofd,

Datum,

Handtekening,

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

APPENDIX 2. MINIMUMVOORSCHRIFTEN VEILIGHEID EN GEZONDHEID VOOR TMB

Minimumvoorschriften inzake veiligheid en gezondheid van toepassing op bouwplaatsen, zoals bedoeld in

Deel A Algemene minimumvoorschriften voor de arbeidsplaatsen op bouwplaatsen

1. STABILITEIT EN STEVIGHEID

1.a. De materialen, de outillage en algemeen gesproken elk element dat bij welke verplaatsing dan ook de veiligheid en gezondheid van de werknemers in gevaar kan brengen, moeten op passende veilige wijze worden gestabiliseerd.

1.b. De toegang tot elke oppervlakte bestaande uit materialen die onvoldoende weerstand bieden, is slechts toegestaan indien de benodigde uitrusting of passende middelen worden geleverd om de werkzaamheden op een veilige manier te verwezenlijken.

2. INSTALLATIES VOOR ENERGIEDISTRIBUTIE

2.a. Deze installaties dienen zodanig te zijn ontworpen en uitgevoerd en te worden gebruikt dat zij geen brand- of ontploffingsgevaar opleveren en dat personen op afdoende wijze worden beschermd tegen het gevaar van elektrocutie door directe of indirecte aanraking.

2.b. Bij het ontwerp, de uitvoering en de keuze van het materiaal en de beschermingsvoorzieningen dient rekening te worden gehouden met de aard en het vermogen van de verdeelde energie, externe invloeden en de deskundigheid van de personen die tot delen van de installatie toegang hebben.

3. VLUCHTROUTES EN NOODUITGANGEN

3.a. Vluchtroutes en nooduitgangen dienen vrij te zijn van obstakels en via de kortste weg naar een veiligheidszone te voeren.

3.b. Bij gevaar moeten alle werkplekken snel en onder maximale veiligheidsomstandigheden kunnen worden geëvacueerd.

3.c. Het aantal, de verdeling en de afmetingen van de vluchtroutes en uitgangen zijn afhankelijk van de bestemming, de outillage en de afmetingen van de bouwplaats en de ruimten alsmede van het maximale aantal personen dat zich aldaar kan ophouden.

3.d. De specifieke vluchtroutes en nooduitgangen dienen gemarkeerd te zijn in overeenstemming met de bepalingen betreffende de veiligheids- of gezondheidssignalering op het werk.

Deze markering dient duurzaam te zijn en op daarvoor in aanmerking komende plaatsen te worden aangebracht.

3.e. De vluchtroutes en nooduitgangen alsmede de verkeersroutes en de deuren die daarop uitkomen dienen vrij te zijn van obstakels zodat ze te allen tijde zonder belemmeringen kunnen worden gebruikt.

3.f. Vluchtroutes en nooduitgangen waar verlichting noodzakelijk is, dienen te worden voorzien van een veiligheidsverlichting die bij het uitvallen van de elektrische stroom voldoende lichtsterkte bezit.

4. BRANDMELDING EN –BESTRIJDING

4.a. Afhankelijk van de kenmerken van de bouwplaats en de afmetingen en het gebruik van de ruimten, de aanwezige uitrusting, de fysische en chemische eigenschappen van de aanwezige stoffen of materialen alsmede het maximale aantal personen dat aanwezig kan zijn, dient er een voldoende aantal passende brandbestrijdingsmiddelen en voor zover nodig brandmelders en alarmsystemen te worden geplaatst.

4.b. Deze brandbestrijdingsmiddelen, brandmelders en alarmsystemen dienen regelmatig te worden gecontroleerd en onderhouden.

Op gezette tijden moeten testen en relevante oefeningen plaatsvinden.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

4.c. De niet-automatische brandbestrijdingsmiddelen dienen gemakkelijk bereikbaar en te gebruiken te zijn.
 Zij dienen te worden voorzien van een markering in overeenstemming met de bepalingen betreffende de veiligheids- of gezondheidssignalering op het werk.
 Deze markering dient duurzaam te zijn en op de daarvoor in aanmerking komende plaatsen te worden aangebracht.

5. VENTILATIE

De werknemers dienen met inachtneming van de werkmethoden en de fysieke belemmeringen waaraan zij zijn onderworpen, over voldoende verse lucht te beschikken.
 Bij gebruik van een ventilatie-inrichting dient deze in gebruiksklare toestand te worden gehouden en de werknemers niet bloot te stellen aan luchtstromingen die de gezondheid schaden.
 Een controlesysteem dient storingen te melden wanneer dat voor de gezondheid van de werknemers nodig is.

6. BLOOTSTELLING AAN BIJZONDERE RISICO'S

6.a. De werknemers mogen niet worden blootgesteld aan een schadelijk geluidsniveau noch aan schadelijke invloeden van buitenaf (b.v. gassen, dampen of stof).
 6.b. Indien werknemers een zone moeten betreden waar de atmosfeer mogelijk een giftige of schadelijke stof of onvoldoende zuurstof bevat, of ontvlambaar kan zijn, dient de atmosfeer in deze zone te worden gecontroleerd en moeten passende maatregelen worden genomen om elk gevaar te voorkomen.
 6.c. Een werknemers mag in geen enkel geval worden blootgesteld aan een atmosfeer met verhoogd risico.
 Hij moet in ieder geval permanent van buitenaf worden geobserveerd en alle passende voorzorgsmaatregelen moeten worden getroffen opdat hem onmiddellijk op doeltreffende wijze hulp kan worden geboden.

7. TEMPERATUUR

De temperatuur dient, rekening houdende met de toegepaste werkmethoden en de van de werknemers verlangde lichaamsinspanningen, tijdens het werken te zijn afgestemd op het menselijk organisme.

8. NATUURLIJKE EN KUNSTVERLICHTING VAN WERKPLEKKEN, RUIMTEN EN VERKEERSROUTES OP DE BOUWPLAATS

8.a. Werkplekken, ruimten en verkeersroutes dienen zoveel mogelijk en voldoende natuurlijk te worden verlicht en 's nachts en overdag wanneer het daglicht niet volstaat op passende en voldoende wijze met kunstlicht te worden verlicht. Eventueel dienen verplaatsbare, schokbestendige lichtbronnen te worden gebruikt.
 De voor de kunstverlichting gebruikte kleur mag de waarneming van de markeringstekens of -borden niet wijzigen of beïnvloeden.
 8.b. De installaties voor de verlichting van ruimten, werkplekken en verkeersroutes dienen zodanig te zijn geplaatst dat het type verlichting voor de werknemers geen ongevallenrisico meebrengt.
 8.c. Ruimten, werkplekken en verkeersroutes waar het uitvallen van de kunstverlichting grote risico's voor de werknemers kan opleveren dienen met een toereikende noodverlichting te zijn uitgerust.

9. DEUREN EN POORTEN

9.a. Schuifdeuren moeten voorzien zijn van een veiligheidssysteem waardoor verhinderd wordt dat zij uit de rails lopen en omvallen.
 9.b. Deuren en poorten die naar boven toe opengaan dienen te zijn voorzien van een veiligheidssysteem waardoor zij niet kunnen terugvallen.
 9.c. Deuren en poorten in het tracé van vluchtroutes dienen op passende wijze te zijn gemarkeerd.
 9.d. In de onmiddellijke omgeving van poorten die hoofdzakelijk voor het verkeer van voertuigen

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

zijn bestemd, dienen zich, althans wanneer de doorgang voor voetgangers niet veilig is, deuren voor voetgangers te bevinden die duidelijk zichtbaar als zodanig dienen te zijn gemarkeerd en te allen tijde toegankelijk dienen te zijn.

9.e. Automatische deuren en poorten dienen zodanig te functioneren dat zij geen gevaar voor de werknemers opleveren.

Zij dienen te zijn voorzien van gemakkelijk herkenbare en bereikbare noodstopvoorzieningen en dienen, behalve wanneer zij bij stroomonderbreking automatisch opengaan, met de hand te kunnen worden geopend.

10. VERKEERSROUTES – GEVARENZONES

10.a. Verkeersroutes, met inbegrip van trappen, vaste ladders en laadplatforms en –hellingen, moeten zodanig worden berekend, gesitueerd, ingericht en gereedgemaakt dat zij gemakkelijk, volledig veilig en overeenkomstig hun bestemming kunnen worden gebruikt en dat de werknemers die zich in de buurt van deze verkeersroutes bevinden geen enkel risico lopen.

10.b. De afmetingen van voor het verkeer van personen en/of goederen bestemde verkeersroutes, inclusief die waar wordt gelost of geladen, dienen te worden afgestemd op het mogelijke aantal gebruikers en de aard van het werk.

Wanneer op deze verkeersroutes vervoermiddelen worden gebruikt, dient voor de andere op de bouwplaats aanwezige personen een voldoende veiligheidsafstand in acht te worden genomen of dienen passende beschermende maatregelen te worden getroffen.

De routes dienen duidelijk te worden gemarkeerd, regelmatig gecontroleerd en onderhouden.

10.c. De voor voertuigen bestemde verkeersroutes dienen op voldoende afstand te zijn gelegen van deuren, poorten, doorgangen voor voetgangers, gangen en trappen.

10.d. Indien de bouwplaats zones bevat waarvoor een beperkte toegang geldt, dienen deze zones te worden uitgerust met voorzieningen die verhinderen dat onbevoegde werknemers deze zones betreden.

Er dienen de nodige maatregelen te worden getroffen om werknemers die gevarenczones mogen betreden te beschermen.

Gevarenczones dienen zeer duidelijk gemarkeerd te worden.

11. LAADPLATFORMS EN –HELLINGEN

11.a. Laadplatforms en –hellingen dienen aangepast te zijn aan de omvang van de te vervoeren lasten.

11.b. Laadplatforms dienen over ten minste één uitgang te beschikken.

11.c. Laadhellingen dienen zo veilig te zijn dat werknemers er niet ten val kunnen komen.

12. BEWEGINGSRUIMTE OP DE WERKPLEK

Het oppervlak van de werkplek moet zodanig zijn ingedeeld dat de werknemers rekening houdend met de aanwezige noodzakelijke uitrusting of materialen, voldoende bewegingsvrijheid voor hun werkzaamheden hebben.

13. EERSTE HULP

13.a. De werkgever dient ervoor te zorgen dat er op elk moment gekwalificeerd personeel aanwezig is om eerste hulp te verlenen.

Er dienen maatregelen te worden getroffen om werknemers die betrokken zijn bij een ongeval of die plotseling onwel worden, te kunnen vervoeren voor medische verzorging.

13.b. Wanneer de omvang van de bouwplaats of de aard van de werkzaamheden dat noodzakelijk maakt, dienen een of meer ruimten beschikbaar te zijn voor het verlenen van eerste hulp.

13.c. De voor het verlenen van eerste hulp bestemde ruimten dienen te worden voorzien van de uitrusting en de materialen die voor deze hulp absoluut noodzakelijk zijn en dienen gemakkelijk met brancards toegankelijk te zijn.

Zij moeten worden gemarkeerd overeenkomstig de bepalingen betreffende de veiligheids- en gezondheidssignalering op het werk.

13.d. Ook op alle plaatsen waar de arbeidsomstandigheden dat vereisen dient materiaal voor

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

eerste hulp aanwezig te zijn.

Dit materiaal dient te zijn voorzien van een passende markering en dient gemakkelijk bereikbaar te zijn.

Het adres en het telefoonnummer van de plaatselijke eerste hulp post moeten duidelijk zichtbaar zijn aangegeven.

14. SANITAIRE VOORZIENINGEN

14.a. Kleedkamers en garderobekasten

14.a.1°. Indien de werknemers speciale werkkleding moeten dragen en hun uit gezondheids- of betamelijkheidsoverwegingen niet kan worden verzocht zich in een andere ruimte om te kleden, dienen er voor hen geschikte kleedruimten beschikbaar gesteld te worden.

De kleedruimten dienen gemakkelijk toegankelijk, ruim genoeg en van zitplaatsen voorzien te zijn.

14.a.2°. De kleedruimten dienen groot genoeg te zijn en zodanig te zijn uitgerust dat de werknemers eventueel hun werkkleding alsmede hun eigen kleding en persoonlijke eigendommen kunnen laten drogen en deze achter slot en grendel kunnen opbergen.

Indien de omstandigheden zulks vereisen (gevaarlijke stoffen, vocht en vuil) dienen werkkleding en eigen kleding en persoonlijke eigendommen afzonderlijk te kunnen worden bewaard.

14.a.3°. Er dienen aparte kleedruimten voor mannen en vrouwen te worden ingericht of die ruimten dienen gescheiden te worden gebruikt.

14.a.4°. Wanneer er geen kleedkamers in de zin van punt 14.a.1°, eerste alinea, nodig zijn, dient elke werknemer te kunnen beschikken over een ruimte waar hij zijn eigen kleding en persoonlijke eigendommen achter slot en grendel kan bewaren.

14.b. Douches en wastafels

14.b.1° Wanneer de aard van het werk of de zorg voor de gezondheid dat noodzakelijk maakt, dienen er voldoende geschikte douches ter beschikking van de werknemers te worden gesteld.

Voor mannen en vrouwen dienen aparte doucheruimten te worden ingericht of de doucheruimten dienen gescheiden te worden gebruikt.

14.b.2° De doucheruimten dienen groot genoeg te zijn om elke werknemer in staat te stellen zonder belemmeringen en onder passende hygiënische omstandigheden toilet te maken.

De douchecellen dienen van warm en koud stromend water te zijn voorzien.

14.b.3°. Wanneer er geen douches in de zin van punt 14.b.1°, eerste alinea, noodzakelijk zijn, dienen in de nabijheid van de werkplekken en de kleedruimten voldoende geschikte wastafels met stromend (zo nodig warm) water te worden geplaatst.

Voor mannen en vrouwen dienen er aparte wastafels te worden geplaatst of de wastafels dienen gescheiden te worden gebruikt, wanneer de betamelijkheid zulks vereist.

14.b.4°. Indien de douche- of wasruimten en de kleedruimten van elkaar gescheiden zijn, dienen deze ruimten onderling met elkaar in verbinding te staan.

14.c. Toiletten en wasgelegenheid

De werknemers dienen in de nabijheid van hun werkplek te kunnen beschikken over verpozingsruimten, kleedkamers en douche- of wasruimten en speciale ruimten voorzien van voldoende toiletten en wastafels.

Voor mannen en vrouwen dienen aparte toiletten te worden ingericht of de toiletten dienen gescheiden te worden gebruikt.

15. VERPOZINGSRUIMTEN EN ONDERKOMENS

15.a. Wanneer de veiligheid of de gezondheid van de werknemers zulks met name vanwege de aard van het werk of het aantal werknemers of vanwege de afgelegenheid van de bouwplaats noodzakelijk maakt, dienen de werknemers de beschikking te hebben over gemakkelijk bereikbare verpozingsruimten en/of onderkomens.

15.b. De verpozingsruimten en/of onderkomens dienen voldoende ruim bemeten te zijn en uitgerust met een gezien het aantal werknemers voldoende aantal tafels en stoelen met rugleuning.

15.c. Bij ontbreken van dergelijke ruimten dienen de werknemers de beschikking te hebben over andere faciliteiten waar zij zich tijdens werkpauses kunnen ophouden.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

15.d. Vaste onderkomens moeten voldoende sanitaire voorzieningen, een eetruimte en een ontspanningsruimte omvatten, behalve indien zij slechts bij uitzondering worden gebruikt. Zij moeten uitgerust zijn met bedden, kasten, tafels en stoelen met rugleuning met inachtneming van het aantal werknemers, en bij de verdeling moet rekening worden gehouden met de eventuele aanwezigheid van werknemers van beide seksen.

15.e. In de verpozingsruimten en onderkomens dienen de nodige maatregelen te worden getroffen om niet-rokers te beschermen tegen de door tabaksrook veroorzaakte overlast.

16. ZWANGERE VROUWEN EN ZOGENDE MOEDERS

Zwangere vrouwen en zogende moeders moeten de gelegenheid hebben om onder passende omstandigheden te gaan liggen om uit te rusten.

17. GEHANDICAPTE WERKNEMERS

Bij de inrichting van werkplaatsen dient, in voorkomend geval, rekening te worden gehouden met gehandicapte werknemers.

Dit geldt met name voor deuren, verkeersroutes, trappen, douches, wastafels en toiletten en werkplekken die door gehandicapte werknemers worden gebruikt en werkplekken waar zij rechtstreeks werkzaam zijn.

18. VOORSCHRIFTEN VAN UITEENLOPENDE AARD

18.a. De omgeving en de omtrek van de bouwplaats dienen te worden gemarkeerd en te zijn omgeven door afzettingen, zodat zij duidelijk zichtbaar en als zodanig herkenbaar zijn.

18.b. De werknemers dienen zowel op de bouwplaats, als in de verschillende ruimten en in de nabijheid van de werkplek, over voldoende drinkwater en eventueel over een andere geschikte, alcoholvrije drank te kunnen beschikken.

18.c. De werknemers dienen:

- over faciliteiten te beschikken om hun maaltijden onder bevredigende omstandigheden te kunnen nuttigen;
- zo nodig over faciliteiten te beschikken om hun maaltijden onder bevredigende omstandigheden te kunnen bereiden.

Deel B Specifieke minimumvoorschriften voor de werkplekken op bouwplaatsen

Inleidende opmerking

Indien specifieke omstandigheden zulks vereisen, moet de indeling van de minimumvoorschriften in twee afdelingen, zoals hierna is gedaan, niet bindend worden geacht.

Afdeling I Werkplekken in ruimten op de bouwplaatsen

L. STABILITEIT EN STEVIGHEID

De ruimten moeten een constructie en een stabiliteit bezitten die aangepast zijn aan de aard van het gebruik dat ervan wordt gemaakt.

2. DEUREN VAN NOODUITGANGEN

De deuren van nooduitgangen dienen naar buiten open te gaan.

Deze deuren moeten op zodanige wijze zijn gesloten dat ze gemakkelijk en onmiddellijk kunnen worden geopend door iedereen die ze in geval van nood moet gebruiken.

Schuif- en draaideuren mogen niet als nooduitgang worden gebruikt.

3. VENTILATIE

Indien klimaatregelings- of mechanische ventilatie-inrichtingen worden gebruikt moeten deze zodanig functioneren dat de werknemers niet aan hinderlijke luchtstromen worden blootgesteld. Stortplaatsen van vuil en verontreinigingen die als gevolg van de vervuiling van de in te ademen lucht een direct gevaar voor de gezondheid van de werknemers kunnen opleveren, dienen snel te worden verwijderd.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

4. TEMPERATUUR

4.a. De temperatuur van verpozingsruimten, ruimten voor personeelsleden die avond- of nachtdienst hebben, sanitaire ruimten, kantines en ruimten voor eerste hulp dient op de specifieke bestemming van deze ruimten te worden afgestemd.

4.b. Ramen, bovenlichten en glazen wanden dienen zodanig te worden geconstrueerd dat, rekening houdende met de aard van het werk en het gebruik van de ruimte, een te grote zonsinstraling kan worden voorkomen.

5. NATUURLIJKE EN KUNSTVERLICHTING

De werkplaatsen dienen zoveel mogelijk met voldoende natuurlijk licht te worden verlicht en uitgerust te zijn met voorzieningen voor kunstverlichting die geschikt zijn om de veiligheid en de gezondheid van de werknemers te beschermen.

6. VLOEREN, MUREN EN PLAFONDS VAN DE RUIMTEN

6.a. De vloeren van de ruimten mogen geen oneffenheden, gaten of gevaarlijke hellingen vertonen; zij moeten vast, stabiel en niet glad zijn.

6.b. De oppervlakken van vloeren, muren en plafonds in de ruimten moeten gereinigd en afgekrabd kunnen worden om de juiste hygiënische omstandigheden te bereiken.

6.c. Transparante of lichtdoorlatende wanden en met name volledig glazen wanden in de ruimten of in de onmiddellijke omgeving van werkplekken en verkeersroutes, dienen duidelijk te worden gemarkeerd en van veiligheidsmateriaal vervaardigd te zijn of goed gescheiden te zijn van deze werkplekken en verkeersroutes en wel zodanig dat de werknemers niet met deze wanden in aanraking kunnen komen en niet gewond kunnen raken bij verbrijzeling ervan.

7. RAMEN EN BOVENLICHTEN VAN DE RUIMTEN

7.a. Ramen, bovenlichten en ventilatie-inrichtingen dienen door de werknemers zonder risico te kunnen worden geopend, gesloten, geregeld en vastgezet.

In geopende stand mogen zij geen gevaar voor de werknemers opleveren.

7.b. Ramen en bovenlichten dienen zodanig te zijn ontworpen en uitgerust dat zij kunnen worden schoongemaakt zonder gevaar voor de werknemers die dit schoonmaakwerk verrichten of voor de aanwezige werknemers.

8. DEUREN EN POORTEN

8.a. De lokatie, het aantal, de gebruikte materialen en de afmetingen van deuren en poorten zijn afhankelijk van de aard en de bestemming van de ruimten.

8.b. Op doorzichtige deuren dient op ooghoogte een markering te worden aangebracht.

8.c. Klapdeuren en poorten moeten transparant zijn of van transparante kijkvensters zijn voorzien.

8.d. Wanneer de transparante of lichtdoorlatende oppervlakten van deuren en poorten niet van veiligheidsmateriaal zijn vervaardigd en de vrees bestaat dat werknemers bij het verbrijzelen van een van deze oppervlakten gewond kunnen raken, dienen deze oppervlakten tegen indrukken of induwen te zijn beschermd.

9. VERKEERSROUTES

Voor zover gebruik en uitrusting van de ruimten dat noodzakelijk maken om de veiligheid van de werknemers te garanderen, dienen de verkeersroutes duidelijk te worden afgebakend.

10. SPECIFIEKE MAATREGELEN VOOR ROLTRAPPEN EN –PADEN

Roltrappen en –paden moeten veilig functioneren.

Zij dienen van de nodige veiligheidsinrichtingen te zijn voorzien.

Zij dienen met gemakkelijk herkenbare en toegankelijke noodstopvoorzieningen te zijn uitgerust.

11. AFMETINGEN EN LUCHTVOLUME VAN DE RUIMTEN

Arbeidsruimten dienen een zodanige oppervlakte en hoogte te bezitten dat de werknemers zonder gevaar voor hun veiligheid, gezondheid of welzijn hun werk kunnen doen.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

Afdeling II Werkplekken in de open lucht op bouwplaatsen

1. STABILITEIT EN STEVIGHEID

1.a. Hoger of lager gesitueerde mobiele of vaste werkplekken moeten stevig en stabiel zijn, waarbij rekening wordt gehouden met:

- het aantal werknemers dat zich op een plek bevindt;
- de maximale belasting en de verdeling daarvan;
- eventuele externe invloeden.

Indien de ondersteunende en de andere samenstellende delen van deze werkplekken zelf niet stabiel zijn, moet men voor stabiliteit zorgen door middel van geschikte, veilige bevestigingsmiddelen ten einde een toevallige of ongewilde verplaatsing van de gehele werkplek of delen ervan te voorkomen.

1.b. Controle

De stabiliteit en de stevigheid moeten adequaat en vooral na een eventuele wijziging van de hoogte of van de diepte van de werkplek worden gecontroleerd.

2. INSTALLATIES VOOR ENERGIEDISTRIBUTIE

2.a. Op de bouwplaats aanwezige installaties voor energiedistributie, met name die welke aan externe invloeden blootstaan, dienen regelmatig te worden gecontroleerd en onderhouden.

2.b. Installaties die al voor het begin van de werkzaamheden op de bouwplaats aanwezig waren dienen te worden geïdentificeerd, gecontroleerd en duidelijk gekenmerkt.

2.c. Wanneer er bovengrondse elektriciteitsleidingen zijn, dienen deze zoveel mogelijk hetzij buiten de bouwplaats om te worden geleid, hetzij spanningloos te worden gemaakt.

Indien dit niet mogelijk is, moeten er hekken of waarschuwingen worden geplaatst om voertuigen en installaties op een afstand te houden.

Wanneer voertuigen op de bouwplaats onder elektriciteitsleidingen door moeten rijden, dienen passende waarschuwingen en een bescherming onder deze draden te zijn aangebracht.

3. ONGUNSTIGE WEEROMSTANDIGHEDEN

De werknemers moeten worden beschermd tegen ongunstige weersomstandigheden die hun veiligheid en gezondheid in gevaar kunnen brengen.

4. VALLENDE VOORWERPEN

De werknemers moeten, wanneer dat technisch mogelijk is, als groep met algemene middelen tegen vallende voorwerpen worden beschermd.

Materialen en uitrusting moeten zodanig worden geplaatst of gestapeld dat zij niet kunnen instorten, verschuiven, omvallen of kantelen.

Zo nodig moet er op de bouwplaats in overdekte doorgangen worden voorzien of moet de toegang tot gevaarlijke zones onmogelijk worden gemaakt.

5. NAAR BENEDEN VALLEN VAN EEN HOOGTE

5.a. Het vallen van een hoogte moet materieel worden voorkomen door met name stevige leuningen die hoog genoeg zijn en ten minste een kantplank, een handleuning en een tussenregel of een andere gelijkwaardige voorziening hebben.

5.b. Werkzaamheden op een hoogte mogen in beginsel alleen worden uitgevoerd met behulp van adequate uitrusting en algemene beschermingsmiddelen zoals leuningen, platforms en vangnetten.

Indien het gebruik van dergelijke uitrustingen is uitgesloten op grond van de aard van de werkzaamheden, dient te worden voorzien in passende toegangsmiddelen en gebruik te worden gemaakt van een hangtuig of andere veiligheidsvoorzieningen met verankering.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

6. BOUWSTEIGERS EN LADDERS

- 6.a. Iedere steiger moet naar behoren zijn ontworpen, geconstrueerd en onderhouden, zodat hij niet kan instorten of bij toeval gaan schuiven.
- 6.b. De platforms, doorgangen en ladders van de bouwsteiger moeten dusdanig worden geconstrueerd, gedimensioneerd, beschermd en gebruikt dat niemand kan vallen of door vallende voorwerpen kan worden getroffen.
- 6.c. De steigers moeten door een bevoegd persoon worden geïnspecteerd:
- 1° voor hun ingebruikname;
 - 2° daarna, op gezette tijden;
 - 3° na iedere wijziging, periode van niet-gebruiken, blootstelling aan weer en wind of aardbevingen, of andere omstandigheden waardoor de stevigheid of stabiliteit ervan mogelijk is aangetast.
- 6.d. De ladders moeten stevig genoeg zijn en op de juiste wijze worden onderhouden. Zij moeten op de juiste wijze worden gebruikt op de plaatsen waarvoor zij bestemd zijn.
- 6.e. De verrijdbare steigers moeten worden beveiligd tegen ongewilde verplaatsingen.

7. HEFWERKTUIGEN

- 7.a. Ieder hefwerktuig en elk hulpstuk, met inbegrip van de bestanddelen, bevestigingspunten, verankeringen en steunen moeten:
- 1° goed zijn ontworpen en geconstrueerd en stevig genoeg zijn voor het gebruik dat ervan wordt gemaakt;
 - 2° op de juiste wijze worden geïnstalleerd en gebruikt;
 - 3° in een goede staat van onderhoud zijn;
 - 4° overeenkomstig de vigerende wetsvoorschriften regelmatig worden nagekeken en aan tests en controles worden onderworpen;
 - 5° worden bediend door gekwalificeerde werknemers die hiervoor speciaal zijn opgeleid.
- 7.b. Op elk hefwerktuig en elk hulpstuk moet het maximumlaadvermogen duidelijk zichtbaar zijn aangegeven.
- 7.c. De hefwerktuigen en de hulpstukken mogen niet voor andere doeleinden worden gebruikt dan die waarvoor zij bestemd zijn.

8. VOERTUIGEN EN GRONDVERZET- EN MATERIAALVERLADINGSMACHINES

- 8.a. Alle voertuigen en grondverzet- en materiaalverladingsmachines moeten:
- 1° vakkundig zijn ontworpen en geconstrueerd, waarbij zoveel mogelijk rekening is gehouden met de beginselen van de ergonomie;
 - 2° in een goede staat van onderhoud zijn;
 - 3° op de juiste wijze worden gebruikt.
- 8.b. De bestuurders en bedieners van voertuigen en machines voor grondverzetwerkzaamheden en materiaalverlading moeten hiervoor speciaal zijn opgeleid.
- 8.c. Er moeten voorzorgsmaatregelen worden getroffen om te voorkomen dat voertuigen of machines voor grondverzetwerkzaamheden en materiaalverlading in uitgravingen of in het water terechtkomen.
- 8.d. Evenwel moeten grondverzet- en materiaalverladingsmachines voorzien zijn van een constructie die moet voorkomen dat de bestuurder, ingeval de machine omslaat, wordt verpletterd en die bescherming biedt tegen vallende voorwerpen.

9. INSTALLATIES, MACHINES EN UITRUSTINGEN

- 9.a. Installaties, machines en uitrustingen, met inbegrip van al dan niet gemotoriseerde handwerktuigen, moeten:
- 1° vakkundig zijn ontworpen en geconstrueerd, waarbij zoveel mogelijk rekening is gehouden met de beginselen van de ergonomie;
 - 2° in een goede staat van onderhoud zijn;
 - 3° Uitsluitend worden gebruikt voor werkzaamheden waarvoor zij zijn ontworpen;
 - 4° worden bediend door werknemers die hiervoor speciaal zijn opgeleid.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

9.b. Installaties en toestellen onder druk moeten, overeenkomstig de vigerende wetsvoorschriften, regelmatig worden nagekeken en aan tests en controles worden onderworpen.

10. UITGRAVINGEN, BOUWPUTTEN, ONDERGRONDSE WERKZAAMHEDEN, TUNNELS, GRONDVERZETWERKZAAMHEDEN

10.a. Bij een uitgraving, bouwput, ondergronds werk of tunnel moeten passende voorzorgsmaatregelen worden genomen:

- 1° door middel van passende stut- of taludwerkzaamheden;
- 2° om gevaren in verband met het vallen van personen, materiaal of voorwerpen dan wel overstromingsgevaar te voorkomen;
- 3° om te zorgen voor voldoende ventilatie op alle werkplekken zodat er een gezonde werkomgeving ontstaat die niet gevaarlijk of schadelijk is voor de luchtwegen;
- 4° om de werknemers de gelegenheid te bieden om zich in geval van brand, overstroming of instorting in veiligheid te brengen.

10.b. Voor het begin van de grondverzetwerkzaamheden moeten maatregelen worden getroffen om gevaren in verband met ondergrondse kabels en andere distributiesystemen op te sporen en tot een minimum te beperken.

10.c. Er moeten veilige wegen naar en vanuit de uitgraving worden aangelegd.

10.d. De uitgegraven aarde, het materiaal en de voertuigen die in gebruik zijn moeten op veilige afstand van de uitgravingen worden gehouden; in voorkomend geval moet passend hekwerk worden geplaatst.

11. SLOOPWERKZAAMHEDEN

Indien de sloop van een gebouw of een werk gevaar kan opleveren:

- 1° moeten passende voorzorgen, methoden en procedures worden aanvaard;
- 2° mogen de werkzaamheden slechts worden gepland en uitgevoerd onder toezicht van een bevoegd persoon.

12. METAAL- EN BETONCONSTRUCTIES, BEKISTING EN ZWARE PREFABELEMENTEN

12.a. Metaal- en betonconstructies en hun onderdelen, bekistingen, prefabelementen of tijdelijke stutten en schoren mogen slechts worden gemonteerd of gedemonteerd onder toezicht van een bevoegd persoon.

12.b. Er moeten toereikende voorzorgsmaatregelen worden getroffen om de werknemers te beschermen tegen gevaren die samenhangen met de breekbaarheid of de tijdelijke instabiliteit van een werk.

12.c. Bekistingen, tijdelijke stutten en schoren moeten zodanig ontworpen, berekend, geïnstalleerd en onderhouden worden dat zij zonder gevaar de spanning kunnen dragen waaraan zij kunnen blootstaan.

13. BOUWKUIPEN EN CAISSONS

13.a. Alle bouwkuipen en caissons moeten:

- 1° goed geconstrueerd zijn, met geschikt en stevig materiaal dat voldoende resistent is;
- 2° voorzien zijn van een adequate uitrusting die de werknemers in staat stelt een veilig onderkomen te vinden wanneer water of materiaal binnendringt.

13.b. Een bouwkuip of caisson mag slechts worden gebouwd, geïnstalleerd, aangepast of gedemonteerd onder toezicht van een bevoegd persoon.

13.c. Alle bouwkuipen en caissons moeten regelmatig door een bevoegd persoon worden geïnspecteerd.

14. WERKEN OP HET DAK

14.a. Indien zulks nodig is om risico's te voorkomen of wanneer de hoogte of de helling de waarden vastgesteld in de artikelen 462, 434.7. en 434.9.1. van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming overschrijden, moeten algemeen preventieve maatregelen worden getroffen om te vermijden dat werknemers, werktuigen of andere voorwerpen of materialen vallen.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025	Revisie datum: 03/04/2026	
	Auteur: Delputte Carl	Reviewer: Delputte Carl	
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPLAN VOLYS HEULE	Versie: V1.1	

14.b. Indien werknemers moeten werken op of in de nabijheid van een dak of een ander oppervlak van breekbaar materiaal waar men door kan vallen, moeten preventieve maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat zij het oppervlak van breekbaar materiaal per vergissing betreden of ten val komen.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

APPENDIX 3. CAO HUMANISERING VAN DE ARBEID

HOOFDSTUK 1. – GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN

Artikel 1. Onverminderd de bepalingen van de bijlage III–minimumvoorschriften inzake veiligheid en gezondheid van toepassing op bouwplaatsen zoals bedoeld in artikel 5a (Codex titel III: arbeidsplaatsen–hfdst V: tijdelijke of mobiele bouwplaatsen) is deze collectieve arbeidsovereenkomst van toepassing op de werkgevers en de arbeid(st)ers van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Comité voor het bouwbedrijf. Deze collectieve arbeidsovereenkomst moet uitgehangen worden op een voor de alle arbeid(st)ers goed zichtbare en toegankelijke plaats.

Artikel 2. Plaats

Op de bouwplaatsen en in de arbeidsplaatsen van de bouwsector worden de sociale voorzieningen (kleedkamers, refters, wasplaatsen, toiletten, verpozingslokalen) ondergebracht in één of meer lokalen die volledig van de werkpost zijn gescheiden. De kleedkamers en wasplaatsen moeten in één lokaal of in aangrenzende lokalen die met elkaar in verbinding staan, worden ingericht. Het aantal sociale voorzieningen staat in functie tot het aantal gelijktijdig tewerkgestelde arbeid(st)ers.

Artikel 3. Onderaannemers

Onverminderd de bepalingen van artikel 29 van de wet betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, maakt de hoofdaannemer schriftelijke afspraken met de onderaannemer(s) omtrent de installatie, het gebruik en het onderhoud van de sociale voorzieningen. De hoofdaannemer zal de onderaannemer op de hoogte brengen als hij zich niet of gebrekkig houdt aan de afspraken. Indien de onderaannemer hier geen gevolg aan geeft zal de hoofdaannemer, en op kosten van de onderaannemer, zelf instaan voor de uitvoering van deze afspraken.

Artikel 4. Constructie

De sociale voorzieningen mogen opgericht worden met uitneembare of verplaatsbare vaste constructies. Ze moeten bestand zijn tegen klimatologische invloeden zoals wind, regen, sneeuw, warmte, koude, ... De wanden moeten uit hard, isolerend materiaal zijn vervaardigd. De vloer en de muren moeten effen en waterdicht zijn, zodat ze op een hygiënische manier kunnen onderhouden worden. Tevens zijn de sociale voorzieningen stevig en stabiel opgesteld.

Artikel 5. Inrichting

De lokalen moeten aan alle normen inzake welzijn voldoen. Ze moeten degelijk verlucht en verlicht worden en de temperatuur moet 20°C bedragen. In de lokalen van de stortbaden moet de temperatuur 22°C bedragen.

Artikel 6. Uitrusting

De lokalen moeten op slot kunnen gedaan worden en de deur moet naar buiten opengaan. Enkel meubilair dat aan het eigenlijk gebruik beantwoordt, mag zich in de lokalen bevinden.

Artikel 7. Onderhoud

Eén of meer personen moeten door de werkgever aangeduid worden voor het onderhoud van de sociale voorzieningen. De sociale voorzieningen moeten minstens éénmaal per dag gereinigd worden en dit volgens de voorschriften van de fabrikant, o.a. wat betreft schoonmaakmethodes, –middelen en –producten. Bij ploegenarbeid worden de sociale voorzieningen gereinigd voor iedere ploegwisseling. Het afval moet dagelijks zorgvuldig opgeborgen en verwijderd worden overeenkomstig de van toepassing zijnde regelgeving.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

Artikel 8. Tabaksrook

Conform de wettelijke bepalingen is er een absoluut rookverbod in de sociale voorzieningen.

Artikel 9. Toegangen

De inplanting en de toegangsmogelijkheden van de sociale voorzieningen worden bepaald na advies van de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer. Indien het een tijdelijke of mobiele bouwplaats betreft dienen de inplanting en de toegangsmogelijkheden van de sociale voorzieningen door de veiligheidscoördinator te worden opgenomen in het veiligheids- en gezondheidsplan en dit na advies van de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer. De sociale voorzieningen moeten ingericht worden vanaf de aanvang van de bouwwerken. De toegang tot de sociale voorzieningen wordt vrijgehouden.

Artikel 10. Verlichting

Indien het natuurlijk licht onvoldoende is, moeten de sociale voorzieningen uitgerust worden met een aangepaste kunstmatige verlichting. De sociale voorzieningen zijn tevens uitgerust met een voldoende sterke noodverlichting.

Artikel 11. Brandbeveiliging

Een voldoende en aangepaste uitrusting voor de brandbestrijding moet aangebracht worden in de sociale voorzieningen.

Artikel 12. Gebruik

De sociale voorzieningen worden gebruikt op een hygiënische, wijze overeenkomstig de bestemming waarvoor ze bedoeld zijn. In die zin wordt er op gewezen dat het verboden is:

- materiaal of materieel te stapelen in de sociale voorzieningen;
- kleding of toiletartikelen elders dan in de kleedkamer op te bergen;
- pakken, tassen of voedselpakketten elders dan in de refters of kleedkamers te plaatsen;
- te eten op de arbeidsplaatsen, in de burelen of de lokalen die erbij horen; de sociale voorzieningen of hun bijhorigheden vrijwillig te bevuilen of te beschadigen of er aan verspilling te doen.

De arbeid(st)ers zijn verplicht:

- de wasgelegenheden te gebruiken voor de maaltijden en na de dagtaak;
- vooraleer naar de refter te gaan, de handen te wassen en van kledij te veranderen wanneer deze met giftige, besmettende of bijzonder vervuilende stoffen is doordrenkt;
- indien er gevaar bestaat voor aantasting van de huid door giftige, besmettende of bijzonder bevuilende stoffen, na advies van de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer, te voorzien in adequate hygiëne (een stortbad te nemen bij het einde van de werkdag, "...).

Artikel 13. Voorzorgen te nemen gedurende de rustpauze van de arbeid(st)ers

Het is verboden te pauzeren in gevaarlijke of ongezonde plaatsen (bijvoorbeeld daken, steigers, nabij putten, uitgravingen, machines, "...). De arbeid(st)ers zijn verplicht de voorzieningen die hen ter beschikking worden gesteld te gebruiken en de richtlijnen die hen verstrekt worden door de bevoegde verantwoordelijke(n) na te leven.

HOOFDSTUK 2. – KLEEDKAMERS

Artikel 14. Uitrusting

Het is verboden in de kleedkamers refters in te richten of de arbeid(st)ers toe te laten er maaltijden te nemen. De kleedkamers en wasplaatsen moeten voor mannen en vrouwen in afzonderlijke lokalen ingericht worden. De kleedkamers moeten voorzien zijn van gepast materiaal voor het drogen, ophangen en opbergen van kledingstukken.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

Artikel15. Kasten

Iedere arbeid(st)er beschikt over twee kleerkasten, de ene voor werkkledij, de andere voor eigen kledij. Wanneer er geen specifiek risico is, kan van deze bepaling afgeweken worden op advies bekomen na overleg overeenkomstig artikel 36 van deze cao en dient er bijgevolg slechts één kast ter beschikking gesteld worden. De kasten moeten individueel zijn, vervaardigd uit hard en afwasbaar materiaal en gescheiden door volle tussenschotten. De luchtverversing moet doeltreffend zijn. In de kast moet zich ten minste één klerenhaak per vak bevinden en een legplank voor het hoofddekseel. De kasten moeten op slot kunnen. De kasten moeten voldoende ruim zijn om de kledingstukken naar behoren op te bergen. Tevens moet elke werknemer zijn kledij tijdens de werktijd achter slot en grendel kunnen bewaren.

Artikel16. Onderhoud

De kasten moeten regelmatig onderhouden en gereinigd worden.

HOOFDSTUK 3.– REFTERS

Artikel17. Constructie

De afmetingen van de refters in oppervlakte en vrije inhoud worden berekend volgens het maximum aantal personen, dat de refter gelijktijdig gebruikt. De oppervlakte van de refter, moet minimum 1,50 m² per persoon bedragen. De hoogte mag niet minder dan 2 m bedragen.

Artikel18. Uitrusting

De refters moeten voorzien zijn van: een voldoende aantal tafels en stoelen of banken met rugleuning; een drinkwatervoorziening; geschikte voorzieningen om de voedingswaren op te bergen en koel te houden en om de vaat te doen; een opwarmtoestel voor eten en drinken; hygiënische voorzieningen voor vuilnis en afval.

Artikel19. Uitrusting – verzorgingslokaal

In bepaalde bijzondere gevallen (extreme warmte of koude, werkzaamheden die véél energieverbruik vereisen, hevige psychische stress, ...), voorafgaandelijk bepaald na advies van de preventieadviseur–arbeidsgeneesheer, wordt een afgescheiden verzorgingslokaal voorzien, hetzij in de refter, hetzij in een andere plaats. De oppervlakte van het rustlokaal bedraagt tenminste 1,5m² per persoon. Het lokaal wordt aangeduid met een pictogram. Het aantal zitplaatsen, is gelijk aan het aantal arbeid(st)ers die er gelijktijdig moeten over beschikken.

Artikel 20. Onderhoud

De refter wordt dagelijks gereinigd en de tafels na elke maaltijd.

HOOFDSTUK 4. – WASPLAATS

Artikel 21. Inrichting

De vloer moet zo zijn samengesteld dat hij kan gereinigd en ontsmet worden en het uitglijden en vallen voorkomt. De muren en scheidingswanden zijn waterbestendig en glad. De nodige maatregelen moeten getroffen om te voorkomen dat de arbeid(st)ers aan tocht worden blootgesteld. De wasplaatsen en douchecabines voor mannen en vrouwen zijn in afzonderlijke lokalen ondergebracht.

Artikel 22. Uitrusting

De wasplaatsen moeten het volgende bevatten: een toevoer van water. Het water hoeft niet drinkbaar te zijn maar mag in geen geval een gevaar voor de gezondheid van de arbeid(st)ers betekenen. Met een signaleringsbord wordt aangeduid of het water al dan niet drinkbaar is; een lozingssysteem voor het gebruikte water; een voldoende voorraad zeep; een voldoende hoeveelheid gepaste middelen om zich te drogen.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

Artikel 23. Wastafels

De wastafels kunnen individueel of collectief zijn en moeten voorzien zijn van water. De arbeid(st)ers moeten over een waterkraan en een ruimte van 65 cm beschikken. Het aantal waterkranen bedraagt ten minste één voor drie arbeid(st)ers die gelijktijdig ophouden met werken. In bepaalde bijzondere gevallen (behandeling van prikkelende, besmette, vette stoffen, ...) en op advies van de preventieadviseur–arbeidsgeneesheer moeten de wastafels voorzien zijn van kranen met warm en koud water en moeten er aangepaste reinigingsmiddelen voorhanden zijn. Indien een sociale voorziening met stromend water onmogelijk is, moet een watervoorraadbak aan de wastafels gekoppeld worden om de toevoer van water toe te laten. Boven de wastafels moet zich een blad bevinden waarop de arbeid(st)ers hun persoonlijke voorwerpen kunnen leggen. Indien de arbeid(st)ers zich tijdens het werk de handen moeten wassen, worden er wastafels en aangepaste reinigingsmiddelen in de nabijheid van de arbeidsposten voorzien.

Artikel 24. Stortbaden

De werkgever stelt een douche met warm en koud water ter beschikking van de werknemers, indien:

- De arbeid(st)ers worden blootgesteld aan extreme warmte of koude;
- De arbeid(st)ers sterk bevuilend werk verrichten;
- De arbeid(st)ers worden blootgesteld aan gevaarlijke chemische of biologische agentia.

Er wordt voorzien in één douche per groep van zes werknemers die gelijktijdig de arbeidstijd beëindigen.

De doucheruimten zijn:

- voldoende ruim zodanig dat iedere werknemer zich in staat kan 'stellen om zich onder hygiënisch verantwoorde omstandigheden te wassen;
- voorzien van kapstok of kleeerhaak en legplank die toelaten de persoonlijke bezittingen droog op te bergen;
- van elkaar gescheiden door ondoorzichtige wanden van tenminste 1m90 hoog;
- gemakkelijk te onderhouden;
- zodanig ingericht dat de werknemers niet kunnen uitglijden of vallen;
- voorzien van een vloer die dagelijks gemakkelijk kan schoongemaakt en ontsmet worden.

De temperatuur van het water bedraagt 36~C tot 38°C en de werknemers worden niet blootgesteld aan tocht.

Artikel 25. Toiletgerief

De werkgever moet in de wasplaatsen of stortbaden zeep en eventueel aangepaste reinigingsmiddelen voor de handen, op advies van de preventieadviseur–arbeidsgeneesheer, ter beschikking stellen. Om vergiftiging te vermijden is het gebruik van vluchtige oplosmiddelen verboden. De werkgever levert de handdoeken kosteloos en in voldoende hoeveelheid, laat deze regelmatig wassen en vervangen en verbiedt de arbeid(st)ers ze uit de wasplaatsen weg te nemen. Aan de wastafels mogen de handdoeken vervangen worden door andere systemen om de handen te drogen.

HOOFDSTUK 5. – TOLLETEN

Artikel 26. Plaats

Toiletten moeten voorzien zijn voor de arbeid(st)ers op de bouwplaats, zo dicht als mogelijk bij de arbeidspost, ongeacht de aard van het werk of het aantal tewerkgestelde arbeid(st)ers. De toiletten en urinoirs zijn op behoorlijke wijze ingericht en bestand tegen klimatologische invloeden.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

De toiletten zijn volledig van elkaar gescheiden en herkenbaar door een pictogram. De arbeid(st)ers moeten zich vrij naar de toiletten kunnen begeven.

Artikel 27. Installatie

De vloer en de scheidingsmuren van de toiletten moeten bedekt zijn met duurzame en waterdichte materialen. Elk toilet is voorzien van een klerenhaak. De toiletten en urinoirs mogen geen directe toegang verlenen tot refters en kleedkamers.

Er moet ten minste 1 toilet per 15 arbeid(st)ers zijn en 1 urinoir per 10 arbeid(st)ers.

De urinoirs mogen vervangen worden door toiletten.

Per 4 toiletten of urinoirs is er één wastafel.

Artikel 28. Inrichting

Elk toilet moet voorzien zijn van een waterspoelingssysteem, een afsluitbare deur en een efficiënte ventilatie.

Artikel 29. Uitrusting

Er moeten toiletpapier en afvalbakjes in de toiletten aanwezig zijn en deze moeten minstens elke dag of volgens de voorschriften van de fabrikant gereinigd worden.

HOOFDSTUK 6. – SPECIFIEKE BOUWPLAATSSITUATIES

Artikel 30. Sociale voorzieningen op kleine bouwplaatsen

Zéér uitzonderlijk kunnen, omwille van de kortstondigheid van de activiteiten en de materiële onmogelijkheid, de concrete toepassingsmodaliteiten van deze collectieve arbeidsovereenkomst aangepast worden bij bouwwerken van zeer korte duur en kleine bouwplaatsen (5 arbeiders). Deze modaliteiten advies voorgelegd arbeidsgeneesheer. worden voorafgaandelijk ter aan de preventieadviseur

Artikel 31. Chemische toiletten – WC-cabines

Indien het onmogelijk is standaardtoiletten dicht bij de arbeidspost te installeren, kan aanvullend voor wegenwerken en omvangrijke bouwplaatsen geopteerd worden voor chemische toiletten en WC-cabines die aan de volgende vereisten voldoen:

- een solide constructie;
- een lichtdoorlatend dak en/of kunstverlichting;
- een tochtvrije ventilatie;
- een slipvrije bodem;
- een toiletbak met waterspoeling;
- een afscheiding tussen toiletbak en het opvangreservoir, voorzien van een klep met pedaalbediening;
- een urinoir met stromend water;
- een toiletpapierhouder; een klerenhaak; een afvalbakje;
- een deurvergrendeling.

Er moet minstens 1 cabine zijn per 10 arbeid(st)ers.

Het opvangreservoir moet volgens de behoeften en ten minste eenmaal per week door een gespecialiseerde onderneming leeggemaakt worden. De cabines moeten dagelijks gereinigd worden, rekening houdend met de schoonmaakvoorschriften van de leverancier. Bij de chemische producten worden duidelijk opgestelde veiligheidsinformatiebladen geleverd met vermelding van de samenstellende producten en de R- en S-zinnen. Conform de bepalingen van artikels 26 t.e.m. 29 worden er tevens toiletten voorzien bij de refter

HOOFDSTUK 7. – DRANKEN

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

Artikel 32.

Onverminderd de bepalingen van het KB van 4 juni 2012 betreffende de thermische omgevingsfactoren, worden onder de arbeid(st)ers kosteloos warme dranken verdeeld wanneer de buitentemperatuur minder dan 5 °C bedraagt. Daarnaast worden op advies van de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer en in elk geval wanneer de buitentemperatuur het vereist, onder arbeiders/-sters kosteloos gekoelde dranken verdeeld.

Artikel 33.

Individuele drinkbekertjes, eventueel van het wegwerpsoort, moeten ter beschikking worden gesteld. De distributiepunten moeten gemakkelijk bereikbaar zijn.

Artikel 34.

Is er een drinkwatervoorziening of kan er aangesloten worden bij een drinkwaterlevering en indien het werk grote vergiftigings- of besmettingsrisico's inhoudt of bijzonder bevuilend is, kan de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer het aanbrengen van drinkfontein(t)jes of distributiepunten met wegwerpbekers voor de arbeid(st)ers voorschrijven. Artikel 35. Het is verboden alcoholische dranken ter beschikking te stellen.

HOOFDSTUK 8. – OVERLEG MET HET COMITÉ VOOR PREVENTIE EN BESCHERMING OP HET WERK

Artikel 36.

Iedere werkgever moet voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst voorafgaandelijk het advies vragen aan het comité voor preventie en bescherming op het werk, of bij ontstentenis aan de vakbondsafvaardiging. Bij ontstentenis van een vakbondsafvaardiging raadpleegt de werkgever zelf

HOOFDSTUK 9. – GELDIGHEIDSDUUR

Artikel 37.

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 april 2016 en vervangt de cao van 10 februari 2005 (registratienummer: 75638/CO/ 1240000). Zij wordt gesloten voor een onbepaalde tijd. Zij kan door één der partijen worden opgezegd met inachtneming van eel) opzeggingstermijn van 6 maanden. De opzegging wordt betekend bij aangetekend schrijven gericht aan de voorzitter van het Paritair Comité voor het bouwbedrijf.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

APPENDIX 4. VOORKOMEN VAN INKALVING:

GEBRUIK VAN TALUDS ALS GEKOZEN METHODIEK DOOR AANNEMER

VOORWOORD:

De onderlinge wisselwerking van de gronddeeltjes wordt o.a. beïnvloed door de grondsoort, zijn mechanische eigenschappen, het gehalte aan water, overbelastingen door de omgeving en vroegere grondbewerkingen. De reacties die hieruit voortvloeien zijn afhankelijk van de geometrische eigenschappen van de uitgraving, de gevoeligheid aan grondbewegingen en de uitvoeringsmethode.

De gekozen uitvoeringsmethode moet elke grondbeweging kunnen opvangen. De keuze wordt bepaald door de te beschermen omgeving. Voor deze bouwwerkzaamheden is door aannemer als beveiligingsmethodiek tegen inkalving van sleuven en putten het gebruik van TALUDS gekozen.

AARD GROND AANGEGEVEN DOOR DE ARCHITECT:

Delafontaine (Vector) voor hoogbouw en buitenterrein

RISICO:

Inkalving

VERHOGING RISICO:

Werken naast een bestaand gebouw, verandering grondwaterspiegel, druk door rollend materieel, ...

PREVENTIE:

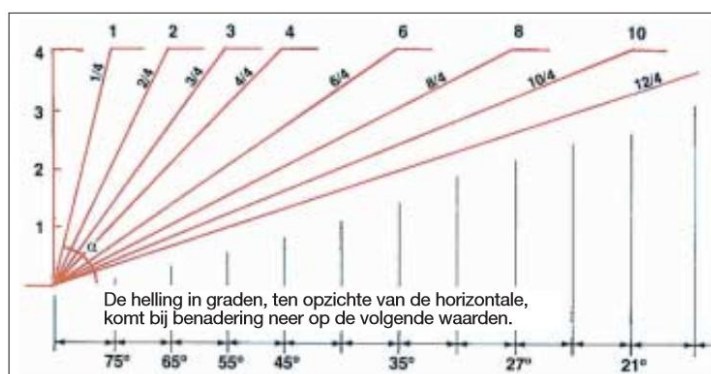
- Verlaging van grondwater en pompen bij regenweer
- Plaatsen beschoeiing of voldoende taluderen rekening houden met ondergrond

NEVENRISICO:

Ondergrondse leidingen. Zorg ervoor dat de ondergrondse leidingen gekend zijn en op plan staan.

TALUDERING:

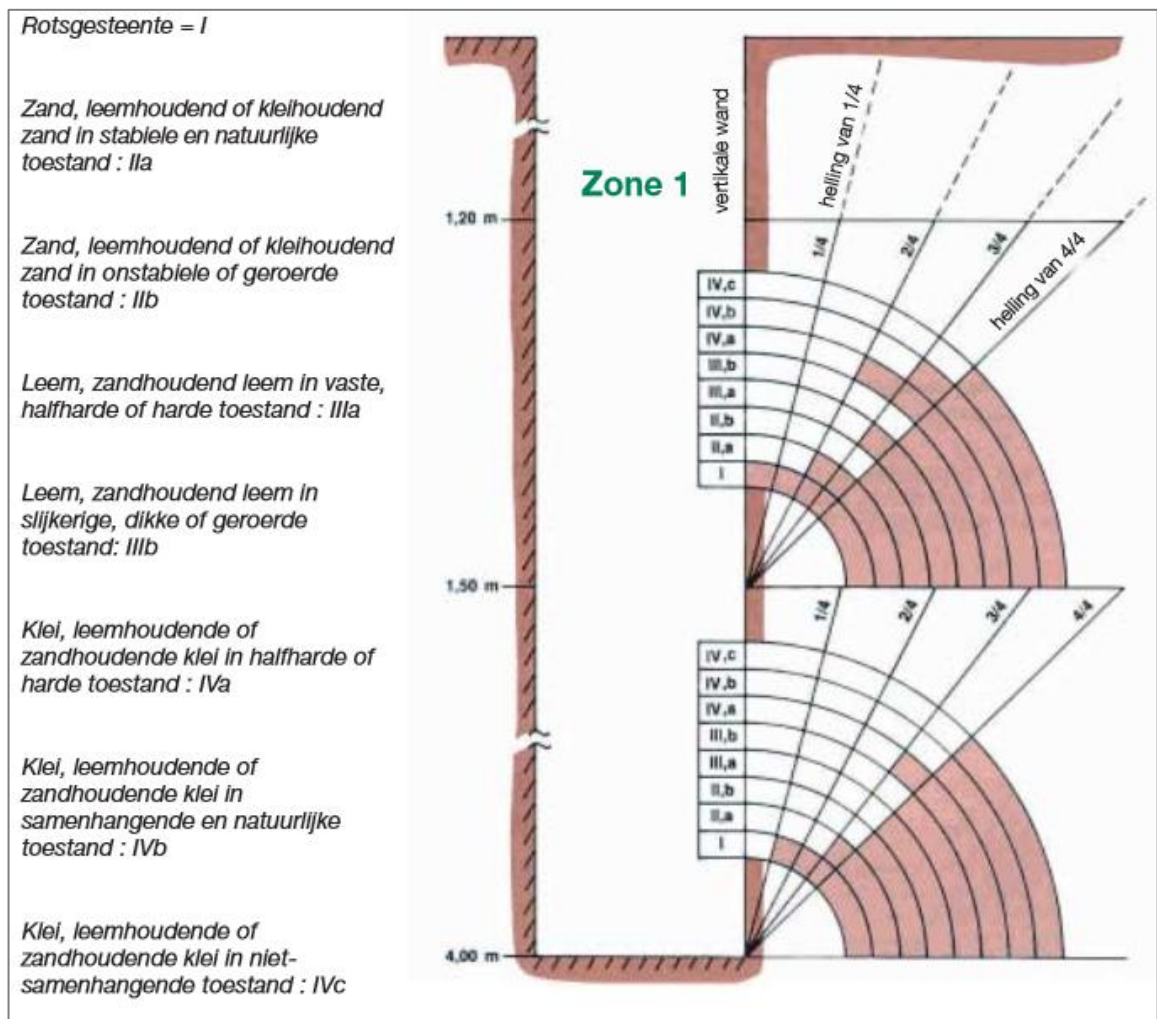
○ HELLING TALUD AANGEDUID IN VIERDEN:

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

○ TOELAATBARE HELLING:

Uit de praktijk blijkt dat in een homogeen en droog terrein, samengesteld uit een grondlaag van eenzelfde grondsoort en indien er zich geen gevaarlijke omstandigheden voordoen, getaludeerde wanden van een sleuf minder dan 4 m diep als stabiel beschouwd kunnen worden indien de waarde van de helling gelegen is in de gekleurde zone van onderstaande tabel:

Met andere woorden voor bijvoorbeeld zandhoudend leem in halfharde toestand: **situatie IIIA**

- vanaf 1,2 meter taluderen
- tussen 1,2 en 1,5 meter diepte: uitgraving op helling van 3/4
- tussen 1,5 meter en 4 meter diepte: uitgraving op helling van 4/4
- dieper dan 4 meter dient met een trapsgewijze uitgraving met taludvorming toe te passen.

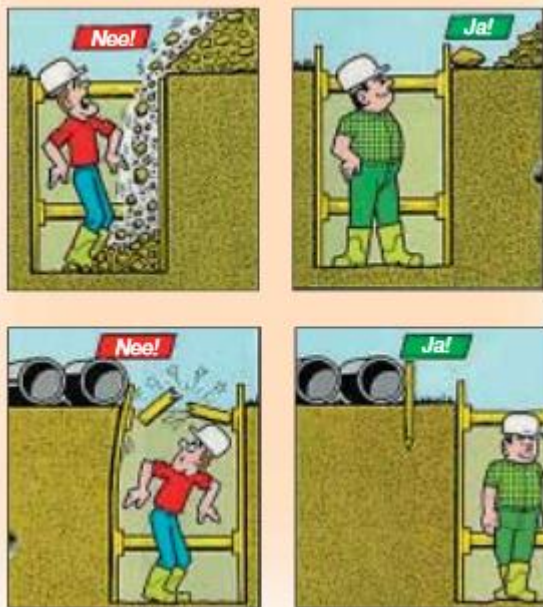
○ Uitvoeren werkzaamheden in putten of sleuven van langere duur:

Voor het uitvoeren van werkzaamheden in de putten of sleuven is het aangewezen een gespaste beschoeiing te gebruiken, en verplicht te gebruiken bij verticale wanden en diepte groter dan 1,2 meter.

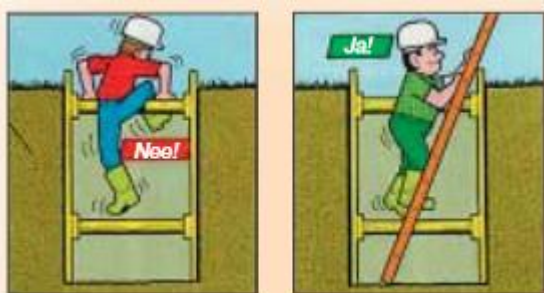
	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

○ **EXTRA AANDACHTSPUNTEN:**

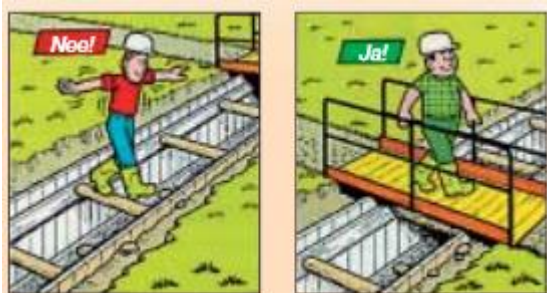
1. Geen opslag naast put/sleuf: Behoudt steeds een minimum vrije ruimte van 60 cm

2. Plaats voldoende ladders om de put altijd en vlug te kunnen verlaten

3. Wanneer veel uitgravingen aanwezig zijn en rondgaan gewenst vermeden wordt, neem dan gepaste maatregelen

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

APPENDIX 5. DEFINITIEVE AFSPRAKEN BIJ HET GEBRUIK VAN KRANEN

VOORWOORD

Op deze werf zullen verschillende kranen gebruikt worden door verschillende aannemers. **Het doel is ervoor te zorgen dat deze kranen geen aanrijdingen hebben met elkaar of met bestaande structuren.**

De vooropgestelde regels zijn terug te vinden in dit algemeen veiligheids- en gezondheidsplan in hoofdstuk 0: Werken op Hoogte en hoofdstuk 7.9: Werken met meerdere kranen. Alle betrokken aannemers hebben hun akkoordverklaring met het VG-plan gegeven.

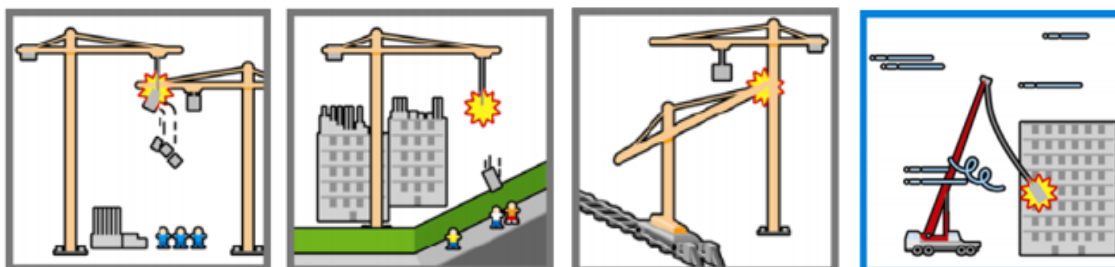
Deze bijlage is een toevoeging aan deze hoofdstukken om de praktijkinvulling ervan te concretiseren.

RISICO BIJ BOTSING

Vallen van kraan en vallen van lasten.

MOGELIJKE GEVOLGEN OP EN NAAST DE WERF

- Rechtsreeks: loskomen lasten, uitéén breken van lasten, stabiliteitsverlies kraan, omvallen kraan, ...
- Meerdere dodelijke slachtoffers (menselijk leed en juridische slag)
- Zeer grote economische schade
- Stopzetten project gedurende langere tijd

VERANTWOORDELIJKEN

Iedere aannemer die werkt met een kraan is verantwoordelijk de nodige preventiemaatregelen te nemen om aanrijdingen te vermijden indien nodig in samenwerking met de andere aannemers!

Herhaling **basisregels**:

1. Bij gebruik van meerdere kranen in dezelfde buurt, moeten deze steeds voorzien worden van **antibots-systemen**, wanneer de mogelijkheid tot botsing aanwezig is.
2. Hoge kranen moeten voorzien worden van lichtbebakening in kader van de luchtvaart directie.
3. Kraanbestuurder moeten **opgeleid zijn en medische gekeurd**.
4. Alle kranen moeten vergezeld zijn van hun **keuringsattest** (3 maandelijks) uitgevoerd door een E.D.T.C.
5. De kranen moeten steeds **stabiel opgesteld** zijn. De grond moet zo zijn dat kranen niet kunnen wegzakken. Indien nodig worden steunplaten voorzien (en eventueel tijdelijke verharding van de ondergrond).
6. Voor alle hijswerken met een kraan, moet een **hijsplan** worden opgemaakt.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

ELEMENTEN HIJSPLAN

	Wat ?	Wie stelt dit op ?
1	Wie zijn de betrokken partijen	Coördinatieteam
2	Team van kraanbestuurders, werfleiders, seingevers	Aannemers
3	Risicoanalyse hijswerkzaamheden	Aannemers
4	Gebruikte materieel en keuring ervan	Aannemers
5	Tekeningen en berekeningen voor gebruik kraan	Aannemers
6	Kraanbewegingen en tijdschema	Coördinatieteam
7	Lastbegeleiding	Aannemers
8	Communicatiemethode	Coördinatieteam
9	Communicatiemiddelen	Aannemers
10	PBM (helm, veiligheidsschoenen, fluo-hesje)	Aannemers
11	Inhoud en geven van toolbox (rekening houdend met deze bijlage, algemeen VG-plan veiligheidsscoördinator en risicoanalyse hijswerken aannemer)	Aannemers

BETROKKEN PARTIJEN DIE KRAANWERKEN ZULLEN UITVOEREN

...

TYPE KRANEN:

...

WERKTERREIN

- Zoveel mogelijk afgezet. Verboden voor onbevoegden! Kraanbestuurder speelt hierin een belangrijke rol, alsook het toezicht van de werfleiders of/en seingever is cruciaal.
- Iedereen werkt en beweegt ten allen tijde boven zijn toegekende zone, zie weekplannen (met andere woorden beperking draaicirkel giek kranen om contact absoluut te vermijden)
- Ook bij het hijsen van 'zware' structuren of materialen boven het dak, moet akkoord aangevraagd worden bij de bouwdirectie. Mogelijk moet de hal eronder worden ontruimd.

UITVOERING:

- Toolbox-meeting vóór aanvang werkzaamheden
- Hijsmeester (opvallende kleding): permanent contact met kraanmachinist(en) indien zoneverbod niet kan worden nageleefd
- Hijs-/hefmateriaal: visuele controle vóór aanvang
- Alle betrokken bestuurders:
 - dienen een toolbox omtrent deze bijlage gevolgd te hebben
 - dienen een getuigschrift van opleiding te kunnen voorleggen (de aannemers sturen dit door naar de veiligheidsscoördinator)
 - dienen een getuigschrift van medische controle te kunnen voorleggen

	Document opgemaakt op: 04/03/2025	Revisie datum: 03/04/2026	
	Auteur: Delputte Carl	Reviewer: Delputte Carl	
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE	Versie: V1.1	

CHECKLIJST VOOR AANVANG DER WERKEN DOOR IEDERE BETROKKEN AANNEMER AF TE LEVEREN AAN HET COÖRDINATIETEAM

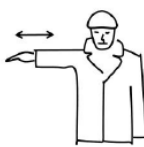
	OK	NOK	NVT	opmerking
Zijn alle betrokkenen bekend met de regels en procedures voor de hijsopdracht?				
Zijn alle betrokkenen bij de Toolbox geweest?				
Zijn de benodigde hijs/hefmiddelen en materialen geïnspecteerd en gekenmerkt met: – veilig hijsgewicht – een uniek identificatienummer – een geldige keuringsdatum				
Functioneren alle veiligheidsvoorzieningen?				
Weet iedereen wie de verantwoordelijke persoon is bij deze hijswerkzaamheden?				
Is iedereen gekwalificeerd en zich bewust van zijn of haar taken?				
Is er een plan om te hijsen, een Taak Risico Analyse en/of Risico Inventarisatie & Evaluatie en begrijpt iedereen de hijsopdracht en de voorzorgsmaatregelen?				
Weten we wanneer de hijswerkzaamheden gestaakt moeten worden m.b.t. de weersomstandigheden (b.v. windkracht)?				
Is het hijsgebied gecontroleerd en is iedereen op een veilige afstand voor het geval de hijs zwaait of valt?				
Zijn de communicatie en middelen overeengekomen en zijn deze duidelijk?				
Worden de hijsmiddelen op de juiste wijze gebruikt?				
De beveiliging van de toegelaten werkzones zijn ingesteld zoals overeengekomen en aangegeven op de plannen met kraanbewegingen volgens tijdschema				

Indien één van bovenstaande vragen NOK is mogen de werken niet aangevangen worden door de aannemer.

COMMUNICATIEPROTOCOL

- Bij het gedeeltelijk of geheel ontbreken van een automatisch bots-systeem, moeten de kraanbestuurders die een beweging uitvoeren buiten hun toegekende zone altijd communiceren met de andere kraanbestuurders onder toezicht van de werfleider of ander aangeduid verantwoordelijke (seingever). Hiervoor is een duidelijk communicatieprotocol opgesteld dat altijd dient gebruikt te worden. Dit is een verplicht onderdeel van de toolbox die moet gegeven worden aan alle kraanbestuurders.
- Algemene signalen:

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

Gebaren			
			
Overnemen commando	Stop, einde beweging	Stop, einde commando	Noodstop
			
Omhoog	Omlaag	Aanduiding hoogte	Horizontale afstand
			
Vooruit	Achteruit	Naar links	Naar rechts

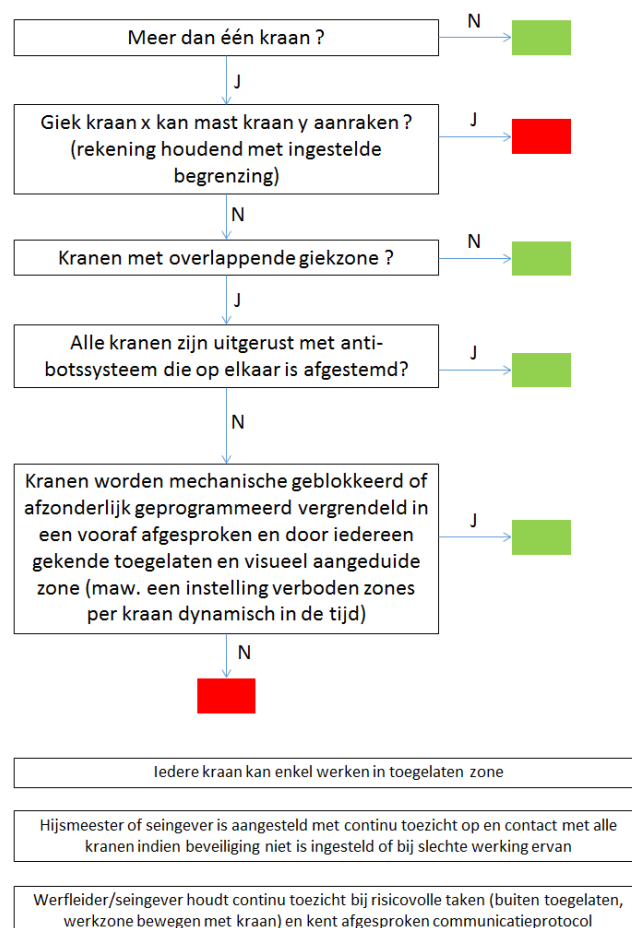
Geluidssignalen van de bestuurder of toezichthouder				
				
Eén kort signaal	Twee korte signalen	Lange, haastige signalen	Continu signaal	
Begrepen	Herhaal aub	- Kijk uit - We komen in andere dan onze toegelaten werkzone	- Gevaar - Toestel in de problemen	

- Algemene communicatievoorwaarden:
 - Wanneer de kraanman of een andere bedienaar van heftoestellen de machine, de last of de losplaats niet in zijn geheel kan zien, moet een bevoegd **seingever** hem helpen bij het manoeuvreren!
 - Wie mag deze functie uitoefenen? Een bevoegd seingever oefent een veiligheidsfunctie uit. Het gaat meer bepaald om een persoon die door de werkgever aangeduid is en:
 - minstens 18 jaar oud is;
 - opgeleid is voor deze functie;
 - beschikt over schriftelijke instructies;
 - geschikt is voor deze functie (medisch toezicht).
 - Wat zijn zijn/haar verantwoordelijkheden en taken?
 - Hij moet begeleiding bieden bij de manoeuvres met behulp van een communicatiesysteem (bijvoorbeeld: radiofonisch, gebaren, andere).
 - Hij moet alle manoeuvres met zijn ogen kunnen volgen zonder dat hij daarbij gevaar loopt. Als één seingever niet alleen aan deze voorwaarde kan voldoen, zijn er dus twee of meer seingever nodig.
 - Hij moet zorgen voor de veiligheid van de andere werknemers in de buurt, voor zijn eigen veiligheid en voor de veiligheid van de bedienaar. Daarvoor moet hij:
 - onbevoegden weghalen uit de actieradius van het heftoestel;
 - de last zo begeleiden dat ze nooit boven een werknemer komt;

	Document opgemaakt op: 04/03/2025	Revisie datum: 03/04/2026	
	Auteur: Delputte Carl	Reviewer: Delputte Carl	
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		
		Versie: V1.1	

- de verplaatsingen van het heftoestel zo begeleiden dat elk contact met andere installaties/gebouwen/structuren vermeden wordt.
 - Bij hefoperaties mag de seingever tegelijkertijd geen enkele andere functie uitoefenen.
- Hoe zich ervan verzekeren gezien en begrepen te worden?
 - De bedienaar moet weten wie de seingever is.
 - De seingever moet gemakkelijk te herkennen zijn, bijvoorbeeld aan de hand van specifieke toebehoren, zoals een hesje, handschoenen of een helm in een welbepaalde, goed zichtbare kleur, fluorescerende armbanden of lichtgevende toortsen.
 - De manier van communiceren en de gebarencodes moeten perfect gekend zijn bij de seingever en de bedienaar.
 - De bedienaar moet op zijn beurt beschikken over een antwoordmiddel (radio, claxon, ...).

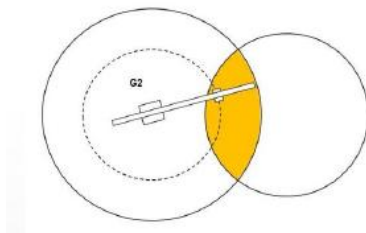
FLOW BEVEILIGING BOTSING MEERDERE KRANEN (ROOD: STOPPEN MET WERKEN – GROEN: TOEGELATEN)

ANTIBOTSSYSTEMEN BIJ MEERDERE KRANEN MET CONFLICTRISICO

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

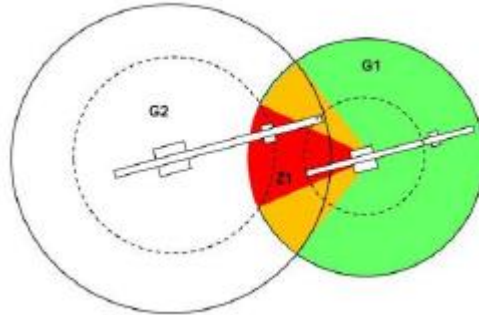
- Door een **beperkt zicht** op de lasten of door een foute inschatting van de afstanden kunnen de lasten die aan de kranen zijn opgehangen met mekaar in botsing komen. De **invloed van de wind en de snelheid van de verplaatsingen** verhogen het risico op deze ongevallen.
- Preventiemaatregelen:
 - Gezien de bestuurder van de hoogste kraan (G2) het beste overzicht heeft op alle hijswerkzaamheden kan hij ook het gemakkelijkste rekening houden met de bewegingen van de andere kraan of kranen (G1,...). De bestuurder van de lagere kraan heeft minder zicht op hetgeen achter of boven hem gebeurt en kan dus moeilijker rekening houden met de bewegingen van de hogere kraan. Daarom wordt dikwijls afgesproken dat de lagere kraan voorrang krijgt in zijn bewegingen en dat **de bestuurder van de hoogste kraan voorrang moet verlenen aan de lagere kraan.**
 - **Een anti-bots-systeem** is een **technisch hulpmiddel, dat de bestuurders van de beide kranen tijdig verwittigt** in geval er zich een potentieel gevaarlijke situatie kan voordoen, met andere woorden als het risico bestaat dat beide kranen zich in het overlappende gebied begeven. Deze waarschuwing gebeurt bijvoorbeeld door middel van een geluidssignaal en een lichtsignaal. Indien ondanks de waarschuwing toch een beweging wordt ingezet die tot een gevaarlijke situatie kan leiden, kan het anti-bots-systeem deze beweging ook onderbreken of beletten.
 - Weringsprincipe: Het anti-bots-systeem wordt zo ingesteld dat de lagere kraan reageert op de positie van de loopkat (kabel, haakblok, last) van de hoogste kraan. Vanaf het moment dat de loopkat zich binnen de overlappende zone tussen beide kranen bevindt, zal de beweging van de lagere kraan beperkt worden door de draaibeweging van de giek te blokkeren. Gezien de hogere kraan de bewegingsvrijheid van de lagere kraan beperkt, wordt soms gezegd dat de hogere kraan 'voorrang' heeft op de lagere.
 - Bepaling van de overlappende zone tussen beide kranen (G1 en G2).
Rond de kabel van G2 (hogere kraan) en rond de giek van G1 (lagere kraan) moet een veiligheidsmarge voorzien worden. Bij de installatie van een geautomatiseerd anti botssysteem wordt meestal een vaste veiligheidsafstand van 2 m voorzien of kunnen verschillende afstanden ingesteld worden.
In parkeerstand moeten de kranen vrij kunnen ronddraaien. Het hoogteverschil tussen de giek van de hogere kraan en het hoogste punt van de lagere kraan moet voldoende groot zijn om elk contact uit te sluiten. Het haakblok van de hogere kraan moet in parkeerstand buiten het bereik van de giek van de lagere kraan kunnen geplaatst worden.

- Bepaling van de verboden sectoren voor de lagere kraan (G1)
Situatie 1: de loopkat van G2 staat binnen de draaicirkel van de giek van G1, maar niet binnen de draaicirkel van de tegengiek

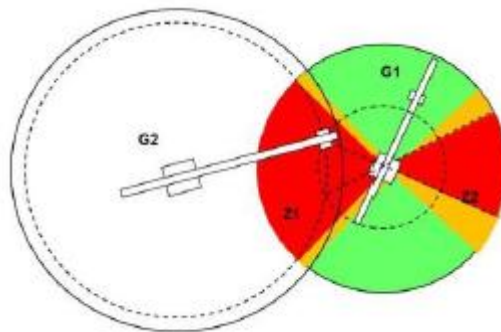
	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

Een verboden zone Z1 moet ingesteld worden, waardoor het draaibereik van de giek van kraan 1 beperkt wordt tot het groene en oranje gebied. Als de giek zich in het oranje gebied bevindt, dan wordt de vlucht van de loopkat van kraan 2 beperkt.

Situatie 2: de loopkat van G2 staat binnen de draaicirkel van de giek van G1 en van de tegengiek van G1

Een verboden zone Z1 wordt ingesteld zoals in situatie 1, maar bovendien wordt een tweede zone Z2 ingesteld, die op analoge manier rekening houdt met de beweging van de tegengiek.

- Tijdens de werken moeten alle kranen bemand blijven en moet het anti-bots-systeem van alle kranen in werking zijn. Indien één van de systemen wordt uitgeschakeld, wordt automatisch de veiligheidsprocedure van een 'externe' storing geactiveerd, waardoor het volledige gemeenschappelijke werkgebied als 'verboden' zone wordt geïnterpreteerd. Dit zal de bewegingsvrijheid van de andere kraan zeer sterk beperken of zelfs geheel onmogelijk maken.
- Er moet voor gezorgd worden dat **de verschillende kraanbedienaars allemaal dezelfde taal spreken**. In noodsituaties moeten ze vlot met mekaar kunnen communiceren, zonder risico op foute vertalingen of interpretatie van de doorgegeven boodschap.
- Bij het uitvoeren van delicate hijswerkzaamheden, zoals het hijsen van windgevoelige lasten (elementen met een groot oppervlak) of bij het hijsen van elementen die door hun omvang zeer nauwkeurig geleid moeten worden, is het best om op voorhand af te spreken en om deze werken voorrang te geven. Met andere woorden: er moet voor gezorgd worden dat de bewegingen van andere kranen de delicate opdracht niet onnodig blokkeren.

Omwille van de aanwezigheid van een externe hindernis kan ook een **verboden sector** bepaald worden waarbinnen elke beweging van de last verboden is. Dergelijke hindernissen zijn bij voorbeeld: de veiligheidszone rond elektrische hoogspanningslijnen, het ontbreken van volledig automatisch botsysteem op

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

APPENDIX 6. VEILIGHEIDSVOORSCHRIFTEN VOOR BEZOEKERS VAN DE WERF

Voorwoord

Het is uiterst belangrijk dat alle bezoekers steeds vergezeld zijn van een begeleider die op de hoogte is van het Algemeen Veiligheids- en Gezondheidsplan van de veiligheidscoördinator.

**In geen geval mag een bezoeker vrij rondlopen op de werf zonder begeleiding.
De begeleider mag zich nooit met de bezoekers in een risicozone van de werf bevinden.**

Algemene gedragsregels voor de bezoekers:

De bezoekers dragen steeds een **veiligheidshelm**

De bezoekers dragen steeds een **fluo-veiligheidshesje**

De bezoekers dragen steeds **veiligheidsschoenen**

De bezoekers **klimmen niet op installaties of constructies** (inclusief stellingen)

De bezoekers blijven steeds bij hun **begeleider**

Het is absoluut **verboden te roken** op de werf, tenzij op de daarvoor voorziene plaatsen

Bezoekersgroepen mijden ten stelligste aanraking met rollend materieel. U moet ervan uit gaan dat de chauffeur u niet gezien heeft.

De bezoekers zijn minstens 18 jaar

Bedankt voor uw medewerking!

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS - EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

APPENDIX 7. ELEKTRISCHE KABELS OP DE BOUWWERF

OK toegelaten op een bouwwerf	NOK NIET toegelaten op de werf
	

EN3140 1010

De IP beschermingsgraad wordt aangegeven door twee cijfers:

- * Bescherming tegen binnendringen van voorwerpen en stof.
- * Bescherming tegen water.
- * Een derde cijfer is in ontwikkeling en geeft de mechanische bestendigheid weer.

Eerste kencijfer	Beschrijving	IP aanduiding	Benaming
0	niet beschermd	IP 0X	
1	beschermd tegen vaste voorwerpen groter dan 50 mm	IP 1X	
2	beschermd tegen vaste voorwerpen groter dan 12 mm	IP 2X	aanrakingsveilig
3	beschermd tegen vaste voorwerpen groter dan 2,5 mm	IP 3X	
4	beschermd tegen vaste voorwerpen groter dan 1 mm	IP 4X	
5	beschermd tegen stof	IP 5X	stofvrij
6	Stofdicht	IP 6X	stofdicht

Tweede kencijfer	Beschrijving	IP aanduiding	Benaming
0	niet beschermd	IP X0	gewoon
1	beschermd tegen druppelend water	IP X1	druipwaterdicht
2	beschermd tegen druppelend water bij een schuine stand tot 15 graden	IP X2	
3	beschermd tegen sproeiend water	IP X3	regenwaterdicht
4	beschermd tegen opspattend water	IP X4	spatwaterdicht
5	beschermd tegen waterstralen	IP X5	sputwaterdicht
6	beschermd tegen stortbuien	IP X6	
7	beschermd tegen onderdompeling tot 1 m diep en 30 minuut lang	IP X7	waterdicht
8	beschermd tegen verblijf onder water	IP X8	drukwaterdicht

Voorbeelden

- * IP21 druiwaterdicht
- * **IP44 spatwaterdicht**
- * IP55 spuitwaterdicht
- * IP68 drukwaterdicht
- * IP22 aanrakingsveilig
- * IP67 stofdicht

Op de werf in gebouw in ruwbouwphase steeds minimum **IP44**. Mogelijks moet de aannemer deze minimumbescherming nog verhogen zoals bijvoorbeeld bij werkzaamheden in put met water, aanwezigheid explosief stof, ...)

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPPLAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

APPENDIX 8. WERFVERLICHTING

In hoofdzaak voorziet de doorgangsverlichting en de verlichting buiten de gebouwen. Daarnaast dient iedere aannemer in te staan om voldoende werfverlichting op zijn/haar werkplaats.

SPECIFICATIES OPGENOMEN IN DIT VG-PLAN EN DE REGELGEVING:

- 3.f. Vluchtroutes en nooduitgangen waar verlichting noodzakelijk is, dienen te worden voorzien van een veiligheidsverlichting die bij het uitvallen van de elektrische stroom voldoende lichtsterkte bezit.
- 8.a. Werkplekken, ruimten en verkeersroutes dienen zoveel mogelijk en voldoende natuurlijk te worden verlicht en 's nachts en overdag wanneer het daglicht niet volstaat op passende en voldoende wijze met kunstlicht te worden verlicht. Eventueel dienen verplaatsbare, schokbestendige lichtbronnen te worden gebruikt. De voor de kunstverlichting gebruikte kleur mag de waarneming van de markeringstekens of –borden niet wijzigen of beïnvloeden.
- 8.b. De installaties voor de verlichting van ruimten, werkplekken en verkeersroutes dienen zodanig te zijn geplaatst dat het type verlichting voor de werknemers geen ongevalrisico meebrengt.
- 8.c. Ruimten, werkplekken en verkeersroutes waar het uitvallen van de kunstverlichting grote risico's voor de werknemers kan opleveren dienen met een toereikende noodverlichting te zijn uitgerust.

Minimumvoorschriften waaraan de verlichting van de arbeidsplaatsen moet beantwoorden

Op de werkposten is de gemiddelde verlichtingssterkte van het werkvlak voldoende voor de uit te voeren taken

- ▶ 200 lux voor refter, kleedkamer, wasplaats, landbouwactiviteiten, brouwerij, ruw assembleerwerk;
- ▶ 300 lux voor bakkerij, machinewerk, middelmatig precies assembleerwerk, fruit sorteren, wasserij, lassen, garage, receptie, kopieerwerk, kinderopvang, klaslokaal, auditorium, sporthal;
- ▶ 500 lux voor EHBO-lokaal, laboratoria, controleruimten, precisie-machinewerk, fijn assembleerwerk, autoassemblage, keuken, slachthuis, productcontrole, kapsalon, schoenmakerij, boekbinderij, drukkerij, spinnerij, weverij, houtbewerking, bureauwerk, vergaderzaal;
- ▶ 750 lux voor glasbewerking, materiaalinspectie, precisie-assemblage, naaiwerk, verfspuiten, technisch tekenen;
- ▶ 1000 lux voor precisiewerk, kleurinspectie, juweelproductie, medisch onderzoekslokaal

	Document opgemaakt op: 04/03/2025		Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl		Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE		Versie: V1.1		

Op plaatsen die enkel dienen voor verplaatsing, is de verlichtingssterkte gemeten op de vloer ten minste

- ▶ 5 lux voor kolenopslag, houtopslag, stapelplaatsen met occasioneel verkeer, buiten gelegen doorgangen voor voetgangers, autoparking;
- ▶ 10 lux voor algemene verlichting van havens, risicovrije zones in de petrochemie en gelijkaardige industrieën, opslag van verzaagd hout, wegen voor traag verkeer (minder dan 10 km per uur) van bijvoorbeeld fietsen of heftrucks;
- ▶ 20 lux voor auto- en containeropslagplaatsen in havens, normaal autoverkeer, in- en uitritten van parkings;
- ▶ 50 lux voor industrieterreinen, opslagzones buiten, risicogebieden in havens, olieopslagtanks, koeltorens, pompgemalen, waterzuiveringsinstallaties, plaatsen voor het laden en ontladen, materiaalbehandeling in havens, **bouwwerf**, opslaghal zonder manueel werk;
- ▶ 100 lux voor verplaatsingszones in het bedrijf, gangen, trappen, magazijnen

	Document opgemaakt op: 04/03/2025	Revisie datum: 03/04/2026	
	Auteur: Delputte Carl	Reviewer: Delputte Carl	
	Titel: VEILIGHEIDS - EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE	Versie: V1.1	

APPENDIX 9. POLYURETHAAN (PUR)

Polyurethaan wordt in de bouw veel toegepast als isolatie, vulmiddel, lijm en montageschuim. Polyurethaan ontstaat door verschillende stoffen met elkaar te laten reageren. Deze stoffen, onder andere diisocyanaten en polyolen, kunnen gevaar opleveren voor de gezondheid. Afhankelijk van het gewenste eindproduct, kunnen er ook nog verschillende andere bestanddelen toegevoegd worden aan de reactie, zoals katalysatoren, schuimmiddelen en eventueel vlamvertragers. Volledig uitgereageerd Polyurethaan (PUR) bevat geen diisocyanaten en polyolen meer.

BLOOTSTELLING AAN PUR

PUR-schuim wordt gebruikt bij montagewerkzaamheden en als vulmiddel, zoals montageschuim, snelschuim en vulschuim. Dergelijke producten zijn voorgereageerde producten (prepolymeren) met een laag gehalte aan vrije diisocyanaten. Bij juist gebruik van deze ééncomponenten- en tweecomponentenschuim zal blootstelling aan diisocyanaten gering zijn. Wel is het belangrijk ademhalingsbescherming, een veiligheidsbril, handschoenen en beschermende kleding te dragen.

Bij het gebruik van een schuimlans (bv. vulschuim in spouwmuur) is de afstand tussen verwerken en het reagerende schuim ca. 1,5 meter. Dit verkleint de kans op blootstelling aan diisocyanaten, maar de kans op blootstelling blijft wel altijd aanwezig. Het is belangrijk omstanders op de risico's te wijzen van het werken met diisocyanaten. Ook hier is het belangrijk ademhalingsbescherming, een veiligheidsbril, handschoenen en beschermende kleding te dragen.

Bij het spuiten van isolatieschuim met een spraypistool (bv. isolatie van kruipruimtes) is de kans op blootstelling groot. Voor deze toepassingen zijn verhoogde veiligheidsmaatregelen noodzakelijk. Deze werkzaamheden moeten worden uitgevoerd door gespecialiseerde gecertificeerde bedrijven volgens de BRL 1332 / URL 27-101.

GEVOLGEN AAN BLOOTSTELLING AAN PUR

Van de componenten waaruit PUR bestaat, zijn vooral de isocyanaten schadelijk. Mogelijke gezondheidseffecten van blootstelling hier aan zijn:

- irritatie van ogen en luchtwegen
- beroepsastma
- contacteczeem

In de ééncomponentenschuimen wordt een isocyanaat prepolymer toegepast. In dit schuim is daardoor geen of nauwelijks vrij isocyanaat aanwezig. Hierdoor zijn er geen acute effecten op de gezondheid te verwachten, tenzij je al allergisch bent voor isocyanaten. Wel kan bij intensief gebruik van schuimbussen in een kleine ruimte zuurstofgebrek ontstaan, met kans op bewusteloosheid.

Bij het bewerken van uitgehard PUR-schuim komen geen schadelijke gassen meer vrij. Aangezien er wel stof vrij komt, is het aan te raden een halfgelaatsmasker met filtertype P2 te dragen.

VERPLICHTE MAATREGELEN OM VEILIG TE WERKEN MET PUR

- Zorg ervoor dat iedereen voldoende instructie/training heeft gehad over het veilig werken met PUR.
Let op! Per **24 augustus 2023** is het wettelijk verplicht dat iedere werknemer die met PUR werkt, hiervoor een geschikte opleiding heeft gevolgd. Lees hier het nieuwsartikel.

de volgende maatregelen kunnen in achtgenomen genomen worden, op volgorde van de preventiehierarchie:

- Werk met uitgeharde isolatieplaten in plaats van met schuim.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025	Revisie datum: 03/04/2026	
	Auteur: Delputte Carl	Reviewer: Delputte Carl	
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE	Versie: V1.1	

- Let er op dat er goed geventileerd wordt als er in een kleine ruimte meer dan één bus PUR-schuim wordt verspoten en gebruik onafhankelijke ademhalingsbescherming.
- Gebruik een veiligheidsbril, handschoenen (neopreen of nitrilrubber) en goed sluitende werkkleding.
- Gebruik bij het verwerken van uitgehard schuim ademhalingsbescherming (halfgelaatsmasker met filtertype P2).

	Document opgemaakt op: 04/03/2025	Revisie datum: 03/04/2026	
	Auteur: Delputte Carl	Reviewer: Delputte Carl	
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE	Versie: V1.1	

APPENDIX 10. RI&E UITVOERINGSFASE PROJECT

Doel van deze bijlage is dat iedere aannemer met zijn/haar veiligheidsdeskundige een RI&E uitvoert. De zaken die van toepassing zijn aanduidt en invult in een RI&E template met de minimale voorwaarden zoals beschreven in Hoofdstuk 6.

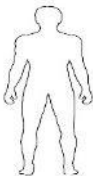
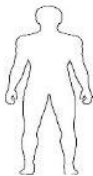
De risico's die de desbetreffende aannemer ook nog zullen hebben tijdens hun bouwfase, maar nog niet in dit document voorkomen, dienen door deze aannemer te worden aangevuld en onmiddellijk bekend te worden gemaakt aan de veiligheidscoördinator.

	Document opgemaakt op: 04/03/2025	Revisie datum: 03/04/2026	
	Auteur: Delputte Carl	Reviewer: Delputte Carl	
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE	Versie: V1.1	

APPENDIX 11. AANGIFTEFORMULIER

Veiligheidscoördinatie			Brugsesteenweg 289 8520 Kuurne t +32 (0)472 83 56 34 carl.delputte@doro-hse.com
INCIDENTENFORMULIER			
Type Incident	☐ LTI (Lost Time Injury): Een (arbeids)ongeval met letsel, leidend tot één of meer dan één werkdag verzuim/werkverlet, de dag van het ongeval niet inbegrepen. Tevens dient te worden bepaald of melding moet worden gedaan bij lokaal bevoegd gezag of soortgelijke toezichthouder. ☐ RWC (Restricted Workday Case): Een (arbeids)ongeval met letsel, niet leidend tot één of meer dan één werkdag verzuim/werkverlet, de dag van het ongeval niet inbegrepen, waarna getroffen tijdelijk aangepast werk verricht. ☐ MTC (Medical Treatment Case): Een (arbeids)ongeval met letsel, waarbij een medische verzorging noodzakelijk is, niet leidend tot één of meer dan één werkdag verzuim/werkverlet, de dag van het ongeval niet inbegrepen. ☐ FAC (First Aid Case): Een (arbeids)ongeval met letsel, waarbij een EHBO-verzorging noodzakelijk is, niet leidend tot één of meer dan één werkdag verzuim/werkverlet, de dag van het ongeval niet inbegrepen. ☐ Near Miss: Ongewenste gebeurtenis die onder andere omstandigheden had kunnen leiden tot lichamelijk letsel. ☐ SOS-melding: Melding van een ernstige onveilige situatie of handeling.		
Betrokkene	Naam, voornaam: Firma: Functie: Diensturen van de betrokkene op de dag van het incident: van tot		
Gegevens betreffende het incident	Datum van het incident: / / uur: Dag (omcirkelen): M D W D V Z Z Nauwkeurige plaats van het incident: Getuigen: ☐ ja ☐ nee Naam: Naam:		

	Document opgemaakt op: 04/03/2025	Revisie datum: 03/04/2026		
	Auteur: Delputte Carl	Reviewer: Delputte Carl		
	Titel: VEILIGHEIDS - EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE			Versie: V1.1

Medische verzorging	Medische verzorging gegeven op: / / uur: Door: ☐ EHBO ☐ Dokter ☐ Ziekenhuis ☐ Andere	
Plaats lichamelijk letsel	Voorzijde Rechts links	Achterzijde Links rechts
Aard letsel	☐ Lichte wonde (schaafwonde, splinter,...) ☐ Ernstige wonde (snijwonde,...) ☐ Lichte kneuzing (blauwe plek,...) ☐ Zware kneuzing (spierscheur,...) ☐ Verstuiking / ontwrichting ☐ Breuk ☐ Vergiftiging	☐ Brandwonde ☐ Pijn ☐ Verplettering ☐ Verlies lichaamsdeel ☐ Insectenbeet ☐ Elektrocutie ☐ Andere:
Gevolg	☐ Geen gevolg ☐ Getroffene heeft het werk onderbroken op: om uur ☐ Een vermoedelijke duur van dagen onbekwaamheid ☐ Vermoedelijk blijvend onbekwaamheid ☐ Overlijden	
Materiële schade	Materiële schade aan: Oorzaak bij derde firma: ☐ ja ☐ nee Zo ja, naam van de firma: Nauwkeurige beschrijving van de materiële schade:	

	Document opgemaakt op: 04/03/2025	Revisie datum: 03/04/2026	
	Auteur: Delputte Carl	Reviewer: Delputte Carl	
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE	Versie: V1.1	

Oorzaken van het incident	Hebben bepaalde factoren bijgedragen tot het ontstaan van het incident? ☐ Slechte omgevingsomstandigheden ☐ Niet werken volgens voorschriften ☐ Gebrek aan de machines ☐ Onvoldoende kennis ☐ Gebrek / niet gebruiken van PBM ☐ Onvoldoende instructies ☐ Gebrek aan collectieve bescherming ☐ Orde en netheid ☐ Gebrek aan toezicht / controle ☐ Handeling zonder toelating ☐ Materieel onder spanning / druk ☐ Door schuld van derden ☐ Werken bij onderdelen in beweging ☐ Gebrekkig materieel ☐ Andere:	
	Heeft een gelijkaardig incident reeds plaatsgevonden op de werf: ☐ ja ☐ nee	
	Gedetailleerde beschrijving van de omstandigheden van het incident (eventueel met schets / foto): 	
Voorkoming	Wat kan er gedaan worden om een gelijkaardig incident in de toekomst te vermijden:	PREVENTIEPRINCIPES: 1. Risico's elimineren 2. Risico's reduceren Door: 1. Collectieve bescherming 2. Persoonlijke bescherming 3. Instructies / waarschuwing
Opsteller	Handtekening 	Naam van de opsteller: Functie: Datum: Bijlage: ☐ ja ☐ nee ☐ aantal:

	Document opgemaakt op: 04/03/2025	Revisie datum: 03/04/2026	
	Auteur: Delputte Carl	Reviewer: Delputte Carl	
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE	Versie: V1.1	

APPENDIX 12. SPECIFIEKE VERPLICHTINGEN ARBEIDS-, SOCIALE ZEKERHEIDS- EN FISCALE WETGEVING

- A.** *“De Opdrachtnemer/de aannemer staat jegens de Opdrachtgever/de bouwheer in voor de naleving van de arbeidswetgeving, sociale zekerheidswetgeving en fiscale wetgeving ten aanzien van de Levering, zijn werknemers, Onderaannemers en de werknemers van zijn Onderaannemers.”*

De Opdrachtgever/de bouwheer wenst te verduidelijken dat de Opdrachtnemer/de aannemer minstens dient in te staan voor de correcte naleving van volgende wettelijke verplichtingen, zonder hierbij exhaustief te zijn:

1. De correcte aangifte en betaling van alle bedragen verschuldigd voor zijn werknemers in het kader van de sociale (RSZ) en fiscale wetgeving;
2. De correcte betaling van de lonen van zijn werknemers in overeenstemming met de Belgische arbeidswetgeving (info op <https://www.minimumlonen.be/index.html>);
3. De correcte aanvraag van Belgische verblijfs- en tewerkstellingsdocumenten en -vergunningen voor zijn werknemers, indien van toepassing (met name voor werknemers met buitenlandse nationaliteit);
4. De correcte aanvraag van een geldig detacheringsbewijs (AI-certificaat/certificate of coverage) voor zijn werknemers, indien van toepassing;
5. De correcte uitvoering van een Limosa-aangifte voor zijn werknemers, indien van toepassing;
6. De correcte aangifte van de zogenaamde Werfmelding (“Aangifte van Werken 30bis”) via https://www.socialsecurity.be/site_nl/employer/applics/ddt/index.htm;
 - a. Identificatienummer van de werkplaats voor de werf:
7. De correcte elektronische aanwezigheidsregistratie (via Checkinatrak – https://www.socialsecurity.be/site_nl/employer/applics/checkinatrak/index.htm) voor al zijn werknemers, vooraleer deze werknemers toegang krijgen tot de werf;
8. Conform Art. 29 van Welzijnswet: “... hebben, naargelang van het geval, de bouwdirectie belast met de uitvoering, de aannemer of de onderaannemer inzonderheid de volgende verplichtingen:
 - 1° de aannemer, onderaannemer of zelfstandige te weren van wie zij kunnen weten dat hij de verplichtingen opgelegd door deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan niet naleeft;
 - 2° met de aannemer, onderaannemer of zelfstandige een overeenkomst te sluiten waarin inzonderheid de volgende bedingen zijn opgenomen:
 - a) de aannemer, de onderaannemer of de zelfstandige verbindt er zich toe zijn verplichtingen inzake veiligheid en gezondheid op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen na te leven;
 - b) indien de aannemer, de onderaannemer of de zelfstandige zijn onder a) bedoelde verplichtingen niet of gebrekkig nakomt, kan de bouwdirectie belast met de uitvoering of de aannemer zelf de nodige maatregelen inzake veiligheid en gezondheid op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen treffen, in de bij de overeenkomst bepaalde gevallen, op kosten van de persoon die in gebreke is gebleven;
 - 3° ingeval de aannemer, de onderaannemer of de zelfstandige de verplichtingen inzake veiligheid en gezondheid op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen niet of gebrekkig naleeft, na ingebrekestelling van deze aannemer, onderaannemer of zelfstandige, zelf de nodige maatregelen te nemen.”

De Opdrachtnemer/de aannemer staat jegens de Opdrachtgever/de bouwheer ook in voor de correcte naleving van bovenstaande wettelijke verplichtingen door de Onderaannemer(s) waarop de Opdrachtnemer beroep doet.

- B.** *“De Opdrachtnemer/de aannemer moet ervoor zorgen dat de Onderaannemers op de hoogte zijn van alle (contractuele, wettelijke en anderszins toepasselijke) aspecten die voor de uitvoering van de Levering van belang zijn.”*

De Opdrachtnemer/de aannemer bevestigt dat hij de Onderaannemer(s) waarop hij beroep doet volledig zal informeren omtrent bovenstaande wettelijke verplichtingen en de Opdrachtnemer/ de aannemer bevestigt de nodige controles op de naleving van deze wettelijke verplichtingen te doen, zowel ten aanzien van zijn

	Document opgemaakt op: 04/03/2025	Revisie datum: 03/04/2026	
	Auteur: Delputte Carl	Reviewer: Delputte Carl	
	Titel: VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN VOLYS HEULE	Versie: V1.1	

werknemers als ten aanzien van de werknemers van de Onderaannemer(s) waarop de Opdrachtnemer/de aannemer beroep doet.

- C. De Opdrachtgever/de bouwheer behoudt zich het recht voor om de Overeenkomst en/of alle overeenkomsten tussen partijen die daarmee samenhangen lastens de Opdrachtnemer/de aannemer te ontbinden door een schriftelijke kennisgeving aan de Opdrachtnemer, zonder rechterlijke tussenkomst, zonder opzeg- of schadevergoeding en met onmiddellijke ingang, indien de Opdrachtgever in kennis wordt gesteld, door een schriftelijke kennisgeving door de inspectiediensten van de Belgische of Vlaamse overheden of enige andere schriftelijke kennisgeving die vergezeld is van voldoende bewijskrachtige documenten, dat de Opdrachtnemer of de Onderaannemer(s) waarop de Opdrachtnemer beroep doet of heeft gedaan de naleving van bovenstaande wettelijke verplichtingen niet respecteert.
- D. Inwerkingtreding 01/01/2026: De opdrachtgever/de bouwheer wenst de opdrachtnemer erop te wijzen dat in het bijzonder het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2025 inzake de zorgvuldigheidsplicht bij de ketenaansprakelijkheid van toepassing is. De aannemer dient alle gegevens te verstrekken zoals vermeld in artikel 79/1 van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van de buitenlandse werknemers.